

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 12 maj 2008*§ 4 Interpellation om anställdas deltagande i marknadsföringen av alliansens politik (nr 2008:8)*

Anförande nr 1

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack herr ordförande! Jag tackar Ann-Margarethe Livh för interpellationen och hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet L i v h (v): Tack för svaret, Sten, men som du förstår är jag inte nöjd – eftersom jag står här är jag ju inte det. Det som oroar mig, Sten, är nämligen det här med vad som krävs för att arbeta i Stockholms stad. Det var det som var frågan i interpellationen.

Säg att du är anställd i Stockholms stad. Du ska göra dina arbetsuppgifter, och en politisk ledning och en politisk majoritet har beslutat vad som ska utföras. Men om man går in på webben och tittar till exempel på hur stadsdirektören talar om för de anställda hur de ska agera så står det att alla 47 000 anställda ska visa ett genuint engagemang och en samsyn och aktivitet för alliansens politik – alltså för Vision 2030. Men man kan inte visa ett genuint engagemang för utförsäljning om man inte är borgerlig! Vad får detta för konsekvenser för stadens personalpolitik? Jag är verkligen orolig över detta!

Dessa läxförhör, som jag skulle vilja kalla dem, med personalen sker på webben. Till cheferna återrapporteras hur många som har svarat på varje avdelning, och genom kontakter med fackliga representanter vet jag nu att chefer kallar till möte för att gå igenom om personalen har svarat på enkäten eller inte.

Jag skulle först vilja ha ett svar på frågan om vad ett genuint engagemang innebär. Det skulle aldrig falla mig in att göra det, men innebär det att om jag skulle söka jobb på avknoppningskansliet så skulle jag vara tvungen att visa ett genuint engagemang i den meningen att jag måste vara entusiastisk över att sitta och sälja ut stadens verksamheter? Eller räcker det med att jag gör mitt jobb – punkt slut?

Jag skulle vilja ha svar på det, Sten.

Anförande nr 3

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack herr ordförande! Ann-Margarethe Livh är en erfaren politiker i kommunfullmäktig och i Stockholms stad och vet förstås mycket väl att varje majoritet formulerar ett antal mål eller visioner. Man formulerar en färdriktning för vart man vill föra Stockholms stad, och man talar om vilken politik man har.

Innan de här visionerna blir dokument som blir styrande för arbetet i staden antas de av kommunfullmäktige, vilket är mycket viktigt att komma ihåg. Det som ligger till grund är alltså beslut i stadens högsta beslutande organ, kommunfullmäktige, eller som jag har förstått att man säger numera, stadsfullmäktige. Det tycker jag låter trevligt!

Det är naturligtvis detta vi förväntar oss av den som arbetar i staden: att man arbetar för stadsfullmäktiges uppsatta mål. Jag tror också att man med ett genuint engagemang menar ett genuint *professionellt* engagemang. Vi har 45 000 anställda i Stockholms stad, och jag skulle gissa att dessa i stort sett speglar väljarkårens fördelning, ungefär så som den är i stort. Det är självklart att alla anställda inte gillar när det är Sten Nordin som styr. Alla anställda gillar inte när Ann-Margarethe Livh styr. Så är det. Men det är däremot en otrolig styrka i vår organisation att våra anställda har just den här professionella förmågan och, vill jag säga herr ordförande, det professionella engagemanget att visa att det som är fullmäktiges uppsatta mål och demokratins beslut, det ska man fullfölja.

Sedan är det väl en hel del som på kvällen kanske går till möte i sin respektive partiförening och på annat sätt personligen har andra visioner om vart man egentligen vill driva staden. Vi känner i de flesta fall inte till våra medarbetares politiska bakgrund, och det ska vi verkligen inte göra. Vi har medarbetare som har bakgrund i politiken och som är aktiva i politiken men som ändå på ett professionellt och förtjänstfullt sätt genomför kommunfullmäktiges beslut. När det gäller detta, herr ordförande, ser jag inte att det är någon skillnad mellan vad vi gör nu under den här mandatperioden och vad man till exempel gjorde under den förra mandatperioden då Ann-Margarethe Livh hade ett betydande inflytande.

Anförande nr 4

Borgarrådet L i v h (v): Sten, det står faktiskt inte genuint professionellt engagemang. Det står genuint engagemang och samsyn, och det är inte riktigt samma sak.

Sedan är det så här: Jag har själv gått in och tittat på de moduler som de anställda på arbetstid ska genomföra, och det är faktiskt en väldigt sorglig syn. Det är ungefär som en lärare i småskolan förhör sina elever. I första modulen står det: Vet du hur många invånare Stockholms stad kommer att ha 2030? På det svarade jag naturligtvis fel, och då står stadsdirektören där och hytter med fingret: Nej, det kunde du minsann inte! Det här får du läsa på!

Det är en jätteförskräcklig ton som man har mot de anställda, och när jag träffade några av de fackliga, vilket jag brukar göra rätt ofta, sade de just att om man har den tonen uppifrån mot de anställda, vilken ton kommer då socialsekreterare och andra att ha mot de klienter de arbetar med? Hela tiden säger man att det handlar om dialog, men detta är en total envägskommunikation där en stadsdirektör står och delar ut frågor till personalen som personalen ska svara på. Den senaste var hur många böcker som lånas ut på biblioteket. Det får man minsann inte ha svarat fel på. Det verkar som om Björklunds femtiotalsskola även har smugit sig in på stadsledningskontoret!

Så jag skulle vilja fråga dig: Tycker du att det här är ett bra sätt att kommunicera med personalen? Är det här den dialog ni pratar om? Det hade jag också frågat, och jag skulle väldigt gärna vilja ha svar på det. Jag skulle även vilja veta om det finns personal som inte svarar på detta. Jag har redan hört från en person i staden att man har fått påtryckningar om att man ska svara på enkäten på arbetstid. Jag skulle vilja fråga dig: Vad händer om personal inte vill svara på detta?

Anförande nr 5

Borgarrådet M o g e r t (s): Tack ordförande! Man måste säga att det någonstans är en väldig skillnad mellan att vara lojal med de beslut som fattas i den här församlingen och att dela uppfattningen. Sannolikt är de flesta här inne ganska eniga om att de anställda ska vara lojala med de beslut som fattas här och att man i oerhört hög grad *är* lojal med de beslut som fattas här. Men därifrån är det ett väldigt stort steg till att dela uppfattningen i de beslut som vi fattar, oavsett vem som fattar dem. Jag har hört både från LO-fack och från tjänstemannafack att man uppfattar att man här förväntas ta ställning på ett sådant sätt. Jag blir lite förvånad om inte finansborgarrådet ser det som ett problem.

Jag inser att finansborgarrådet bara haft en vecka eller två på sig, men har finansborgarrådet haft någon kontakt med Kommunal och SKTF i den här frågan, eller ämnar du i så fall ha det för att reda ut situationen? Jag tycker nämligen inte att det är tillfredsställande när stora fackliga organisationer känner sig trängda av den här typen av övningar.

Anförande nr 6

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack, herr ordförande! Jag tycker nog att borgarrådet Mogert skruvade upp tonläget ytterligare i det här och liksom gjorde det till något slags sanning att vi skulle ha krävt att man delar uppfattningen – att man delar uppfattningen! Vad det handlar om är i stället att vi har en vision om vart vi vill ta Stockholm inför 2030. Eftersom kommunfullmäktige har beslutat om denna vision är det ju oerhört viktigt att den också fullföljs.

Jag har inte sett det frågebatteri som ni hänvisar till. Vad jag förstår handlar det om att man vill att de anställda ska ha kunskap om staden och om hur staden förändras mot 2030. Det är så jag uppfattar det. Jag kan inte se något förgripligt i det. Jag tror att hur man än utformar ett sådant här program som ska nå så många anställda som vi har kommer det nog att finnas olika uppfattningar om vad som är bättre och vad som är sämre kommunikation. Men att det skulle finnas någon som helst del i kommunikationen som handlar om att anställdas privata uppfattningar ska påverkas är naturligtvis rent nonsens, och det tror jag att ni inser.

Jag tror att vi skulle kunna plocka fram parallellfall från dem som styrde staden under den förra mandatperioden, bland annat Roger Mogert, där det är ganska tydligt formulerat i stadens offentliga information omkring beslut som är politiska beslut i grunden men som kommunfullmäktige har ställt sig bakom och som därför har en legitimitet som stadens målsättningar.

Om det nu ska behöva sägas är vi nog alla överens om att vi självklart respekterar varje anställds politiska uppfattning.

Anförande nr 7

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Skulle den föregående majoriteten ha gjort övertramp på det här området är jag helt övertygad om att borgarrådet Nordin hade protesterat högljutt.

Jag vill tillägga att poängen med mitt inlägg inte var att ert syfte har varit att kräva enighet. Jag har ingen som helst insikt i ert arbete i det fallet, så det kan jag inte uttala mig om, men det jag kan säga är att det finns anställda och det finns fackliga organisationer som har uppfattat det så. Och det är naturligtvis en stor skillnad, om det är syftet eller om det uppfattas som syftet, men min poäng är att det finns ett problem om de som ska göra de här övningarna uppfattar att de syftar till att likrikta åsikterna.

Anförande nr 8

Borgarrådet L i v h (v): För att haka på borgarrådet Mogert upprepar jag detta: På webben står det genuint engagemang och samsyn om vision 2030. För det första tycker jag att det är väldigt märkligt att begära samsyn om en vision. En vision är nämligen alltid politisk. Däremot ska de anställda självklart göra sitt jobb. Det har jag sagt hur många gånger som helst. Men man kan inte begära att de anställda ska ha en samsyn med en borgerlig vision. Det går inte.

För det andra skulle jag faktiskt vilja ha svar på en fråga till Sten. Det finns anställda som inte vill fylla i denna enkät som ska utföras på betald arbetstid, och jag har fått väldigt oroväckande signaler från anställda att chefer har pratat med sin avdelning om att de har sett att på den här avdelningen har bara 35 procent fyllt i och det här är inte bra och så vidare.

Vad händer med de anställda som inte vill fylla i enkäten? Vad du svarar på den frågan tror jag är en väldigt viktig signal till de anställda.

Anförande nr 9

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag sitter i idrottsnämnden. Idrottsnämnden och idrottsförvaltningen är inga undantag vad gäller högeralliansens avknoppningar, privatiseringar, försäljningar och konkurrensutsättningar. Jag skulle gärna vilja veta vad det kostar i ekonomiska termer när fokus ska läggas på att marknadsföra det här med avknoppning till exempel. Jag skulle gärna vilja ha ett svar.

Det är nämligen så här att när vi styrde staden så införde vi på försök gratis bad till barn och ungdomar för att nå människor som av olika anledningar inte hade råd att träna på badanläggningar. Trots att det inte kostade förvaltningen så mycket drogs projektet in med motiveringen att skattepengar inte ska läggas på gratisverksamhet. Ingenting är gratis, och därför ska dessa ungdomar inte få gratis entré till stadens

badanläggningar, hur mycket det än betydde för den person som fick möjlighet till det här och att samhället de facto gör vinst när vi har en friskare befolkning.

Jag skulle som sagt var gärna vilja ha svar på vad det kostar. Vi har nämligen krävt det i idrottsnämnden utan att jag har fått något vettigt svar. Jag är helt övertygad om att det kostar massor med pengar och tid. Jag tycker att anställda inom olika förvaltningar i staden ska ägna sig åt sin kärnverksamhet och inte åt att marknadsföra högeralliansens politik!

Anförande nr 10

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack herr ordförande! Jag tycker att Mehdi Oguzsoys inlägg visar att detta mer handlar om att oppositionen är kritisk mot politiken. Det är er fulla rätt och uppgift att vara det, men ni får nog hålla isär detta från det vi nu diskuterar, nämligen att när vi har en majoritet i kommunfullmäktige, oavsett vilken färg den har, och den har fattat beslut, då är det självklart detta som staden och stadens anställda jobbar för att genomföra.

Det handlar som sagt om att visa ett professionellt engagemang i sitt dagliga arbete. Det tror jag att vi gemensamt förväntar oss av alla anställda, och jag tycker också att det är vad vi får tillbaka från våra anställda. Det vill jag understryka, herr ordförande.

Om man nu har en enkät som man ska fylla i på betald arbetstid och man inte vill göra det får man väl ta ett resonemang med sin närmaste chef kring detta och om vad det i så fall är som gör att man inte vill fylla i enkäten. Detta är en fråga som inte hanteras i kommunfullmäktige utan mellan den anställda och hans eller hennes närmaste chef. Så måste det ändå fungera.

Som sagt var: Jag tror att vi i så fall kan titta tillbaka på den förra mandatperioden. En politisk majoritet formulerar naturligtvis sina mål och visioner i ett sådant dokument som kommunfullmäktige sedan antar. Där finns naturligtvis formuleringar som uppfattas som politiska av den som inte gillar detta. Det är en politiskt styrd organisation, och det är politiska visioner. Men det man sedan ska göra som anställd är ju inte att marknadsföra politiken, för det gör vi själva som partier. Det är vi som har att marknadsföra politiken, och de anställda har att genomföra i kommunfullmäktige beslutade mål. Den rågången gäller och har gällt i staden tidigare, även om det väl har trampats över en och annan gång, och den gäller även nu.

Anförande nr 11

M e h d i O g u z s o y (v): Jag ska återigen referera till idrottsnämnden där jag sitter. Som sagt var: Idrottsnämnden är inget undantag när det gäller privatiseringar, konkurrensutsättningar och avknoppningar. Efter majoritetsskiftet påbörjades arbetet med att upphandla driften av en del badanläggningar. Tyvärr rann det hela ut i sanden, för förvaltningens referensbudget som de hade för att göra en jämförelse var betydligt bättre än de anbud som kom in, och det blev ingenting av upphandlingen. Trots en massa tid och pengar som lades på det här arbetet så blev det ingenting av det.

Nu har man trots detta misslyckande återigen gett i uppdrag till förvaltningen att till varje pris konkurrensutsätta denna verksamhet, det vill säga driften av de här baden. Då kan jag inte dra någon annan slutsats än att det här är rent och skärt ideologiskt betingat. Det spelar ingen roll om det gynnar stockholmare eller inte, utan här har ni skyggglapparna på: Vi ska genomföra detta, oavsett om det genererar vinst för stockholmarna eller inte.

Jag tycker att det är sorgligt. Jag tycker att pengarna, återigen, ska gå till kärnverksamhet, inte till att marknadsföra högeralliansens politik vad gäller avknoppning, konkurrensutsättning och privatisering!

Anförande nr 12

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande och Sten Nordin! Jag vill lämna med min synpunkt här. Du säger att om man inte vill fylla i den här enkäten så ska man prata med sin chef. Det är precis den oron som jag känner, för det är någonstans att märka ut sig och visa att man kanske inte riktigt delar den styrande majoritetens synpunkter. Det blir väldigt mycket ett uppifrån- och nedifrånperspektiv, just som Ann-Margarethe Livh påpekade. Jag tycker att man ska använda de 15 minuter som det faktiskt tar att sätta sig ned och fylla i det här till att ha en dialog inom respektive personalgrupp, för trots allt är man ju inte är verksam över hela staden när man jobbar i staden, utan man behöver kunna sitt eget område och kunna diskutera det väldigt professionellt utifrån vad den styrande majoriteten vill. Låt de här 15 minuterna i stället ägnas åt att praktiskt diskutera kring hur vi gör en bra verksamhet för stadens invånare!

Anförande nr 13

B i r g i t t a H o l m (m): Tack för det, ordförande! Det här blir en konstig interpellationsdebatt, för det handlar om så många olika saker. Jag tycker att det är lite märkligt att Mehdi pratar så mycket om idrottsnämnden, för det känns inte riktigt som det är det vi pratar om här och nu.

Det finns ingen i den här staden som missade vad vi gick val på. Vi gick till val på att vi skulle göra upphandlingar och utförsäljningar och att människor skulle kunna påverka sin framtid. Det var aldrig något vi hymlade med. Vi gjorde helt klart att man ska kunna få köpa sin egen bostad. Man skulle kunna få välja, och i kväll kommer vi att ta beslut i ett fantastiskt ärende om att kunna välja särskilda boenden.

På område efter område har vi sagt detta innan valet. Det spännande är ju att vi efter valet faktiskt genomför det vi sade att vi ville, vilket ni aldrig brukar göra. Men nu följer vi valresultatet, eftersom människor var intresserade av detta. Det skulle jag vilja klargöra för dig, Mehdi, för det verkar inte riktigt som om du har förstått det.

Sedan tycker jag att det är mycket märkligt att vi ska ha en diskussion med personalen ute om hur man ska fylla i blanketterna. Det är en självklarhet att man gör det ute i verksamheten. I det ska vi inte ha någon politisk klämfingrighet. Men när man jobbar i en politisk organisation måste följa den ledning som är. Däremot behöver man inte *tycka* likadant, men man måste naturligtvis ha kännedom om den verksamhet man

arbetar i. Jag kan lova er att jag som har jobbat i sådan här verksamhet under många år har, när det har varit en annan politisk ledning, inte alltid setts med blida ögon från de fackliga verksamheterna som ofta går in i verksamheter och kollar. Så jag tycker att ni borde ha lite självrannsakan.

Anförande nr 14

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Birgitta Holm! Visst är det så att staden ska genomsyras av er politik, men att på det här sättet förhöra personer huruvida man kan er politik eller inte är mycket, mycket märkligt, tycker jag. Jag förstår inte riktigt ditt sätt att agera här när du säger att genom läxförhör ska man kunna ta reda på att er politik genomförs. Är det så man måste göra när man ska genomdriva sin politik, att verkligen ta varje person i örat för att se om de hänger med eller inte?

Anförande nr 15

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag kanske inte var tydlig i mina tidigare anföranden.

I morgon har vi möte i idrottsnämnden. I tertialrapport 1 står det klart och tydligt vad de högsta cheferna ska jobba med framöver, det vill säga att marknadsföra den här avknoppningen. Man misslyckades som sagt var tidigare med konkurrensutsättningen av badanläggningarnas drift. Nu ska man försöka få personalen att ta över driften. Vad vet jag? Men som sagt, idrottsnämnden skiljer sig inte från andra verksamheter i staden där man helt enkelt fokuserar mer på att marknadsföra alliansens högerpolitik än på det arbete som de anställda har kompetens för att utföra.

Anförande nr 16

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte ta några repliker, därför måste jag begära ordet.

På den här sidan har vi inte sagt att vi ska ta någon i örat, utan det, Margareta, var något som borgarrådet sade i inledningsdebatten. Jag förstår alltså inte riktigt vad du säger.

Ingen kommer naturligtvis att ta någon i örat. Det är löjligt att tro det. Borgarrådet Sten Nordin har också sagt att det är självklart att man inte vältrar över några politiska diskussioner på något vis. Vi lever faktiskt i en modern tid. Jag vill klargöra det för dig.

Anförande nr 17

Borgarrådet S a m u e l s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det blev som sagt en lite svajig interpellationsdebatt om man tittar på vad frågan egentligen var och svaret som finansborgarrådet redan har gett.

Jag har också jobbat som tjänsteman i staden i många år och sett behovet av att saker och ting hamnar i sitt sammanhang. Då är det intressant, tycker jag, när man nu genomför det här samlade arbetet ute i stadsdelsnämnderna, fackförvaltning och

annat, att jag möter personer som tycker att det är positivt, som ser att det handlar om ett samlat grepp om staden och vart vi vill någonstans.

Om vi sedan går tillbaka till det som både finansborgarrådet och ni andra har försökt säga, nämligen att det privata tyckandet är någonting man naturligtvis har för sig själv, är det ändå så att man jobbar i en politiskt styrd organisation. Jag minns så väl när jag jobbade i skolan hur viktigt det var att alla förstod att det faktiskt var en statligt styrd organisation men att kommunen var ansvarig för driften. Det var faktiskt inte alla ens bland lärarna som riktigt förstod de sammanhangen.

Jag kan alltså inte riktigt förstå vad man är så rädd för. Mehdi pratar om avknoppningar och konkurrensutsättningar, men den här interpellationen handlar om ett arbetssätt som vi just nu prövar ute i alla förvaltningar. Det är ett nytt sätt att jobba där vi använder tekniken. På ett enkelt sätt når vi alla anställda. Jag kan inte förstå att inte det skulle kunna vara ett bra alternativ. Sedan ska allting naturligtvis utvärderas, som med allt vi gör, men det här är ett försök att med teknikens hjälp nå stadens alla anställda på ett enkelt sätt, allt för att vi ska komma framåt så bra som möjligt i våra verksamheter, dithän att allt vi gör är för de enskilda medborgarnas bästa. Det borde ni också engagera er i, tycker jag!

Anförande nr 18

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande och Ewa Samuelsson! Visst engagerar vi oss i att det ska vara det bästa för stadens invånare och dem som jobbar här. Vi är inte heller rädda på något sätt eller vis, utan det vi lyfter fram är det problem som det innebär när man lägger fram frågeställningar som egentligen inte handlar om de arbetsuppgifter man har att sköta i staden.

När det gäller det här med att ta i örat, Birgitta Holm, så var det en symbolik som jag och ingen annan hade använt. För vad syftar det här till annat än ett slags förhör? Vill man verkligen skapa en arbetsgemenskap handlar det om hur man jobbar i arbetslaget kring dessa frågor, både för att tillgodose det man ska göra på arbetsplatsen och för att ta till vara den kunskap som finns bland personalen utifrån stadens mål och riktlinjer.

Anförande nr 19

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte förstå att det ena skulle utesluta det andra. Det är en självklarhet att cheferna ute i verksamheterna har ett ansvar för att arbeta med de arbetsgrupper som är ansvariga för att se till att utvecklingen går framåt. Det är absolut en självklarhet.

Men att där utöver se att du arbetar i en stad som växer, i en stad som planeras vara en världsstad – det är inte säkert att man alltid hinner sitta ned tillsammans och fördjupa sig i den delen. Om man då på ett enkelt sätt kan få den kompetensen med teknikens hjälp är väl det bra att vidga sin världsbild och se globaliseringen som kommer, där Stockholm ska vara en stad på kartan. Det är det detta handlar om, att se sig i det sammanhanget, i den lilla arbetsgemenskapen där man arbetar, men framför allt att också se att den arbetsgemenskapen har betydelse också för hur vi ses i de stora sammanhangen. Jag kan inte se att det är något fel.

Anförande nr 20

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, fullmäktige! Ewa Samuelsson får det att låta som om detta är något slags kompetensutveckling. Det vore väl bra om man kunde ha någon sådan kompetensutveckling, men det är ju inte riktigt det detta handlar om. Det handlar snarare om någon sorts läxförhör där man ställer frågor till den anställde som de måste kunna svara rätt på, och det är ju inte riktigt så det låter när du presenterar det, Ewa Samuelsson.

*§ 6 Interpellation om bristen på och ointresset för uppföljning av uppställda mål
(nr 2008:12)*

Anförande nr 21

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag ber att få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 22

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var väl inte otydligt vad vi lovade innan valet, sade en ledamot här i salen i den förra diskussionen. När man läser det här interpellationssvaret skulle man kunna förledas att tro att vad ni lovade i valet när det gäller servicehus var att servicehusen skulle fylla en roll som mellanboende. Jag är inte säker på att det var riktigt det jag hörde från barrikaderna i valrörelsen från det borgerliga lägret. Var det inte så att det ni lovade då var precis som interpellanten här har skrivit? ”Rösta på oss så blir servicehusen kvar!” Var det inte så att ni innan valet faktiskt var emot just det som beskrivs här, det vill säga att man frigjorde pengar genom att avveckla tomma lokaler? För det som hände under den förra mandatperioden är ju just precis det som borgarrådet här påstår sker för första gången, det vill säga, man gjorde en stor kartläggning av vilka tomma lokaler som fanns, vilka upprustningsbehov som fanns och var det var rimligt att träda ur lokaler.

Då var ni emot det. Nu är det en dygd. Men borgarrådet ser inget moraliskt problem med detta.

Anförande nr 23

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Precis det som Roger Mogert anförde här var min reflektion också. Det är mycket märkligt att man nu, fast man gjort en stor utredning när det gäller servicehusen i staden, fortsätter att gå med på nedläggning innan man har dragit slutsatser av den utredningen. Vi har ju begärt att man ska göra ett moratorium när det gäller just servicehusen för att verkligen få en klar bild av vad det handlar om.

Det här tycker jag är ett typiskt exempel på att man nu för just den politik som man tidigare anklagade oss för när vi faktiskt såg att det fanns vissa lokaler som man kunde lägga ned. Jag var själv med om att lägga ned en del i Skärholmen – efter noga övervägande. Men nu ser vi att vi har en faktisk utredning att stödja oss på, och därför ska ingenting läggas ned innan vi har dragit slutsatser av den servicehusutredningen!

Anförande nr 24

B e r i t K r u s e (s): Tack ordförande! Ewa Samuelsson, jag tycker att du svarar lite luddigt och flytande på frågor som Leif Rönngren ställer. Jag vill ändå gå in på några områden som över huvud taget inte nämns. Förutom det som Roger inledde med handlar det om det nya som är på väg att komma – trygghetsboendena som ni har pratat mycket om. Det finns en proposition som är ute på remiss, men Stockholm är inte remissinstans. Min första fråga är: Varför är inte Stockholm remissinstans?

Tycker du att det räcker med ditt deltagande i gruppen där, eller varför får vi inte säga vad vi tycker? Vi är en stor stad som har betydelse i den här debatten om hur framtidens äldreomsorg ska se ut!

Definitionen på servicehus, äldreboende, har vi också pratat om i olika sammanhang. Vad är skillnaden på servicehus och de så kallade trygghetsboendena? Och slutligen kan jag inte låta bli att återigen ställa frågan: Varför ingår inte servicehusen i valfrihetsreformen? Servicehusen är den form som är bäst att använda i valfrihet, och det är den man verkligen önskar välja. Då har man fortfarande kraft att välja sitt boende.

Så det finns fortfarande många frågetecken. Var ligger planeringen i de här delarna när det gäller trygghetsboenden och dylikt, och när släpper ni loss valfriheten på de andra boendena?

Anförande nr 25

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det var ju synd att inte Leif kunde komma, men så är det. Vardagen kommer in i politiken också.

När det gäller Leif Rönngrens fråga om servicehusen ska vara kvar vill jag säga att den kritik som vi framförde under den förra mandatperioden handlade om precis det som också pensionärsorganisationerna klagade över, och det var att man inte hade gjort någon efterfrågeanalys eller någon genomförandeplan på hur detta skulle gå till, utan de över tusen platserna som man planerade från början skulle läggas ned. Det blev i slutändan inte lika många, eftersom det blev ett moratorium då.

Det var detta som det handlade om. Något som vi sade i valrörelsen och som jag fortfarande ser upp med och där jag har varit väldigt, väldigt noga med ordvalet, även om kanske inte alla har hört det, är att jag aldrig har använt begreppet ”servicehusen”. Jag har sagt ”servicehus”, och jag har varit noga i texter och letat upp om någon har råkat skriva ”servicehusen”. Man kan nämligen inte säga det i bestämd form i en situation där vi är under utveckling och där vi har en äldreboendedelegation som den förra regeringen tillsatte och som sedan fick fortsatt uppdrag, om än ett år kortare tid, att komma med ett förslag. Uppdraget kom eftersom man har sett den utveckling som har skett över hela landet, och det är att servicehus inte längre är servicehus. I stort sett är det bara Stockholm som använder det begreppet fortfarande.

Senast i dag var jag ute och träffade pensionärsråd i en stadsdelsnämnd, och utan att jag kom in på frågan var de väldigt tydliga med att säga att servicehusbegreppet kan vi inte ha kvar, utan nu måste vi, förhoppningsvis när äldreboendedelegationen kommer med sitt slutbetänkande, gå över i ett nytt begrepp. Vi får väl se om det landar i trygghetsboende eller mellanboende. Men när det gäller begreppet ”servicehus” hör jag ute att vi mer och mer kommer att gå över till ett nytt begrepp. Vad det sedan ska innehålla är en annan fråga. Där ser vi över landet att det redan är utveckling på gång på vissa ställen.

Det vi kan se är att många av seniorbostäderna i Stockholms stad, med de gemenskapslokaler som vi har och på vissa håll också möjligheter till restaurang, har betytt

väldigt mycket. Det var en intervju med en äldre dam som berättade att hon hade kunnat ändra sin hemtjänst från varje vecka till varannan vecka sedan hon flyttade från ett hus på tre våningar utan hiss till de tillgängliga seniorbostäderna. Där kände hon också gemenskap i utnyttjandet av gemenskapslokalerna i det seniorboendet som hon hade landat i.

Att Stockholms stad inte fick någon remiss kan jag bara beklaga. Jag var inte delaktig i fördelningen av remisserna utan stod inför fullbordat faktum. Remisserna var redan skickade dit de skulle, så jag har inte varit delaktig där.

Anförande nr 26

B e r i t K r u s e (s): Det är det här med servicehusen igen. Så länge vi inte har något annat namn, Ewa, måste vi väl ändå säga servicehus så att vi vet vad vi pratar om. Vi är väl förmodligen från båda håll intresserade av att få fram boenden som stämmer överens med äldre människors behov. Det kan man resonera mycket om, trappstegen för olika nivåer och så vidare. Man befinner sig på olika behovsnivåer i den andra änden av livet.

Men det som är intressant är ändå att vi har de här servicehusen i dag. Vilka kriterier ska gälla för att man ska få tillgång till de boendena? Det är ju oerhört viktigt! Det är det avgörande skulle jag vilja säga.

Nu har ni ändrat det här med att man lättare ska kunna få tillgång till de här boendena, och vi har tagit beslut om det. Men vi måste väl ändå kunna vara överens om att vi måste kunna säga servicehusboenden i avvaktan på nya benämningar och att den nivån måste finnas kvar?

Sedan finns det mycket att diskutera fortsättningsvis där man kanske faktiskt också kan resonera över blockgränserna.

Anförande nr 27

Borgarrådet M o g e r t (s): Tack ordförande! Det var ett långt och invecklat resonemang som ett stackars fattigt oppositionsborgarråd hade väldigt svårt att hänga med i när det gällde kd:s eventuella vallöften om servicehusen eller möjligen servicehus. Men så som jag förstod det var alltså inte löftet: ”Rösta på oss så blir servicehusen kvar!” utan ”Rösta på oss så blir servicehus kvar!” Alltså, ett ospecificerat hus i obestämd form.

Min fråga till borgarrådet blir då: Tror du att det var så väljarna uppfattade det?

Anförande nr 28

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Vad varje enskild medborgare har uppfattat eller inte kan jag inte svara på. Jag har i alla fall alltid varit väldigt tydlig i den här frågan, och det var just för att inte låsa fast oss. Däremot var formen som sådan, kallad mellanboende eller trygghetsboende, viktig för mig, men vi visste ju alla, både du och jag, att inte exakt vartenda hus skulle finnas kvar. Så ser inte framtiden ut.

I resonemangen med de äldre uppfattade många fortfarande servicehusen som dessa en gång var, och det var viktigt. Men det är många år sedan all den service som servicehusen hade för dem som inte var så dåliga togs bort och det mer och mer övergick till att vara dem som var väldigt dåliga som fick placering i ett servicehus. En förändring är på gång, och man börjar mer och mer acceptera att den här typen av boende inte kommer att ha lika mycket service framöver. Det kommer att finnas gemenskapslokaler. Det har vi redan skrivit in i ägardirektiven. Det kommer att finnas någon form av bemanning. Det kan vi i stort sett lova att vi kommer att se till att det finns. Däremot måste vi faktiskt se över om det kan vara bemanning dygnet runt – det vet vi inte i dag. Men det kommer att finnas möjlighet till gemenskap och samvaro, där de äldre ska vara väldigt delaktiga själva också. Det vill de verkligen! Jag möter dessa pensionärer som är intresserade av och vill vara delaktiga i verksamheterna, om det nu är seniorboende, trygghetsboende, mellanboende eller vad det nu kommer att handla om. Det viktiga är ju att man känner att man mår bra och att dessa bostäder faktiskt också är en förebyggande verksamhet.

Anförande nr 29

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Det visste vi ju alla att de inte skulle vara kvar, fick vi höra. Ja, jo. Det visste jag. Visst var det så. Men om du nu inte kan redogöra för hur *alla* väljare uppfattade vad ni sade – det kan jag naturligtvis ha respekt för – så var du ändå, om jag minns rätt, ute på en del sådana här protestmöten och sådant och träffade folk på servicehus under valrörelsen. Du kanske kan komma ihåg hur folk uppfattade det på de här mötena? Är den generella bilden, tror du, ute bland de äldre att ni inte lovade något speciellt, mer än att man skulle göra en utredning och sedan lägga ned? Eller var det i själva verket så att även de äldre, precis som vi i den här salen, faktiskt uppfattade att ni lovade att sätta stopp för nedläggningen och försäljningen av tomma servicehus?

Anförande nr 30

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Roger, jag tror att du och jag skulle kunna stå här länge och diskutera semantik och begrepp och hur människor tolkar detta ute. Jag mötte många väljare under den förra mandatperioden som hade uppfattat det ni hade sagt på ett annat sätt än vad jag tror att du hade önskat att de hade uppfattat. Du försökte raljera när jag sade att servicehusen inte skulle vara kvar, utan att servicehus skulle finnas kvar. Du försökte göra något annat av det. Till de äldre som jag har mött och som jag har pratat med personligen, både under enskilda tal och efter möten, har jag alltid varit noga med att säga att det är en utveckling på gång, men att servicehus kommer att finnas kvar till dess vi ser en annan boendeform som vi tillsammans har varit överens om att ta fram. Men det är många år sedan servicehusen som de en gång var togs bort.

Anförande nr 31

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det är oerhört nyanserat det du säger, Ewa, men jag uppfattade inte riktigt att debatten var sådan under valet. Då handlade det om att vi stod för nedläggandet av alla servicehus, vilket inte var sant, för det handlade precis om det du pratar om nu. Det handlade om att se till behoven och framför allt

om att se till att de servicehus som fanns också höll en standard som man kan kräva av ett boende, både ur boendesynpunkt för de äldre och för personalen. Vi vet ju att förfallet var stort och att ett stort underhåll behövdes. Därför kan vi tacka för att Micasa har gjort en kraftansträngning i den delen.

Jag håller med Roger. Det här handlar väldigt mycket om hur medborgarna uppfattade det ni sade jämfört med vad du säger nu, och på vilket sätt det står i motsättning till vad vi sade då. Det här är oerhört viktiga semantiska frågor, hur man för dialogen med medborgarna så att man faktiskt pratar om det som det verkligen handlar om, och det handlar om att skapa ett bra boende för alla. Det vill vi ju, men vi ska inte lura medborgarna.

§ 7 Interpellation om hur de påtvingade privatiseringarna av äldreboenden allvarligt riskerar innehållet och kvalitén i verksamheterna (nr 2008:13)

Anförande nr 32

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag ber att få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 33

B e r i t K r u s e (s): Det här handlar om den privatisering ni genomför nu och som ni också har centraliserat så att stadsdelsnämnderna inte har särskilt stora möjligheter att vara med i processen. Om man tittar på de frågor vi har ställt från vårt håll lyder första frågan: Finns det en uppenbar risk att kvaliteten i verksamheten blir sämre för de äldre med de pågående centralupphandlingarna av väl fungerande verksamheter? På denna fråga finns inget svar. I dag är det nämligen så att upphandlingar sker på allt, oavsett om det är bra eller dåligt. Ute i min stadsdel finns det heller ingen möjlighet att lämna något egen-regi-anbud. Det är väl något liknande på andra håll. Har de boende på de aktuella verksamheterna tillfrågats? Har de fått vara med i den här processen? Svaret är nej överlag, och det är väldigt allvarligt. Det tycker jag inte heller framgår i svaret, så jag skulle gärna vilja ha en kommentar från dig, Ewa, hur man eventuellt kan tänka sig förändringar på den punkten. Det här är mycket allvarligt! Både personalen, de boende och deras anhöriga är viktiga personer i den här processen.

På vilket sätt ger den pågående privatiseringen kontinuitet och ledarskap åt personalen i de verksamheter som nu är på väg att avyttras? Det framgår inte heller. Du pratar om att man ska följa upp och att roteln ska och så vidare, men det som är intressant är ju hur roteln jobbar och hur äldreboenden och roteln jobbar med stadsdelsnämnderna? Hur kommer det jobbet att fungera? Det står skrivet i stjärnorna än så länge.

Så här sade ordföranden i vår stadsdelsnämnd: Nu har vi haft det här äldreboendet kommunalt så nu vill vi pröva något annat. Det tycker jag är ganska slafsigt uttryckt: pröva något annat för att vi har haft det kommunalt. Det kan inte vara meningen. Det måste finnas något tyngre skäl till att man gör sådana förändringar.

Anförande nr 34

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Nej, jag ser ingen risk att kvaliteten och verksamheten blir sämre för att man har de här centralupphandlingarna. Vi har haft centralupphandlingar tidigare när det gäller enstaka platser inom äldreomsorgen. Det har fungerat alldeles utmärkt, och jag räknar med att även detta kommer att fungera väldigt bra, även om upphandlingarna ligger centralt.

De äldre har inte tillfrågats om de aktuella verksamheterna, utan det här är ett beslut som fattas ute i stadsdelsnämnderna, vilka olika boenden som ska finnas med på den så kallade aktivitetslistan. Det är därifrån vi nu håller på med den upphandling av 14 äldreboenden där man håller på att titta på svaren som har kommit in just nu.

Utgångspunkten för vårt valfrihetssystem är att de äldre på sikt ska kunna få välja. Det handlar just om att *kunna* välja. Jag är noga med att säga att det inte *måste* vara

100 procent som väljer, utan det handlar om att varje enskild person ska kunna känna att de har möjlighet att påverka sin situation också när de är i behov av vård och omsorg.

Under hela livet får vi välja olika saker. Vi är olika som människor. Vi blir inte mer lika för att vi blir äldre, utan även då vill vi kunna ha möjlighet att påverka. Då behöver vi ha en mångfald av boenden, en mångfald av utförare som lyfter fram olika bitar utifrån den grund som kvaliteten ska ha, men sedan vill man lägga till olika delar i de olika boendena som man får möjlighet att ansvara för.

Jag ser alltså detta som en stor utmaning, till de äldres bästa naturligtvis, och jag är inte orolig för den upphandling som nu är på gång och som vi naturligtvis kommer att fortsätta med under nästa år då nya boenden kommer att sättas ut för upphandling.

Vi har en hel del goda exempel inom kommunen, och vi har en hel del goda exempel från andra utförare. Jag tror för egen del att det är just mångfalden generellt sett som är det viktiga för de äldre.

Anförande nr 35

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande och Ewa Samuelsson! Högsta kvalitet, står det. Möjliggöra för första gången högsta kvalitet och besluten fattas i stadsdelsnämnden.

Jag har själv varit med och lyssnat på ett stadsdelsnämndsmöte där man förklarade för en äldre dam att det här var beslutat i fullmäktige, så det bra kommunala boende som man hade, som dessutom hade varit privat innan, det skulle man inte få ha kvar. Vad är det då som säger att man kan påverka sin situation? Då handlar det liksom inte om att man har rätt att ha kvar ett bra, högkvalitativt kommunalt boende. Då kan man verkligen fråga sig: Vad står det här för egentligen? Står det för att skapa högsta kvalitet? Står det för att bevara det som har en hög kvalitet eller ska vi experimentera och se om det blir bättre eller sämre?

Det här är helt obegripligt tycker jag. Och så pratar man om mångfald av boenden och utförare. Den här staden håller snart på att skapa en icke-mångfald, för det handlar om en mångfald av olika privata aktörer – fast inte ens det handlar det om, utan nu handlar det om några få stora privata bolag. Vad är det för mångfald?

Anförande nr 36

B e r i t K r u s e (s): Återigen, Ewa: Jag sade förut att även välfungerande äldreboenden konkurrensutsätts, och det finns liksom ingen tanke mer än att det ska drivas av någon annan, eftersom man inte kan lämna något egen-regi-anbud. Då är min fråga återigen: Är det så att du tycker att alla äldreboenden måste drivas i privat regi, för det är endast då man kan låta folk välja? Är det endast då vi får ett slags valfrihet? Jag begriper inte den kopplingen, måste jag säga. Du säger med andra ord att kommunalt drivna verksamheter är platta och lika och ointressanta, så det är ingen idé att välja mellan dem. Det är inte min uppfattning! Det finns en väldigt uppsjö av olika intressanta kommunala verksamheter, precis som det finns privata. Och jag är

väldigt mycket emot det här från ena änden till andra, att ni privatiserar rubbet. Det minskar valfriheten. Se till att vi får egen-regi-anbud också!

Anförande nr 37

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det viktiga är ju att vi får en mångfald över hela staden. Att de kommunala skulle vara platta och lika får stå för dig. Jag ser många kommunala verksamheter som är jättebra när jag är ute varenda vecka. Men jag tror att det är viktigt att vi får in andra utförare, för jag ser att det också påskyndar kvalitetsutvecklingen när man får jämföra sig med andra, också icke-kommunala utförare. Det gäller alla våra verksamheter. Det handlar inte bara om äldreomsorgen, utan det handlar om skolan och förskolan också. Så det är totalen över hela staden som ska ge den här mångfalden, vilket jag tycker är oerhört viktigt.

Anförande nr 38

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ewa, är det inte så att man genom att behålla de kommunala verksamheter som bedöms vara av högsta kvaliteten också kan utveckla andra verksamheter? Det blir så jättekonstigt att de ska läggas ut. Det finns faktiskt exempel där man redan har gjort upphandlingar, som Vintertullen, och där det inte visar på någon högre kvalitet än så länge. Det är bara att hoppas att det ändrar sig, men en nedskärning av personal och att man inte får efter rätt när man är äldre – är det en höjning av kvaliteten? Det här är jätteoroande!

Anförande nr 39

B e r i t K r u s e (s): Det återstår i den här omgången en liten fråga om egen regi: Är det så att det inte ska finnas någon egen regi kvar?

Anförande nr 40

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): För mig är det så att om man ser över hela staden ska det också finnas verksamheter i kommunal regi. Jag tycker att det är viktigt att det finns, men det behöver inte vara precis i varenda stadsdel. Men över staden tycker jag att det ska finnas. Det är min uppfattning.

*§ 11 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Omprövning av finansieringslösningen för Förbifarten och kollektivtrafiken i Stockholm*

Anförande nr 41

Jan Valeskog (s): Min fråga går till det nyvalda finansborgarrådet och gäller om han är beredd att ompröva finansieringslösningen för Förbifarten och kollektivtrafiken i Stockholm. Bakgrunden är naturligtvis artikeln i DN där Sten Nordin säger att han inte vill sitta kvar i gamla uppfattningar och i stället är beredd att ompröva politiken bland annat när det gäller finansiering av kollektivtrafiken.

Det vore intressant att veta om det verkligen innebär att Sten Nordin är beredd att diskutera fram en ny finansieringslösning för Förbifarten som inte innebär att alla trängselavgifter går till denna och att vi därmed också kräver att staten betalar en större andel av Förbifarten. Dagens moderata linje innebär ju att Stockholm ska betala 75 procent av den här vägen.

Vill alltså Sten Nordin diskutera om trängselavgifterna också ska gå till kollektivtrafiken och att staten betalar en större andel? Om det gick att enas kring en sådan här fråga vore det av stort värde för stockholmarnas intressen!

Anförande nr 42

Borgarrådet Nordin (m): Tack, fru ordförande och tack, Jan Valeskog, för frågan! Precis som jag säger i DN-artikeln vill jag ändå öppna upp för en diskussion om bland annat finansieringsfrågorna när det gäller trafiken. Det beror på att jag tycker att det är beklagligt att Socialdemokraterna valde att ställa sig utanför den delen i Stockholmsöverenskommelsen om trafiken – om finansieringen. Det tycker jag är beklagligt, men jag tycker också att jag för att föra denna fråga framåt vill öppna upp för att föra diskussioner kring detta. Men jag tänker inte föra förhandlingen eller diskussionen här. Jag kan bara säga att härom dagen fattade regeringen beslut om 100 miljoner av trängselskattepengarna till trimningsåtgärder för kollektivtrafiken. Jag tycker att det var ett bra beslut. Låt oss nu se hur vi kan hitta lösningar för att skapa de nödvändiga trafikförbättringar som behövs.

Fru ordförande! Jag vill säga att jag tycker att det har funnits en fördel med att man har skapat en koppling mellan trängselskatten och Förbifart Stockholm. Det har liksom inneburit ett tydligt användningsområde för trängselskattepengarna, vilket jag tror, och det borde ju glädja Jan Valeskog extra mycket, har bidragit till acceptansen av trängselskatten, inte bara i Stockholms stad utan även i Stockholms län.

Men som sagt, låt oss vara redo att sitta ned och prata om detta. Vi ska också komma ihåg att detta är vi inte ensam part om, utan här handlar det också om statsmakterna och statsmakternas beslut i den kommande infrastrukturpropositionen. Vi är där en part, och det vore ju bra om vi talade med samma röst.

Anförande nr 43

J a n V a l e s k o g (s): Det är inte så mycket tid att vinka på, eftersom proposition är planerad till höst. Ska stockholmarna tala med en och samma stämman och ha ett tydligt budskap bör ju staden agera samfällt nu denna vår om man vill ha politiskt stöd med förankring i en tydlig linje.

Men förlov sagt är inte dessa 100 miljoner till trimningsåtgärder inte mycket jämfört med de 7 ½ miljard som enligt vår bedömning tas ur kollektivtrafiken direkt via trängselsavgifterna, som borde användas annorlunda. Det är ganska stor skillnad i belopp som vi vill satsa på kollektivtrafik respektive vägar i det här fallet. Vi anser att staten ska ta en större andel när det gäller Förbifart Stockholm. Men jag vill säga att det inte är mycket tid att vinka på. Ska vi medverka med en tydlig stämman kan vi inte sitta och diskutera frågan här, utan det krävs möten och diskussioner omgående väldigt snabbt. Jag uppfattar ändå Sten Nordin som att han är beredd att ifrågasätta den linje som nu gäller där alla pengar ska gå till förbifarten.

Anförande nr 44

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Nej, det är inte mycket tid att vinka på. Det var det jag menade, och därför valde jag att med en gång ta upp den är debatten och diskussionen. Låt oss se vilka framkomliga vägar vi kan hitta.

Jag tror att det råder ett slags politiskt missförstånd omkring detta. Man har fört en diskussion om att använda trängselskatten rakt av till en betydande finansiering av förbifarten och att detta skulle innebära att man inte finansierar kollektivtrafiken. Låt oss se vilka satsningar vi behöver göra och se om vi kan bli ense om detta. Det ligger en betydande kollektivtrafiksatsning i detta. Sedan måste vi hitta robusta lösningar för hur det kan finansieras så att det gäller över flera mandatperioder.

Det är det jag vill åstadkomma. Jag är övertygad om att det är samma sak som regeringen ytterst vill åstadkomma i samband med infrastrukturpropositionen.

Anförande nr 45

J a n V a l e s k o g (s): Jag ser det som ett mycket stort problem att det inte händer någonting i den här frågan. Att man vill satsa på kollektivtrafik kan man ju säga i ord, men om vi ska vara tydliga och framgångsrika i Stockholmsregionen och visa upp en stor majoritet även när det gäller finansieringsfrågorna – vi är det när det gäller prioriteringslistan men inte när det gäller finansieringsfrågorna – måste man också agera kraftfullt väldigt snart. Annars är det inte mycket bevänt med den här artikeln eller annat heller om man ska visa upp en enig Stockholmsfront, som jag tycker verkligen behövs.

Vi får se. Det finns några veckor kvar av våren att agera på. Jag hoppas att finansborgarrådet tar initiativ i den här riktningen.

Sedan skulle jag slutligen vilja konstatera att det enda nya, om jag ska vara riktigt ärlig, som jag hittar i artikeln är att finansborgarrådet säger att det ska byggas en spårvagn hela vägen till Centralen. Jag noterar att det löftet ges innan trafikkontorets

utredning i frågan är klar, vilket jag uppfattat att trafikborgarrådet hävdade var en förutsättning. Det är åtminstone en nyhet. Det är synd att vi inte väntar utredningen först.

Anförande nr 46

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det kan ibland vara känsligt att ange visioner om vad man vill göra. Men jag tror att det är viktigt att vi är snabba både på det ena och på det andra, Jan Valeskog.

Jag vill som sagt betona att vi har sett de Cederschiöldska förhandlingarna och har en prioriteringslista. Ni valde att ställa er utanför finansieringslösningen. Jag tycker att det var ett olyckligt val av er. Samtidigt ska vi komma vidare. Jag vill inte som första åtgärd smälla igen dörren och säga att ni får stå utanför. Jag tycker naturligtvis att vi måste prata vidare omkring hur vi ska kunna hitta robusta finansieringslösningar för det vi vill göra och komma ur debatten och tvisten om påvens skägg, som det nästan har blivit, om vilka pengar som går till vad.

Fråga nr 2. Aspudsbadet

Anförande nr 47

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fru ordförande, ledamöter! Min fråga gäller alltså Aspudsbadet som idrottsnämnden för en tid sedan beslöt ska läggas ned. Aspudsbadet är ett gammalt klassiskt litet bad som är mycket uppskattat av många. Badet är av förståeliga skäl i behov av renovering, men nämnden vill inte ta de kostnader för badet som man anser krävs för att det ska kunna fortsätta att drivas. Badet har under en följd av år drivits av en förening som gärna vill fortsätta att driva badet.

Nu har föreningen gjort egna beräkningar av kostnader för renovering och för att driva badet som tyder på att dessa kan vara betydligt lägre än vad idrottsförvaltningarna har beräknat.

Min fråga är till borgarrådet: Är du beredd att ompröva beslutet att lägga ned Aspudsbadet om kostnaderna för renovering av badet blir betydligt lägre än vad som antogs när idrottsnämnden tog sitt beslut?

Anförande nr 48

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära fullmäktige, ordförande! Som Stefan mycket riktigt påpekar är Aspudsbadet ett föreningsdrivet bad som har mycket begränsade öppettider för allmänheten. Om man är dam, är naturist och har familj har man sju timmar på sig i veckan att få plats där. Men är bara dam och inte har familj och inte är naturist är det ett par timmar man kan få vara där.

När vi i idrottsnämnden gör prioriteringar mellan olika bad måste vi titta på var det finns möjligheter för många människor att få glädje av de pengar som vi lägger ned. Då är inte Aspudsbadet ett sådant ställe. Det finns få ställen i Stockholm där det

finns så många bad runt omkring som det finns just i det området. Det finns fem bad tror jag bara inom några kilometers radie i just det området.

Du säger att om det inte så dyrt att renovera, kan man ompröva beslutet? Ja, men inte för skattepengar. Badföreningen som har hyrt ut det till andra med ganska stor inkomst kan renovera den, och så kan man väl hyra ut ännu mer och få ännu mer intäkter som man inte har använt till underhåll utan till andra saker – jag vet inte riktigt vad. Det kan man väl göra i så fall, men det ska inte gå några skattepengar dit.

Det fanns en överenskommelse med badhusföreningen som tog över driften att man skulle göra renoveringar och underhålla. Det har man över huvud taget inte gjort utan bara låtit det stå och falla. Då kan inte skattebetalarna gå in. Vi har massor med saker att göra på våra bad som är öppna för allmänheten många timmar i veckan. Det är inte Aspudsbadet.

Anförande nr 49

Stefan Nilsson (mp): Ordförande, fullmäktige! Ett skäl till att man ställer en enkel fråga är att få ett tydligt svar, och det fick jag ju. Jag beklagar det naturligtvis. Vi i Miljöpartiet tycker att man borde titta på det här en gång till. Vad vi kan förstå efter att tillsammans med andra partier ha träffat föreningen är att det finns förhoppningar om att kunna bedriva badet betydligt billigare, och ett litet bidrag från kommunen vore rimligt.

Föreningen har velat träffa företrädare för nämnd och förvaltning, men det är under förutsättning att man tar hänsyn till att storleken på kostnaden spelar roll. Den borgerliga majoriteten har bestämt att inga skattemedel ska gå till den här verksamheten. Det konstaterar jag med stor beklagan.

Anförande nr 50

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Det finns naturligtvis ett anbud från staden till badhusföreningen att ta över verksamheten på riktigt, till skillnad från förra gången, och göra de investeringar som krävs.

Jag kan bara konstatera att man har hyrt ut badet under de här åren, så det finns stor potential och möjligheter att göra det även framdeles. I så fall lovar jag titta på det i en positiv anda. Det vore jättebra, och det får de jättegärna göra.

Jag konstaterar att idrottsnämnden i stort sett var enig, och bland annat Stefans parti förstod de prioriteringar som vi var tvungna att göra, det vill säga att vi har många kommunala bad med långa öppettider med stora behov av underhåll. Dem måste vi prioritera.

Anförande nr 51

Stefan Nilsson (mp): När det här togs upp i idrottsnämnden var det en relativt enig nämnd. Det är riktigt. Sedan har både vi och som jag förstår Socialdemokraterna vid en efterträff med föreningen fått en bredare bild. Vi tycker att det är

synd att man åtminstone inte träffar föreningen och lyssnar på hur de ser på det. Det är beklagligt. Vi får kanske skäl att återkomma.

Anförande nr 52

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ibland anklagas man som alliansföreträdare för att man går på privata intressen och sådant. I den här frågan känns det som uppochnevända världen. Här står Miljöpartiets representant, och tydligen tycker Vänsterpartiet och Socialdemokraterna tycker likadant – det var en nyhet för mig, hoppas att det inte är sant – och försvarar privata intressens möjligheter med kommunala medel till ett bad som allmänheten nästan över huvud taget inte har tillträde till. Jag tycker att det är oerhört märkligt. Våra skattepengar ska gå till sådant som många kan ta del av, inte till några få privata intressen. Jag trodde att detta var en självklarhet för den sidan.

Fråga nr 3. Avknoppning av kommunal egendom

Anförande nr 53

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Med avknoppningar menar vi att man avyttrar egendom som faktiskt tillhör alla stockholmare, och det tycker vi är ett stort problem. Men det tycker tydligen också regeringen eftersom man gett Statskontoret i uppdrag att titta på och göra en analys av vilka principer som enligt gällande rätt ska ligga till grund bland annat till en prissättning av en verksamhet som kommun eller landsting överlåter till kommunal personal. Då visar det sig i den analys som jag själv har tittat på i dag och som kommit från Statskontoret att Statskontoret säger att det är väldigt tydligt att kommunen inte får ekonomiskt syna enskilda företag. All försäljning av egendom, fast och lös och ideella rättigheter, ska ske till marknadspris.

Jag skulle vilja ha en kommentar från Sten Nordin med tanke på er förtjusning för avknoppning här i staden. Hur ser ni på analysen från Statskontoret? Hur kommer ni att agera dels med avknoppningar som redan är gjorda, dels med dem som är planerade i framtiden?

Anförande nr 54

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack, Ann-Margarethe Livh, för frågan. Gjorda avknoppningar är gjorda. Det ligger självklart fast, men vi känner väl till vad Statskontoret har sagt. Vi kommer därför att låta vårt eget stadsledningskontor att utreda frågan. Vilket regelverk och vilka regler är det som gäller för avknoppningar? Här har naturligtvis statsmakterna ett ansvar för att tydliggöra reglerna. Det är vad vi kommer att göra. Det är den naturliga reaktionen när Statskontoret kommer med sådana uppgifter.

Det finns en politisk skillnad i synen på avknoppning, men det är en annan debatt. Självklart kommer vi att se över frågan med anledning av utredningen.

Anförande nr 55

Borgarrådet L i v h (v): Det finns en politisk skillnad, men här visar det sig att Stockholms stad faktiskt enligt Statskontoret har brutit mot både kommunallagen och EG-rätt. Hur tänker ni göra, Sten, om det visar sig att ni faktiskt har gjort fel och planerar att göra flera fel om ni inte ändrar er efter utlåtandet? Jag har hört att andra kommuner diskuterar att avknoppade verksamheter retroaktivt ska få ett marknadsvärde och då får betala. Hur ser du på det?

Anförande nr 56

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag vet inte om man har pekat på att Stockholms stad tidigare har gjort fel. Nu får man klargöra regelverk bland annat kopplat till vad EU-kommissionen skulle säga. Nu är inte Statskontoret sista instansen, utan Statskontoret har gett regeringen sin bedömning av vad som gäller, kopplat till gällande EG-rätt. Det gläder mig att Ann-Margarethe Livh är engagerad i EG-rätten.

Det är som sagt självklart att vi kommer utifrån en vidare prövning att se till att vi har ett robust regelverk som vi från Stockholms stads sida följer såsom vi har haft inställningen även tidigare att göra enligt vad som då har ansetts vara giltigt för avknoppning.

Anförande nr 57

Borgarrådet L i v h (v): Jag tycker att det låter väldigt intressant. Finns det någon tidplan för när Stockholms stad kommer att hantera det här framöver. Det här är en av de viktigaste frågor som står på dagordningen.

När kommer vi här i fullmäktige att få information om hur ni kommer att till exempel bedöma olika verksamheter som ni vill privatisera? Hur kommer det att gå till?

Anförande nr 58

Borgarrådet N o r d i n (m): Om jag får bestämma tidplanen ska det ske synnerligen skyndsamt. Jag tycker att det är mycket angeläget att kunna erbjuda verksamheter att knoppa av och erbjuda personalgrupper och andra att ta över den verksamhet som de själva kan så bra och som de med framgång har gjort i många fall på här i Stockholms stad och Stockholms läns landsting. Men jag kan inte här presentera någon tidplan, för vi äger inte den här frågan själva. Som framgår av Statskontorets utredning är det en rad andra instanser inblandade. Det handlar om vad som gäller inte bara nationellt i Sverige utan även EG-rätt. Detta måste vi naturligtvis noggrant utreda, och vi äger tyvärr inte tidplanen.

Fråga nr 4. Svar till HSO

Anförande nr 59

A b d o G o r i y a (s): Fru ordförande! Förra veckan träffade vi i egenskap av socialtjänstnämndspolitiker en hel del frivilligorganisationer. Bland annat var det HSO, Handikappföreningars samarbetsorgan i Stockholm. Där framkom att

organisationen har JO-anmält socialborgarrådet. Skälet till detta är underlåtelse att svara på fem brev från handikappföreningar.

Jag undrar hur det ligger till egentligen. Varför svarar inte borgarrådet? Vad kommer man att göra och hur kommer man att hantera den här organisationen framöver?

Anförande nr 60

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag har i dag fått veta att det var två brev som var ställda till mig från HSO. Dessa båda brev ledde i sin tur fram till ett möte uppe hos mig med HSO den 18 december 2007. Jag trodde att detta möte kunde ersätta ett fysiskt brevsvar, och jag ber om ursäkt för att det inte har skett och att mötet inte räckte. Det var dessutom två brev, inte fem, fick jag veta i dag.

I grund och botten handlar detta inte om breven, utan det handlar snarare om viktigare saker än mig. Det handlar om pengar. Det handlar om missnöje med de pengar som HSO får från staden, mera exakt om de pengar för intressepolitisk bevakning som, om jag inte tror mig veta fel, utgick under ett år. Sedan drogs de tillbaka. Man får pengar till den verksamhet som är kopplad till enskilda människor men inte för intressepolitisk bevakning. Om detta kan man tycka väldigt mycket olika saker. Vi står för den linje och det beslut som antagits, och jag har inte heller framfört något annat till HSO. Att de har missnöje med mitt besked har jag däremot all förståelse och respekt för.

Anförande nr 61

A b d o G o r i y a (s): Jag tycker att det är bra att borgarrådet ber om ursäkt för att man inte har tagit någon kontakt i form av brev.

Men jag har framför mig att det är fem brev som har skickats. Det första brevet är daterat den 16 oktober 2006 till socialtjänstnämnden, och jag utgår från att du satt som ordförande även då där. Det andra har skickats till dåvarande finansborgarrådet Kristina Axén Olin daterat den 18 oktober 2006. Det tredje brevet till dig den 13 februari, fjärde brevet är daterat den 26 september 2007 återigen till dig. Det sista och senaste brevet är daterat den 29 februari 2008 till dåvarande finansborgarrådet Kristina Axén Olin.

Det är lite märkligt att ingen har brytt sig om att svara till den här organisationen, som i sin tur har 28 föreningar under sig. Ingen har svarat över huvud taget.

Anförande nr 62

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Såvitt jag vet har skrivelser till nämnden besvarats av nämnden. Det är nämnden som diarieför detta. Jag har inte personligen ansvar för att besvara alla skrivelser till nämnden, lika lite som du som ledamot av nämnden. Däremot har jag fullt ansvar för de två brev som har kommit till mig personligen. Jag kan tycka att det räckte med ett möte personligen där båda parter fick vad de förväntade sig. De borde ha fått ett brevsvar om det var det de förväntade sig. Det framför jag gärna ursäkt för, varken mer eller mindre.

Anförande nr 63

A b d o G o r i y a (s): Min fråga återstår, Ulf: Kommer du att göra något utöver den diskussion som vi nu har? Kommer du eventuellt att ta kontakt med eller skriva till den här organisationen eller bjuda dem till en dialog eller träffa dem över huvud taget?

Anförande nr 64

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag har löpande kontakt och dialog med HSO liksom med ganska många andra. Vill du ha exakt inblick i vilka brev jag har skrivit får du läsa i diariet.

Fråga nr. 5 Smärtgränsen nådd för trängda socialsekreterare?

Anförande nr 65

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Landets socialsekreterare går nästan på knäna. Stockholm förefaller inte vara något undantag. Socialsekreterarnas arbetsbelastning har ökat både i antal och i fall. Sparkrav gör det svårt att leva upp till lagens krav. Det handlar också om vilket yttersta skyddsnät som ska finnas för medborgarna.

I Nybro kommun har socialsekreterarna dragit i gång ett riksupprop mot lokalpolitiker som skickats till samtliga socialsekreterare i landet. I söndagens DN den 11 maj sade en socialsekreterare i Stockholm att smärtgränsen är nådd för trängda socialsekreterare. Hon kritiserar inte sina chefer, för budgetpiskan viner lika hårt för dem. Ansvaret ligger hos politikerna, och den åsikten är hon inte ensam om.

Avser du, Ulf Kristersson, som socialborgarråd att göra något åt socialsekreterarnas pressade situation?

Anförande nr 66

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det var en, om jag får recensera, osedvanligt begåvad och intressant fråga som aktualiseras i dag i en artikel i DN.

Min reflexion är att jag i grund och botten har väldigt stor respekt för behovet av pengar i vår verksamhet, som sysslar med några av livets kanske väsentligaste frågeställningar. Barn som far illa måste placeras. Missbrukare som behöver hjälp både akut och även livslångt, prostituerade som behöver byta totalt livsmiljö, traffickingoffrer som måste byta land och livsmiljö. Då får man stor respekt för att detta kostar väldigt mycket pengar.

Jag tror att den som inte alltid har ont om pengar och sysslar med de saker som vi har ansvar för är ambitionslös eller möjligen lat. Pengabristen däremot är inbyggd i själva idén, inbyggd i själva systemet, inbyggd i de frågor som vi arbetar med.

Jag tror att vad vi måste ägna oss åt är att det se vilka förändringar av socialtjänsten detta kräver över huvud taget, det vill säga att det finns en väsentlig utveckling mot

mer professionalisering av innehav, med internationalisering, fler människor med annan bakgrund, mera digitalisering, flera arenor. Det är inte bara unga människor som är i behov av social omsorg.

Allt detta kräver ganska mycket av socialtjänsten. När jag säger att jag har respekt för att pengar behövs tänker jag att jag har större respekt för alla de människor som i dag försöker blicka runt hörnet. Vad kan vi göra bättre i morgon och övermorgon än att bara be om mer pengar till exakt det som vi gör i dag? Därmed inte sagt att det inte finns många socialsekreterare som skulle kunna göra stor nytta med mera pengar just nu.

Anförande nr 67

E i v o r K a r l s s o n (mp): Men det är givet att det är knappt med resurserna inom socialtjänsten i dag. Jag har svårt att se på vilket sätt till exempel Stockholms stad skulle klara den uppgiften än andra kommuner i landet.

Varje dag möter socialsekreterarna barn som får illa, våldsutsatta kvinnor, missbrukare, vårdnadstvister, hemlöshet och utbetalningar för försörjningsstöd. Sådan är deras vardag. Många socialsekreterare har en orimlig arbetssituation och känner sig pressade, klämda mellan kommunens beslut och minskade resurser och de hjälpsökandes ökade behov. Varje dag är full av akuta behov som måste åtgärdas. Det skulle behövas mer tid för förebyggande och motiverande insatser. Det som personalen ofta har reagerat över är konsekvensen för den hjälpsökande.

Hur mycket bättre kunde samhället ha blivit om vi hade haft möjlighet att ta itu med de relativt små problemen innan de växer till missbruk, misshandel, hemlöshet och ibland kanske död?

Anförande nr 68

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Två saker. Du har alldeles rätt att det alltid kommer att finnas goda möjligheter att på ett begåvat sätt göra sig av med mer pengar inom socialtjänsten än de pengar vi har. Det motsatta vore nästan absurt. Det vore som att vi har löst problemet, vi har inget mer att göra. Lika väl vet du och jag och alla andra i den här salen att vi alltid kommer att leva med begränsade budgetutrymmen. Ibland kommer det att kännas snålare, ibland generösare. Men det kommer alltid att vara ont om pengar.

Min andra synpunkt blir att vi kommer att aktualisera preventivt arbete. Det kommer att vara en stor diskussion på Skandia med anledning av frågan: Kan man kvantifiera intäktssidan på preventiva insatser? Den slarvige preventionspersonen säger: Satsa alla pengar på prevention så har vi inga problem i nästa steg. Den slarvige skeptikern säger: Det är ingen idé att satsa pengar. Vi vet ändå inte exakt vilken nytta de preventiva insatserna har.

Den kvalificerade frågan blir: Kan vi satsa pengar snävt, målinriktat, preventivt på ett sådant sätt att vi kan räkna hem dem både mänskligt och ekonomiskt så att vi slipper att göra mycket mer dramatiska, problematiska och dyra insatser senare?

Vi är på väg i den riktningen. Socialtjänst och socialtjänstforskning befinner sig inte där i dag, men det är den inriktningen vi har just nu. Mer av kunskapssökande, mer av forskning, mer av korsbefruktnings mellan akademi och praktik – vi går sakta, alldeles för sakta, i precis den riktningen.

Anförande nr 69

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är hela tiden detta att budgeten måste hållas. Det är uppfattningen, men till vilket pris? Det undrar man då. Det spelar ingen roll om socialkontoret svämmar över hjälpsökande, sade socialsekreteraren i Stockholm. Hon som många andra socialsekreterare i landet säger att de bara kan avhjälpa de mest akuta fallen. Vi kan inte arbeta på det bästa sättet att ge tidig hjälp och under längre tid.

Socialsekreterarna i Stockholm anser också att personalkostnader inte ska ställas mot kostnader för socialbidrag, vård och behandling. Det är pengarna som styr insatserna för de mest utsatta, även i det välbärgade landet Sverige. Stockholm förefaller inte vara något undantag. Behovet av hjälp provas mot andra behov av hjälp, heter det.

Därför behöver vi alla kommunpolitiker ställa sig frågan: Hur mycket har vi råd med? Hur mycket kostar det om vi avstår? Svaret bör nog vara: Tänk långsiktigt eller tänk efter före.

Anförande nr 70

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det här är nästan en filosofisk fråga. Men det har betydelse vad vi prioriterar. Jag är inte bara socialborgarråd, jag är ekonom också. Om man som vi snurrar runt med ungefär 6 miljarder kronor varje år i systemen är det tjänstefel att inte bry sig om att de pengarna används rätt. Jag har träffat tillräckligt många slarviga ekonomer för att ha stött på dem som tror att hålla budget är målet med livet. Att hålla budget är att strunta i själva insatsens kvalitet och vad det åstadkommer. Det är meningslöst.

Det är lika slarvigt och meningslöst att låtsas att man har ett uppdrag från Gud och att det är triviala saker att hålla budget. Att få nytta för pengarna är någonting som inte jag i min upphöjda position inte behöver tänka på.

Pengar är både en förutsättning för och en konsekvens av det vi gör. Att använda skattepengarna bäst till fromma för människor som behöver hjälpen mest är det enda rimliga perspektivet i vår viktiga verksamhet. Att tro någonting annat är att förminska själva uppgiften.

Fråga nr. 6 Hemlösheten ökar

Anförande nr 71

K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande! Det finns en retorik och en verklighet. Vi har just fått ett papper från socialtjänstnämnden. Enheten för hemlösa går back med 12 miljoner. Hemlösheten ökar och har ökat med 80 personer sedan januari. Du pratar

om ekonomiska förutsättningar och så vidare. Det är helt uppenbart att vi har en socialtjänst i den här staden som är på glid på grund av en underminerad budget.

12 miljoner ska enheten för hemlösa spara in. Personerna får stanna allt längre till exempel på härbärgen därför att det är svårt att få tag på bostäder. Det är en katastrofsituation som börjar ticka i gång, och vi är bara i maj så länge.

Vad förvaltningen skriver är att man ska spara ännu mer inom till exempel enheten för hemlösa. Vad som behövs är mer pengar, Ulf. Ni har sparat 30 miljoner på hemlösa redan och hela socialförvaltningen. I stadsdelarna kan man också se att det tickar på.

Jag är oerhört orolig, och jag skulle vilja veta lite mer konkret. Du säger att det inte behövs mer pengar till hemlösheten även om det har blivit 80 fler som är hemlösa, vad tänker du göra?

Anförande nr 72

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag sade inte att det inte skulle behövas mer pengar till specifikt hemlösheten lika lite som jag säger att det inte behövs mer pengar specifikt till andra insatser. Vad jag däremot säger är att generellt ökar mängden pengar till socialtjänsten, och vi ser över väldigt många av socialtjänster som är mer kvalitativa att arbeta på. Jag tror inte att det är pengafråga i första hand.

Hemlösheten är alltid på tapeten. Vi vet inte, det finns ingenting just nu som tyder på att hemlösheten ökar. Vi räknar och mäter den ganska regelbundet, och efter några veckor kommer vi att ha ett mer detaljerat svar på den frågan. Däremot vet vi att kostnaderna på enheten för hemlösa är ungefär 11 miljoner större än vad de borde vara. Även detta analyseras, du har ju läst papperen alldeles nyligen, ganska rejält just nu.

Det finns flera skäl till att det kan vara på det sättet. Det ena är att vi har ett betydande inflöde av människor som hamnar på enheten för hemlösa. Eftersom jag lever i socialjargongen kan jag säga att det i praktiken är den 15:e stadsdelen, de som bär ansvar för människor som inte har sin fysiska hemvist i någon annan stadsdel. Dit kommer människor från hela EU-samarbetsområdet. Det kommer människor från resten av Sverige som blir hemlösa i Stockholm eller i varje fall temporärt. Det kommer människor från området som inte är stockholmare och människor som har sin hemvist i en stadsdel men som av olika skäl uppsöker enheten för hemlösa.

Att de har väldigt mycket att göra på enheten står utom varje tvivel. Ingen kan förneka detta. Att de också delvis har förändrat innehåll i sitt arbete beroende på att vi har en större andel yngre hemlösa än tidigare, paradoxalt också en större andel äldre hemlösa med ganska omfattande äldreomsorgsbehov parallellt med den utsatta hemlösheten.

Allt detta gör att enheten för hemlösa är en otroligt utsatt plats i Stockholms sociala arbete. Till råga på detta kommer att de har ett gott rykte, det vill säga att de uppfattas som en kvalificerad punkt som kan hjälpa ganska många hemlösa. Om några

veckor vet vi mycket mer detaljerat och exakt hur hemlösheten för de mest utsatta i Stockholm ser ut. Då kan vi återkomma till debatten.

Anförande nr 73

K a r i n R å g s j ö (v): Det handlar inte bara om enheten. Man kan också säga att i Skarpnäck ska man lägga ned ett boende för hemlösa män. Det sparas på ute i stadsdelarna. Det genererar ännu fler hemlösa.

Jag är också orolig för de unga vuxna som hamnar i hemlösheten. Var kommer de ifrån? Jag har själv varit på exempelvis på Frälsningsarmén i stadsdelen och hört unga vuxna ringa. Vi pratar om 19-åringar som är placerade på härbärgen. Vad handlar det om? Så ser det ut på fler ställen.

Jag är som sagt orolig. Hemlösheten ökar, antalet unga hemlösa ökar, och vi kan se att 41 har vränts på tre månader i Stockholm som kronofogden börjar titta på. Det här är intressant. Vart ta de här människorna vägen? Med tanke på ett stort sparbeting när det gäller hela socialtjänsten, socialtjänstförvaltningen och även stadsdelarna är jag jätteorolig för att detta bara tickar i väg. Om det är 80 fler hemlösa efter fyra månader, vad kommer det inte att vara när året 2009 kommer? Det ska bli intressant att följa det här, Ulf. Men mer pengar behövs nog.

Fråga nr. 7 Finansplats Stockholm

Anförande nr 74

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag vill fråga finansborgarrådet med anledning av den artikel som är i dag i DN om Finansplats Stockholm i kris. En tung aktör på finansmarknaden riktar allvarlig kritik mot regeringen och specifikt mot Mats Odell. Man konstaterar att under mandatperioden har många finansbolag flyttat ut från Stockholm och från landet. Han menar att regeringen skjuter sönder Finansplats Stockholm i sin okunskap och i sitt ointresse.

Min fråga, möjligen tredelad, är: Vad ämnar finansborgarrådet göra för att få Finansplats Stockholm att leva upp igen, att få finansmarknaden att återfå förtroende för Stockholm och för att få ordning på Mats Odell? Jag har förståelse för att han inte hunnit med det i dag.

Anförande nr 75

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, borgarrådet Mogert, för frågan! Det är skönt att Roger Mogert har förståelse för att jag under dagen inte har hunnit vidta alla de åtgärder som jag möjligen skulle vilja. Men jag får säga med anledning av den här tidningsartikeln att den viktigaste åtgärden naturligtvis är att ha samtal och diskussion med Torbjörn Magnusson om den kritik som har riktar.

Det finns dock anledning att konstatera att Stockholms stad och Stockholm Business Region ungefär är de enda som inte blir kritiserade i sammanhanget. Det riktas kritik mot regeringen, men det riktas också, det är industrins egen kommentar, mot

Socialdemokraterna och mot passiva, som man skriver, branschkolleger. Det är många som träffas av kritik. Som sagt riktas den inte just mot Stockholms stad.

Det tar jag som intäkt för att vi kan spela en roll i den fortsatta diskussionen om hur vi bygger vidare. Jag hoppas att vi är överens om att frågan om Finansplats Stockholm är mycket viktig. Vi har instundande Stockholmsmötet den 2 juni. Då kommer frågan om Finansplats Stockholm att belysas vid en av de paneldiskussioner som vi kommer att ha där. Den frågan lever alltså vidare.

Det handlar naturligtvis om att föra en diskussion om hur vi kan arbeta vidare. Det finns naturligtvis otålighet, man tycker att det borde göras mer när det gäller skattelagstiftningen. Det finns en otålighet med Roger Mogerts eget parti med att inte lova återställa när det gäller förmögenhetsskatten och så vidare. Det finns naturligtvis mycket, som jag tycker, begriplig otålighet. Men samtidigt tror jag att det finns en stor samstämmighet om att vi måste jobba tillsammans i partnerskap mellan näringsliv och politik i de här viktiga frågorna.

Anförande nr 76

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tackar för det. Även jag noterade med inte utan viss nöjdhet att vi undkom kritik. Jag tror att båda majoriteter faktiskt har gjort ett bra jobb för att få rullning på det här. Stockholm hade faktiskt ganska goda möjligheter att få fart på det här.

Jag har respekt för att finansborgarrådet inte har hunnit med detta. Nu har han tidigare funnits i rikspolitiken under två år. Det vore intressant att veta om det finns några förutsättningar för att få en ändring av regeringspolitiken. Även om Dagens Industrins analytiker gärna blandar in socialdemokratin och det generella skattetycket har vi en situation där även Bo Lundgren måste vara nöjd med den takt på skattesänkningar som regeringen har.

Jag undrar: Är det rimligt att tro att branschens resonemang just nu är: Oh, nej, sossarna är tillbaka 2010, bäst vi flyttar nu, när man inte flyttade 1994—2206 eller för all del 1932—1991 och inte vänta till att flytta 2010? Är det verkligen socialdemokratins fel alltihop, eller kan Odell vara en del av problemet?

Anförande nr 77

Borgarrådet N o r d i n (m): När det gäller regeringspolitiken handlar det om skattepolitiken. Om jag förstår rätt så skulle famn från Torbjörn Magnussons sida vilja prioritera skattesänkningar som berör finansbranschen, skattesänkningar när det gäller aktiesparande. Alliansregeringen har valt, och det tycker jag är riktigt och där har jag själv varit aktiv, att sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare. Det har varit där som fokus har lagts och där större delen av skattesänkningarna har lagts.

Sedan måste vi arbeta vidare för Sveriges konkurrenskraft. Jag tror att jag hörde vid något tillfälle att finansministern har tagit upp frågan om nivån på bolagsskatten där vi ser att det finns en betydande konkurrens, om man så får uttrycka det, om nivån på bolagsskatten. Det kanske gör att man får se över den frågan.

Jag tror att alliansregeringen är beredd att arbeta vidare på ett sätt som gör att vi långsiktigt stärker Finansplats Stockholm, Sverige och Sveriges huvudstad som finansplats. Men samtidigt handlar det om att driver man en politik mot utanförskapet måste man prioritera andra skattesänkningar som regeringen har gjort. Jag välkomnar verkligen att vi här i fullmäktige kan ha en debatt om vilka skattesänkningar som vi vill göra.

Anförande nr 78

Borgarrådet M o g e r t (s): Ska jag tolka det så att kortsiktigt flyttar man dem härifrån men långsiktigt kommer de tillbaka? Det var en märklig analys. Det som finansmarknadens representant här tar upp är ju andra saker. Det handlar om regeringens intresse för frågan och regeringens okunskap i försäkrings- och bankfrågor, exempelvis förslaget till totalstopp för privata sjukförsäkringar som regeringen ägnade ett och ett halvt år att hävda. Det är trevligt att vi i alla fall på det lokala planet är överens, och vi får i värsta fall bita ihop till 2010.

Anförande nr 79

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är viktigt att vi lokalt i Stockholm är överens om att frågan om Finansplats Stockholm är en viktig och prioriterad fråga som vi ska arbeta vidare med. Så får vi väl föra en dialog med företrädarna för näringslivet om vad som måste göras för att stärka Stockholm som finansplats. Det är faktiskt Roger Mogert och inte jag som har tagit upp frågan om att företagen skulle flytta på grund av socialdemokratin. Jag har inte lagt debatten på den nivån. Jag tycker att det är mer intressant att blicka framåt.

Fråga nr. 8. Problem med att privata gymnasieskolor ej har någon skolgård

Anförande nr 80

I n g e r S t a r k (v): Fru ordförande! Slagsmål var väl lite felformulerat. Det handlar om en elev som blev knivhuggen. Det stod i DN förra veckan. Det var två gymnasieskolor som var inblandade i det i Vasastan.

Vi vet alla, och det är ett oerhört stort problem, att det är mycket våld bland ungdomarna både på dagtid och på kvälls- och nattetid. Naturligtvis kan sådant här hända även på skolgårdar. Men jag vill ställa en fråga till dig, Lotta. Rektorn uttalar sig så här: Vi har ingen skolgård, så allt utanför skolbyggnaden är allmän mark, och det som händer där är polisens sak. Det är ett oerhört allvarligt problem.

Vi hade gruppleddiskussion i utbildningsnämnden i förra veckan. Vi diskuterade bland annat skolgårdar på alla de grundskolor och förskolor som ska byggas. Det är väldigt svårt att få mark till både dagisgårdar och skolgårdar. Jag skulle vilja veta vad skolborgarrådet tänker göra åt saken.

Anförande nr 81

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag måste erkänna att jag inte riktigt förstår frågan. Jag förstår inte riktigt sambandet mellan en knivskärning på gatan och en eventuell brist på skolgårdar. Men jag antar att Inger Stark anser att det är viktigt med skolgårdar, och det tycker jag också. Jag tror att det bästa sättet att lösa det här på för framtiden, flesta skolor har bra skolgårdar, är att vi är mer snabba i processen när nya bostadsområden byggs, både stadsdelsnämnderna när det gäller förskola och utbildningsnämnden när det gäller grundskola och gymnasieskola. Det är viktigt att tidigt i processen se till att det finns mark att exploatera för de ändamålen.

Anförande nr 82

I n g e r S t a r k (v): Det är möjligt att jag pratade för länge inledningsvis att själva frågan kanske inte blev riktigt tydlig, så jag tar det lite tydligare nu.

Det som var väldigt allvarligt var alltså att det var privata gymnasieskolan in i staden som inte har någon skolgård. På gruppledarträffen förra veckan påpekade ansvarig, Bengt Nilsson från utbildningsförvaltningen, att ett problem är att om man inte har skolgård eller dagisgård kan man inte från skolans sida ha befogenhet över området. Det är klart att det är problem. Här var problemet att rektorn inte kunde ingripa eller skolans personal på samma sätt som man skulle ha kunnat göra om det hade funnits en skolgård. Det problemet har vi påtalat tidigare. Det är ganska många grundskolor och gymnasieskolor i privat regi som inte har skolgårdar. Nu signalerade utbildningsförvaltningen och Bengt Nilsson väldigt tydligt att det här är ett växande problem.

Min fråga är vad du tänker göra åt det. Några befogenheter har du ju som skolborgarråd.

Anförande nr 83

Borgarrådet E d h o l m (fp): Man kan gå tillbaka och titta på processen då Hammarby Sjöstad byggdes. Där tror jag att vi alla är ense om att vi var alldeles för långsamma. Oavsett politisk partitillhörighet slängdes skolor och förskolor in i ett för sent skede. Det berodde på att man trodde att det skulle vara en helt annan kategori människor som skulle bo i Hammarby Sjöstad. Detta misstag får inte upprepas när det gäller de nya stora bostadsområden som kommer till.

Jag förstår fortfarande inte riktigt kopplingen till knivskärningen. Att bruka våld mot någon är lika förbjudet inom skolans väggar och på skolgårdar som det är ute på gatan. Den här knivskärningen hade väl inte blivit mindre allvarlig för att den hade ägt rum på en skolgård. Det hoppas jag verkligen att Inger Stark inte tycker.

Men jag tycker att skolor ska ha skolgårdar, alternativt att det finns bra parker i närheten som man kan använda. I det här fallet hade det väl inte spelat så stor roll om det fanns en skolgård eller inte. Gymnasieelever tenderar att vara på andra ställen än just på skolgårdar.

Anförande nr 84

I n g e r S t a r k (v): Jag tror att du vet precis vad jag pratar om. Det handlar om att ha uppsikt även på en gymnasieskola. Det finns väldigt tydlig koppling. Det tycker jag inte är svår att uppfatta. Det som rektorn uttalar onsdagen den 7 maj i DN är: Vi har ingen skolgård, så allt utanför skolbyggnaden är allmän mark och så vidare. Det problemet kan naturligtvis uppstå på grundskolor om det byggs en massa grundskolor och förskolor utan skolgårdar. Det är naturligtvis ett allvarligt problem, och då måste du som skolborgarråd ingripa och se till att detta inte sker. Bengt Nilsson signalerade att det var ett ganska stort problem.

Sedan när det gäller Hammarby Sjöstad var det ett politiskt beslut att det inte skulle byggas en kommunal grundskola.

Självklart är knivslagsmål lika allvarliga var de än inträffar. Men skolan har en viss befogenhet som den inte hade här. Det var det som var det viktiga.

Anförande nr 85

Borgarrådet E d h o l m (fp): När det gäller en knivskärning spelar befogenheterna ingen som helst roll. Det lyder under allmänt åtal. Det är någonting som måste polisanmälas var det än sker, och polisen måste ingripa. Det har ingenting med skolgårdar att göra. Det här var på en gymnasieskola, och elever på gymnasieskolor rör sig relativt fritt.

I grunden håller jag med Inger Stark om att vi måste se till att bli duktigare på att säkerställa att förskolor och skolor planeras in från början. Det var vi dåliga på i Hammarby Sjöstad. Det har egentligen ingenting att göra med att den första skola som byggdes var en friskola. Det räckte inte alls till, och nu är Sjöstadsskolan i princip full, och man håller på att inreda lokalen högst upp i huset för att det är många förskolebarn och skolbarn som man från början inte riktigt hade räknat med.

Jag är givetvis i viss mån orolig för att vi inte är tillräckligt snabba när det gäller Norra Stationsområdet och delar av Liljeholmen, nordvästra Kungsholmen och så vidare. Vi måste ta krafttag, och det är vi ansvariga för att göra i utbildningsnämnden.

*§ 16 Riktlinjer för köhanteringssystem inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 april 2008 (utl. 2008:74)*

Anförande nr 86

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Herr ordförande, ledamöter! Detta är ett återremitterat ärende. Icke desto mindre är det roligt att stå här i talarstolen igen och berätta att vi ska införa möjligheter för de äldre att ställa sig i kö. Också när man är i behov av vård och omsorg ska man ha möjlighet att påverka sin vardag. Det handlar om att tillgodose den enskildes rätt att välja boende liksom att tillgodose socialtjänstlagens krav på att gynnande besluten ska verkställas inom tre månader.

Den här möjligheten att ställa sig kö gäller alla stadens vård- och omsorgsboenden. Det är över 6 000 platser det handlar om. Det finns alltså en stor möjlighet att verkligen se sig om för att se om det finns något som passar en speciellt.

Det som har ifrågasatts från oppositionen är just detta om vilka som involveras i kundvalssystemet, som vi inför den 1 juli. Men det gäller som sagt alla platser. Det är ingen skillnad i detta krav att vi ska verkställa besluten inom tre månader. Det förändras inte, det kravet har funnits före, och det är samma krav som fortsätter att gälla med detta köhanteringssystem.

Det som är positivt att det tydliggörs. Vi har egentligen redan i dag möjlighet att inom stadens gränser få välja servicehus, men alltför många äldre hör av sig till mig, till roteln och förvaltningen och berättar att man inte har fått ett boende i en annan stadsdelsnämnd utan man får nej, men valfriheten har gällt tidigare. Men det nya med vård- och omsorgsboende är att man ska kunna ställa sig i kö.

Det har också varit oro för hur det ska hanteras om någon inte önskar sig att ställa sig i kö. Där kommer det att vara tydligt vilka boenden som man i speciell ordning kommer att bli erbjuden inom ramen för dessa 6 500 platser som det handlar om.

Med ett positivt beslut i dag ökar vi möjligheten för de äldre att påverka sin vardag när man är i behov av vård och omsorg.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 87

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag vill att Ewa Samuelsson förtydligar beträffande den fråga som jag har ställt ett flertal gånger. Det är om antalet köplatser och hur det är tänkt. Nu säger Ewa att det handlar om 6 500 platser totalt. Det är de boendeplatser som finns. Men det säger ingenting om hur många köplatser som det är tänkt att organiseras utifrån de 6 500 platserna. Det är det som blir det reella att kunna göra valet ifrån och ställa sig i kö.

I systemet skissas det på att man har möjlighet att ställa sig i tre köer, inte bara en, som enskilda individ. Så det är oerhört intressant att höra om de finns någon uppgift om hur många köplatser som det kommer att inrättas. När vi har diskuterat ärendet

har förvaltningen beskrivit att man kommer att begränsa antalet köplatser till varje boende för att det inte ska bli så svårt att administrera.

Anförande nr 88

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är inget nytt i det svaret. Du vet sedan tidigare att man har sagt att antalet platser i kö för de enskilda boendena kommer att begränsas och så många kan också ställa sig i kö till de olika boendena. Vi kan inte köer utöver det antal platser som finns.

Anförande nr 89

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Då måste slutsatsen bli att det kommer att finnas 6 500 köplatser också, om varje boende ska vara representerat med lika många platser i kön som det är boenden. Det verkar orimligt, kan man tycka.

I dag ska vi ta ställning till ärendet, som har varit minoritetsåterremitterat. Vi ha framfört kritik under hela resan att vi tycker att det har varit en lång process där det har varit svårt att överblicka helheten i köhanteringssystemet. Vi har haft synpunkter på att man inte har tagit till sig av de äldres åsikter som har framförts i de lokala pensionärsråden, inte minst i kommunstyrelsens pensionärsråd, vid ett flertal tillfällen.

I dag kommer vi att tvingas på det här när majoriteten forcerar igenom det här ärendet, men jag lovar att vi kommer att följa det. Jag är säker på att majoriteten också kommer att följa systemet och hur det slår framöver. Även om man är glad här i dag och säger att det blir möjligt att ställa sig i kö hade jag varit gladare om vi hade kunnat säga att vi kommer att möta alla de behov som de äldre har runt omkring i staden. Men tyvärr ser vi att ekonomin inte är den bästa uti i stadsdelarna, och det är det som styr hur stor valfriheten blir för de äldre.

Det finns fortfarande ett antal stora frågeställningar som inte har fått sitt svar efter den här minoritetsåterremitteringen. Det handlar exempelvis om kritiken från pensionärsråden, som vi också har framfört, att det är helt orimligt att de äldre ska svara inom tre kalenderdagar på ett erbjudande och att de ska flytta in inom sju dagar.

En äldre som är svårt sjuk och som har fått en biståndsbedömning och klarat det nålsögat ska inom tre dagar både svara på det sätt som föreskrivs och också flytta inom sju dagar. Det är svårt att se hur det ska gå till med de äldres möjligheter att med släkt och vänner planera det.

Det finns fortfarande inte någon beskrivning av vad som händer. Det här systemet utgår från att alla har ett lika stort behov. Men vad händer om det finns ett större behov, medicinskt behov? Då säger man att det är kötiden som avgör om man ska få komma in på ett boende, inte behoven. Det är alltså kötiden som styr, inte behoven. Det är också ett stort frågetecken hur man kan slå fast det. Som vi bedömer det bryter det mot socialtjänstlagens intentioner att man ska möta varje individ utifrån den livssituation som den äldre har.

Våra frågor kvarstår. Vi kommer att rösta för vår reservation. Vi kommer också fortsättningsvis att följa frågan och ställa frågor till äldreförvaltningen. Hur ser det ut? Hur går det? Hur långa är köerna? Hur länge står man i kön? Får man sitt behov tillgodosett? De frågorna kommer att vi upprepa vid varje tillfälle vi har möjlighet.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 90

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är inte lätt att tillgodose dina önskemål. Först säger du att det har varit en väldigt lång process. Sedan säger du att vi forcerar fram ärendet. Jag vet inte vilket arbete som du egentligen syftar till i det läget.

Att inte möta behoven hos de äldre, säger du. Man undrar ibland om du är läskunnig i allt det som vi har skrivit i budgetar och i förändrade riktlinjer för biståndshantering. Det är hela tiden detta som har lyst fram: att utifrån den äldres självbestämmande och integritet möta de enskilda behoven. Det borde väl du också ha sett och hört ute.

Anförande nr 91

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Tomma tunnor skramla mest, och det är vad Ewa Samuelsson gör nu. Hon tar till brösttoner och svarar inte på frågorna.

Du vet mycket väl vad jag menar när jag säger att det har varit en lång process, men det har forcerats fram. Det handlar om på vilket sätt ni i majoriteten har skött de här ärendena. Ni har styckat sönder ärendena. Ni har inte sett till att vi har fått en helhet. Ni har ignorerat de synpunkter som de äldre har framfört i kommunala pensionärsråd. Ni har inte svarat på frågorna ens i återremissen.

Huruvida jag är läskunnig eller inte – jag kan läsa i alla fall det här ärendet och dra mina slutsatser. Det kan vara lite ledande om vad jag kan läsa, om det nu har med saken att göra. Vad hade du sagt om jag sagt: Nej, jag kan inte läsa, jag har fått allting uppläst, hade det förändrat sakfrågan? Hade ni struntat totalt i de äldre?

Anförande nr 92

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Det har skett en viss förändring i och med återremissen, men det är endast kosmetika, anser jag. Man har tagit med rätten till förtur för par. Det har ändrats till att det inte ska ske inom sju kalenderdagar.

Men det räcker inte. Fortfarande kvarstår faktum att tiden från erbjudande till beslut är alltför kort om man vill ta hänsyn till den enskildes behov av stöd och hjälp från bland annat anhöriga. Vissa äldre har flytten till vård- eller omsorgsboende varit en lång process där behovet successivt ökar. Kanske har man tagit in information både skriftligt och via nätet och hört vad andras erfarenheter är. För andra kommer det plötsligt. Man kanske har varit självgående, och så har behov av hjälp och stöd uppstått. Att då med en förändrad livssituation även bestämma det framtida boendet som innebär avveckling av det gamla är svårt. Det krävs nästan att man är frisk för att klara av det.

Här vill jag återigen påminna om det förslag som vi lade om att de äldre ska få ett ombud som kan ge stöd och hjälp när den äldre behöver det. Att hävda att det inte blir någon ytterligare arbetsbelastning för stadsdelsnämnden är obegripligt. Det är en stor risk att det är något som man inte hinner med. Vem är de som drabbas? Jo, de äldre, liksom att det sliter på stadens personal. Hur rimmar det med de intentioner som den styrande majoriteten har?

Det är inte bara paketet det handlar om, det viktiga är väl innehållet i verksamheten.

Visst kan det vara så att man genom att förnya sin köplats en gång om året därmed säkerställer att det inte blir en massa passiva människor som står i kön. Det löser fortfarande inte problemen. Vad händer med dem som är i akut behov av placering? Hur ska det lösas?

Att man ska få välja sitt boende är någonting som vi är överens om med den styrande majoriteten, men sättet att lösa detta på skiljer vi oss åt. Att tillgodose möjligheten att välja kräver en utbyggnad av vård- och omsorgsboende.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets avslagsyrkande.

Anförande nr 93

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Å ena sidan säger ni att vi ska behålla alla kommunala vård- och omsorgsboenden och att man inte ska ha detta med val och köhantering. Å andra sidan, när vi säger att vi vill öka den enskildes möjlighet att påverka, är det också fel. Det är precis som du säger att vissa kommer att ha en lång förberedelsetid och väldigt svårt kunna tala om var de vill bo. Vi är i ett förändrings-skede, där vi på sikt kommer att se fler äldre som hinner förbereda sig för att önska ett boende.

Men vi har också ramavtal om enstaka platser, många enstaka platser. Jag är inte ett dugg orolig för att de äldre som inte har hunnit ställa sig i kö kommer att få ett boende som vi kan erbjuda med stolthet. Jag ser inte alls att man ska behöva känna den oro som du talar om.

Anförande nr 94

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Den oro som jag har är att man skenbart lurar de äldre så att de tror att de kan göra ett aktivt val. Det är några få förunnat att få den plats man i första hand köar till. Det här kommer ju att innebära problem med att öka möjligheter för dem som står i kö. Det ger en inlåsningsseffekt i kösystemet. Jag tror att vi får utvärdera det här så småningom. Jag tror att det blir praktiska problem.

Anförande nr 95

B i r g i t t a H o l m (m): Ja, Margareta, du säger att man lurar. Är det någon som lurar någon tycker jag att ni från oppositionen mer än lurar. Ni försöker skrämman människor. Nu ger vi en möjlighet för människor som har ett behov av särskilt boende att välja var man ska bo och inte ha den stadsdelsarrest som man tidigare haft.

Vi får inte glömma bort att det inte är friska människor som får ett särskilt boende. Man är ofta mycket sjuk. Man har ofta bott hemma i eget boende och är ofta väldigt sjuk när man kommer in på ett särskilt boende.

När du resonerar låter det som att det skulle vara friska människor som kommer in på särskilda boenden och att de därför inte ska kunna välja. Jag tycker att du lurar dig själv, och det tycker jag är mycket olyckligt en sådan här festens kväll då vi ska ta det här beslutet.

Anförande nr 96

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det är precis det vi vill att man inte ska göra i det här fallet. Det här med stadsdelsarrest är lite överreklamerat, tycker jag. Det handlar om pengar som tillförs äldreomsorgen och som gör att man kan ha en överkapacitet som gör att människor får en möjlighet att välja och får bra innehåll i vården, inte bara en byggnad som man ska kunna ställa sig i kö till. Det handlar om att vi ska utveckla verksamheten på allra bästa sätt så att alla boenden blir bra och att man ska kunna ha möjlighet att bo nära anhöriga och där man vill oavsett var man har bott tidigare. Där är vi ju överens.

Anförande nr 97

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Med all respekt för att vi har ideologiskt olika utgångspunkter vill jag säga dig att när du pratar om inlåsnings effekter är det precis det vi har sett under så många år, stadsdelsarrest. Äldre har inte kunnat flytta dit de vill på grund av ekonomiska aspekter i den stadsdel där de har bott. Det är verkligen någonting vi vänder oss emot.

Med valfriheten i boendet och att man ska ställa sig i kö kan vi äntligen komma bort från inlåsnings effekten, och det är vi väldigt glada för. Det handlar verkligen om de äldre människornas självbestämmande, att själv kunna styra över sitt liv.

Anförande nr 98

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Till syvende och sist handlar det fortfarande om vilka pengar man tillför så att det verkligen blir en reell valfrihet, för det kräver en viss överkapacitet.

Anförande nr 99

O l l e A n d r e t z k y (m): Ordförande, ledamöter! Jag tror att debatten i det här fallet mest handlar om valfrihet och då valfrihet som oppositionen anser vara en valfrihet. Jag tycker att det mest verkar vara en valfrihet inom de kommunala utövarna när det gäller vård- och omsorgsboende. Med det kundvalssystem som vi nu inför per den 1 juli 2008 genomförs faktiskt en av mandatperiodens stora valfrihets-reformer.

Jag tycker att man måste respektera de äldres integritet och självbestämmande. Jag tillhör dem i fullmäktigesalen som har fyllt 65 år för många år sedan, och jag tycker att det är hög tid att de äldre stockholmarna får uppleva samma valfrihet som de yngre

stockholmarna. Man väljer ju förskola, skola och så vidare. Varför skulle man då inte få välja särskilda boenden?

Beträffande köhanteringssystemet är det alltid svårigheter att tillämpa ett system som man inte vet hur det kommer att funka. Men äldrenämnden har till uppgift att gå igenom och titta på det här. Vi är inte senfärdiga på något sätt att ändra på systemet om det visar sig att det inte fungerar. Jag tror att man måste myndigförklara de äldre i den här staden. Det är det viktigaste av allt.

Det kommer att finnas bra information om de olika kvaliteterna på omsorgsboenden. Vi har äldreomsorgsinspektörer, äldreomsorgsombudsmannen, brukarundersökningar och kvalitetsuppföljningar. Kan den äldre inte göra detta själv finns det alltid en granne, barn, släkting eller någon annan som kan hjälpa till eller biståndsbedöma.

Sedan kommer vi också att se till att inrätta ett centralt kansli i den här staden dit de äldre kan ringa och få prata om de här frågorna. Det är också väldigt viktigt.

Medborgarnas behov är för oss jätteviktigt, och myndigförklaring av de äldre är den viktigaste frågan just nu.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 100

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Om nu ledorden är valfrihet, att man ska myndighetsförklara de äldre, att man ska lyssna till de äldre, varför väljer ni att bortse från KPR:s synpunkter? Det är de som är de äldre som är satta att representera sina pensionärsorganisationer och komma med synpunkter. De har varit eniga i alla de här ärendena och tagit upp de punkter som jag ställde frågor om, att det ska vara tre dagar plus en vardag, att man ska flytta inom sju dagar.

Ett enigt KPR har också tagit upp att de är väldigt oroade över att ekonomin styr nu så mycket att det är färre som får biståndsbedömningar, att man inte får komma in på särskilda boenden i samma omfattning. Det är ekonomin som avgör det. Möjligheten att välja boende har man haft i många år. Redan under förrförra mandatperioden var jag med i KSL och såg till att vi fick en överenskommelse om att man ska kunna flytta i hela länet, och det gäller alltså. Men så länge det inte finns pengar kommer man inte att bevilja att folk kan flytta. Varför inte lyssna på de gamla, de äldre genom deras egna organisationer?

Anförande nr 101

O l l e A n d r e t z k y (m): Man kan måla fan på väggen, det kan man göra i sådana här sammanhang. Skulle det visa sig att de här tre dagarna eller sju dagarna absolut inte fungerar är man inte så dum i den borgerliga alliansen att man inte justerar. Men vi tror på det här. Det finns ingen anledning att tro att det inte går att genomföra. Den som hett åtrår ett boende av något slag och har ställt sig i kö för det vill mer än gärna till det, för det är en profil som man uppskattar.

Anförande nr 102

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Några av de påtalade bristerna i köhanteringssystemet har efter återremissen åtgärdats till det bättre, bland annat parboendegarantin. Men det finns fortfarande oklarheter. Att bara ha tre dagar på sig för att lämna besked om erbjuden plats är inte tillräckligt.

Vi är positiva till valfrihet och till rätten att välja vård- och omsorgsboende, men valfriheten kan åstadkommas också i dagens system utan central ramupphandling. Verklig valfrihet handlar också om utökat byggande. Det måste finnas såväl äldreboenden som kommunala boenden i alla stadsdelar för att valfrihet ska råda. Inte heller servicehusen ingår i kösystemet.

Under mina synpunkter efter återremissen står det på sidan 83 bland annat: Någon ökad kostnad för köhantering torde inte uppstå. Men det finns väl ändå en risk för att systemet blir kostnadskrävande eftersom förslaget innebär ökad administration och ökad belastning på biståndshandläggarna också vad gäller vårdtid.

Östermalms stadsdelsförvaltning påpekade i sitt svar innan återremissen att valfrihetssystemet inte kommer att göra att man har tillräcklig kapacitet för att på ett tillfredsställande sätt lösa det akuta behovet av vård- och omsorgsboende som tämligen ofta uppkommer inom äldreomsorgen. Biståndshandläggarna eller den köansvarige som ska finnas i varje stadsdel måste också hela tiden ha uppdaterade kontaktuppgifter om den enskilde.

Hur tänker man hantera akutfallen? I texten står: Om den enskildes behov är av akut karaktär måste detta lösas på ett annat sätt. Vad menas med denna svepande formulering ”på annat sätt”? Det har inte förtydligats i återremissen.

Jag yrkar bifall till reservationen från s, v och mp i kommunstyrelsen.

Anförande nr 103

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är alltid så att när man inför nya system finns det sådana som kallas födslovänder. Därför måste vi naturligtvis väldigt noga följa upp det som händer nu när vi inför möjlighet till kö.

Du behöver inte vara det minsta orolig för att personer som har akuta behov inte får en plats, kanske inte den plats som de står i kö för, men plats kommer de naturligtvis att få. Ingen ska behöva ligga kvar på ett sjukhus eller direkt få placering från eget till en placering på vård- och omsorgsboende. Det finns varken i sinnevärlden eller i den fysiska världen att det skulle ske att de inte skulle få plats. Det behöver du inte vara orolig för.

Anförande nr 104

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det hade varit viktigt att formulera det på något sätt, för det är väldigt ofta akuta behov just bland de äldre.

Anförande nr 105

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Det här är en av de viktigaste frågorna för alliansen som vi har gått till val på. De äldre ska kunna välja sitt boende. Det här ärendet hänger ihop med det andra, att de ska ha rätt att ställa sig i kö. Det handlar verkligen om självbestämmande, att kunna påverka sitt eget liv. Det har varit ett väldigt starkt önskemål från stockholmarna i alla åldrar, kan jag säga. Därför är jag glad att det har kommit så här långt att det snart blir verklighet i Stockholm.

Jag vill också säga att det är bra att oppositionen tar upp frågor, för det är ett komplext ärende. Vi måste verkligen följa den och utvärdera den för att se till att det blir bättre, att det ska utvecklas, att det ska bli rättssäkert för den äldre. Det står också i ärendet mycket tydligt. Det här ska implementeras och utvärderas hela tiden för att det ska bli så bra som möjligt. Ni vet lika väl som vi att när man sjösätter ett stort ärende är det svårt att tänka på alla små detaljer. Ärendet är väl genomarbetat, och det kommer att bli bra för våra äldre stockholmarna.

Jag är väldigt glad att stå här i dag när det nu är så nära att det här ska bli verklighet.

Det är också viktigt med information, och det är någonting vi jobbar hårt med. Det är viktigt att kunna se vilka boenden som finns, hur kvaliteten är, vad brukarundervisningarna visar. Här finns också oerhört mycket att göra för att kunna förbättra detta för de äldre och de anhöriga.

Kvalitetsutveckling handlar mycket om valfrihet. Det här ärendet handlar också om kvalitetsutveckling inom äldreomsorgen i Stockholm. Det får vi absolut inte glömma bort.

Jag säger åter: Med all respekt för oppositionen och att vi kanske har olika utgångspunkter, olika ideologisk inriktning, är det för mig och mitt parti självklart att människor själva ska kunna påverka sitt liv, ha ett självbestämmande oavsett i vilken ålder man är.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 106

Margareta Johansson (v): Du talar om resurser som ställs till förfogande. Hur tänker ni ställa till förfogande resurser för uppföljning? Det är oerhört viktigt. Olle pratade om att ni kan ändra er om det är fel. Då måste man ha ett väl utbyggt system som säkerställer att man tar till vara den information och de erfarenheter som kommer utifrån. Jag kan inte se någonstans att man lagt in extra resurser för detta, varken för köhanteringssystemet eller för uppföljning. Var är de pengarna? Hur ska man i god tid kunna se om någonting går snett?

Anförande nr 107

Helen Jäderlund Eckardt (fp): För mig är det självklart att man utvärderar en verksamhet. Det måste man alltid göra. Det är en naturlig del i att få en utveckling.

Kvalitetssäkring är A och O, och där kan staden bli mycket bättre.

Anförande nr 108

B e r i t K r u s e (s): Jag tycker också att utvärdering är viktig, Helen. Ni skriver, eller antyder i varje fall, att efter ett år kommer det här att utvärderas och följas upp. Men för mig känns det mer angeläget att vi följer upp i samband med tertialrapporter och annat för att få en mer nära bild av hur det går. Då undrar jag hur du ställer dig i den frågan.

Sedan kan jag inte låta bli, när jag nu har ordet, att påpeka om du kommer ihåg vad du sade om stadsdelsarresterna under förra mandatperioden när det gäller psykiskt funktionshindrade. De sitter där de sitter. Där har ni inte gjort någonting.

Anförande nr 109

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Nu pratar vi i och för sig om äldre, men vem var det som satt ansvarig i stadsdelsnämnden när vi hade stadsdelsarrest både för äldre och för de psykiskt hindrade? Det var verkligen du.

Naturligtvis ska det bli en kontinuerlig uppföljning i alla verksamheter, och det ska vara i hela verksamheten, hela vägen ned. Kompetens och hur man ska uppnå detta är oerhört viktigt. Där har staden väldigt mycket att göra.

Anförande nr 110

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, kommunfullmäktige! Att få välja var man vill bo när man blir gammal och inte längre kan bo kvar i sitt eget boende borde vara en självklarhet. Ingen får ett särskilt boende utan att först ha blivit biståndsbedömd. Men när man blivit det och behöver ett boende ganska snabbt bör man också kunna ställa krav på vad som är mina önskemål och vad som är kvalitet just för mig. Någon vill kanske bo nära naturen, någon annan mitt i staden, någon vill vara ute mycket, någon annan prioriterar mathållningen. Någon annan vill bo nära barnen. Är man invandrare kanske man tycker att det är viktigt att bo med landsmän när man blir gammal och det blir knepigare att tala det svenska språket.

Människor i vårt samhälle i dag gör många fler val i sitt liv än man har gjort tidigare. Man byter jobb oftare, man flyttar oftare, ibland ändrar man utbildning. Man har rätt att välja alltifrån mödravård, dagis, skola, husläkare och sjukhus när man blir sjuk. Äntligen får man också välja var man ska bo när man blir gammal och behöver ett biståndsboende.

Det känns konstigt, tycker jag, att stå här år 2008 och påstå att det är en nyhet. Det är nästan lite genant.

Den opposition som sitter här på andra sidan lyfte inte ett finger förra mandatperioden för att de äldre skulle få rätten att välja sitt. Ni säger visserligen i dag att ni är för valfrihet, men ändå bordlägger, och förhalar ni, försöker hitta fel efter fel för att kullkasta en modell som äntligen ger en valfrihet. Det värsta är väl egentligen inte att det blir försenat, även om det är trist, utan att ni skrämmer upp de äldre helt i onödan.

Ni behöver inte vara oroliga. Det här är ett kösystem som ger de äldre rätt att välja, samtidigt som det uppfyller de krav som finns i socialtjänstlagen på att man ska ge gynnande biståndsbeslut och verkställa dem inom skälig tid. Äntligen kan de äldre vara trygga i förvisningen om att man kan välja var man vill bo när man inte längre kan bo kvar hemma.

Anförande nr 111

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Ni är allihop väldigt glada här i dag. Jag undrar hur de äldre kommer att vara framöver med de fortsatta neddragningar som sker i verksamheterna.

Vi har diskuterat med revisorerna och haft genomgångar och ser att det blir allt svårare för de äldre, trots de generösa riktlinjerna, att få en plats på ett särskilt boende. Det om något handlar om reell valfrihet. Den här valfriheten som ni applåderar i dag och är väldigt glada över och säger att ni inför har funnits där hela tiden. Det som inte har funnits är ett kösystem.

Det vi kritiserar är att ni inte lyssnar till de äldre som framför synpunkter. Det handlar inte om att vi försöker hitta fel, det handlar om att vi lyssnar på de äldre när vi träffar pensionärsorganisationerna. Både PRO och SPF stod bakom den kraftfulla kritik som ni inte har tagit till er. Det är det vi vänder oss emot. Ni får gärna prata om valfrihet, men det är bara tom retorik så länge ni inte ser till att det finns pengar till att möta behoven.

Anförande nr 112

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Det har faktiskt inte funnits någon reell valfrihet. Visst har det funnits lite valfrihet på papper, men i praktiken har man varit hänvisad till att vara kvar i den stadsdel där man bott tidigare och inte alls haft friheten och möjligheten att välja. Det som är det fina med det här systemet är att man väljer som individ. Det är inte kollektivet, det är inga stora äldreorganisationer som talar om utan det är den enskilde individen som har rätt att påverka och tala om vad som viktigt just för en.

Anförande nr 113

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Nog måste jag få säga att nu underskattar du SPF och PRO lite grann. De representerar ändå det stora kollektivet, som är viktigt, för varje kollektiv består ju av individer, eller hur?

Vi skrämmas inte på något vis, utan vi försöker framföra de synpunkter som vi har för att det ska bli bra. Vad är det som egentligen skiljer att man inte har hamnat i det boende som man egentligen vill på grund av att det inte finns ekonomiska resurser i stadsdelen under vår majoritet och att man nu inte får det därför att man kommer för långt bak i kön? Det är en övertro på att man ska kunna byta efter att ha bott ett tag. Det är faktiskt gamla människor vi talar om. Det är vård- och omsorgsboenden vi talar om. Det är många gånger det sista boende som man har i livet.

Vi konstaterade under vår majoritet att det som behövdes är mer pengar. Därför avsatte vi mer pengar från Vänsterpartiet i den budget som vi lade fram för att kunna ge den reella valfriheten att välja boende och få bo där man vill bo.

Anförande nr 114

Birgitta Holm (m): Ordförande, fullmäktige! Ja, i kväll är det glädjens kväll för de personer som har behov av särskilda boenden. Nu tas stadsdelsarresten bort. Detta beslut ger nu ökade förutsättningar för en individuell äldreomsorg med utgångspunkt i respekten för äldre människors integritet och självbestämmande. Detta är den sittande oppositionen emot. Ni ställer er kallsinniga till det, skrämmer upp människor och hävdar att kollektivet kan bättre och vet vad som är bäst för den enskilde. Har ni aldrig hört när småbarn säger: Kan själv?

Äldre människor oavsett hur gammal man är, och det kan ni skratta åt, kan själva. Vi ger dem nu en möjlighet så att de kan välja. Det är tråkigt, precis som Marie Ljungberg Schött sade tidigare, att ni har förhalat ärendet. Det är bråttom. Vi ska se till att det fixas.

Vi kan välja mjölk. Vi kan välja var vi gör våra inköp. Vi kan välja barnomsorg. Men varför ska man inte kunna välja särskilt boende? Det är lite lustigt, och det måste jag läsa innantill, i ett avslagsyrkande. Den första meningen är väldigt spännande. Så här skriver hela oppositionen: Verklig valfrihet är positivt och en viktig ingrediens i en demokrati.

Det är jättespännande, tycker jag. Men när det kommer till kritan måste ni ändå vara där och klåfingrigt bestämma. Jag är lite bekymrad över det ni säger. Läs vad som menas med valfrihet inom vård- och omsorgsboende. Jag tror inte att ni riktigt förstår det här. Valfrihetssystemet innebär att den enskilde som beviljats vård- och omsorgsberoende ska kunna välja var hon eller han vill bo. Den enskilde som får ett biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende har också möjlighet att ställa sig i kö till önskat boende i väntan på ledig plats. Valfriheten gäller vård- och omsorgsboende i enlighet med biståndsbeslut.

Vad är det som är så kontroversiellt i detta? Varför ska man inte kunna ställa sig i en kö och få bestämma var man vill bo? Jag kan inte begripa det. Jag tror att det egentligen bottnar i att ni egentligen vill styra och ställa. Ni vill bestämma hur det ska vara. Det är precis som med Göran Persson. Ett av hans viktigaste och första uppdrag i politiken var att han fick välja gardiner. Det var väldigt viktigt att få göra det som politiker. Jag tycker att det är skam.

Jag hälsar alla välkomna och gläds än en gång åt de personer som från och med den 1 juli ska kunna välja boende. Grattis!

Anförande nr 115

Leif Rönngren (s): Jag vet inte vad jag ska säga. Ja, du har helt rätt i att vi skulle vilja bestämma. Det ligger i sakens natur när man är politiskt aktiv och brinner

för en sak. Då vill man agitera och argumentera för det man tror på och kämpar för det i de allmänna valen. Vi lär återkomma i den frågan.

Det jag vänder mig mot är de överord som ni använder om att den här valfrihetsrevolutionen äntligen kommer att betyda att människor får integritet, medbestämmande och allt vad det nu är när vi alla vet att det stora bekymret handlar om de ekonomiska förutsättningarna i verksamheten, som ni mycket kraftigt nu har försämrat. Det är det som ger förutsättningar för en reell valfrihet, ingenting annat.

Kösystemet, visst, fint, det har vi sagt att vi ska följa och se. Ni har själva i dag sagt att ni är beredda att ändra i det om det skulle bli så att det inte håller. Det är väl gott, men många äldre kommer att bli besvikna när de upptäcker att de inte ska få välja servicehus och att de först och främst måste få biståndsbedömning. Det blir den svåra förändringen framöver.

Vi kommer att följa det här och se vad som händer, ni får ta ansvaret.

Anförande nr 116

Birgitta Holm (m): Jag förstår inte vad du menade med det sista – biståndsbedömning, det är ju en självklarhet. Det är ju vad det hela går ut på. Du verkar inte vilja förstå vad det handlar om.

Pengar, ni talar alltid om pengar. Det handlar inte alltid om pengar. Om ni hade styrt hade det funnits ännu mindre pengar. Då hade ni höjt skatten, och då hade inte människor klarat sig med högst normala inkomster. Då hade man behövt socialbidrag. Kom inte och snacka om pengar!

Anförande nr 117

Berit Kruse (s): Ordförande, fullmäktige! Det har sagts mycket om det här i ett par omgångar nu, men visst handlar det om pengar ändå. Jag vill åter påpeka den orimligt korta svarstiden, tre dagar, att säga ja eller nej till en lägenhet och att inom sju dagar flytta in. Det är problematiskt för många. Varför har ni lagt ribban där? Jo, chefen för förvaltningen sade i alla fall att mer än så räcker inte resurserna till. Det betyder tomma platser. Det förstår vi också att det blir. Det vi kritiserar er för är de brister vi upptäcker hela tiden. Det är inte bra, och vi vill granska det för att få så lite störningar som möjligt i valfriheten. Ni småler när vi säger att vi är för valfrihet, vi tycker att man ska få välja. Då behövs det system som är rimliga.

Ni säger att ni ska utvärdera efter ett år. Det är självklart att det ska utvärderas, men jag tycker också att det är viktigt att det följs upp tätare, kanske ett par gånger under första året.

En stadsdel ska ha ett kösystem. Jag vet inte om vi med vår trassliga budget i Hässelby-Vällingby, sämst i staden, om det finns pengar till ett kösystem. Det kanske det gör. Ett kösystem ska styra fördelningen av platser i den egna stadsdelen, och ett antal privata ärenden, står det. Jag förmodar att det ska fördelas platser också i länet,

för man har möjlighet att gå utanför. Vem gör det, och hur ska det fungera? Har stadsdelarna fått medel för detta?

Om drygt en månad mitt i sommarn inför ni den här reformen. Nu blev det förseningar på grund av till exempel återremissen. Det har inte så stor betydelse. För ett par veckor sedan fick jag kontakt med en kvinna som ringde till mig angående sin mor. Vi pratade länge om hennes problem. Hon har en mor som är dement, och de ville flytta till ett annat boende. De fick blankt nej. Du får vänta till den 1 juli, sade man. Det tycker jag var lit snorkigt. Det går inte nu, ni får vänta!

Så kan vi inte hantera människor. Det fanns en plats i det nya boendet. Varför fick den äldre människan flytta dit redan nu? Det är väldigt byråkratiskt ni hanterar de här frågorna. Det hoppas jag inte att ni fortsätter med.

Jag hoppas verkligen att den korta tiden ändras så att det inte blir så stenhårt att många får stå utanför.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 118

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först angående budget: 240 miljoner ökade vi budgeten med under förra året för staden. Dessutom tillkom 85 miljoner i stimulansbidrag från regeringen plus 16 miljoner som fanns kvar när det gäller kompetensstegen. Det är alltså nästan 400 miljoner kronor som budgeten ökade med för äldreomsorgen.

Du klagade på att någon just nu inte fick flytta. Förut fick de inte flytta alls. Nu vet man att det ändå är inom räckhåll, det finns möjlighet att byta och flytta.

Vem säger att den ribba som ni kanske hade föreslagit hade blivit fem eller tio dagar och att skulle ha varit det rätta? När det gäller fixartjänster klagade ni över att vi sade att det skulle vara sex timmar per år i hushållen. När vi nu utvärderar det, visserligen inte ett helt år, visar det sig att man har utnyttjat det 1,1 timmer per hushåll. De här sex timmarna är väl tilltagna, vilket jag också har fått bekräftat senast i dag när jag träffade pensionärsråd i en stadsdelsförvaltning.

När det gäller platser ute i länet är det så att många av de enstaka platserna finns på boenden, inte bara i Stockholms län utan kanske ute i landet. Vi har ramavtal med dem, och de ingår i valfrihetssystemet.

Anförande nr 119

B e r i t K r u s e (s): De kraftiga nedskärningar som görs på sina håll i stadsdelarna har betydelse. Det är kraftiga nedskärningar, det är färre som arbetar inom äldreomsorgen. Även med det som ni har lagt till i den kommunala budgeten och med statsbidragen räcker det inte till. Det blir kraftiga nedskärningar, så är det. Det måste man följa upp. Med denna strama tid är det absolut en nödvändighet att följa upp så att man inte blir felhanterad ute. Jag tycker att det borde vara självklart. Man kan

jämföra denna modell med regler på andra verksamheter, till exempel förskola. Det är precis samma sak med juridiken och så vidare.

Var hanteras placeringarna i länet? Vem ska göra det? Är det en central funktion, eller har ni tänkt lägga ut det på en del stadsdelsnämnder?

Anförande nr 120

O l l e A n d r e t z k y (m): Man talar från oppositionen mycket om hur dålig ekonomin är i stadsdelarna när det gäller äldreomsorgen. Jag kan påminna om att jag har suttit med och administrerat Älvsjö en gång i tiden när det var 30 miljoner back. Vi tog in en ny chef och lite nya andra människor, och på ett halvår var det hela uppklarat. Ofta är det ledaregenskaperna som inte finns. Man har helt enkelt låtit ekonomin sväva fritt.

Jag lovar dig, Berit, att vi kommer att se till att äldreomsorgen går ihop.

Anförande nr 121

B e r i t K r u s e (s): Det är väl bra att vi kan få en garanti för att äldreomsorgen går ihop resursmässigt, men vi pratar om kvaliteten. Det skärs ned, och det är inte säkert att det blir en bra kvalitet för detta.

Du vet precis som jag att det finns ett par stadsdelar som utmärkte sig särskilt, Skarpnäck och Hässelby-Vällingby, när det gäller äldreomsorgen, 20 miljoner back plus löneutveckling 20 miljoner. Det är stora summor, och det har betydelse för en stadsdel. Då måste man ta i ordentligt. Det hjälper inte, som ni säger, att byta ut ledningen, och så fixar det sig.

Anförande nr 122

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Det här med utvärdering, som vi var inne på förut, Berit, är väldigt viktigt. Har du läst ärendet ordentligt ser du att det står väldigt tydligt att det ska ske ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete. Det är viktigt.

Ni socialdemokrater säger nu att ni är för valfrihet i boendet. Men varför hände ingenting när ni satt vid makten förra mandatperioden? Det kan man verkligen fråga sig. Är ni verkligen för valfriheten i boendet eftersom det inte hände någonting?

Nu äntligen får man möjligheten att välja boendet, inga stadsdelsarrester. Man får också rätten att ställa sig i kö. Det handlar om, som vi sagt tidigare, om den enskilde individens självbestämmande. Men man undrar: Är ni socialdemokrater verkligen för valfrihet för de äldre eftersom det inte hände någonting under förra mandatperioden?

Anförande nr 123

B e r i t K r u s e (s): Det är bra att det ska ske uppföljningar kontinuerligt. Men kontinuerligt kan vara en gång om året eller två gånger per mandatperiod.

Jag kan påpeka igen att det är väldigt viktigt att man följer hela vägen vad som händer. Det är lätt att slå över på oss och säga: Ni gjorde ingenting. Men det är ni som har ansvaret. Vi ser hur de går på vissa områden, och det är det vi är satta att granska. Du vet det också. Du vet själv hur du uttryckte det förra mandatperioden.

Anförande nr 124

Birgit Marklund Beijer (s): Ordförande, fullmäktige! I det här föreslagna kundvalssystemet är det alltså kötiden som gäller och ingenting annat. Det är alltså inte behovet som styr. Någon tog upp vad som kommer att gälla i akuta situationer som då ska lösas på annat sätt. Då säger borgarrådet att ingen kommer att ställas på gatan, utan man kommer att bli placerad. Vad är det för valfrihet om man bara blir placerad?

Den vårdbehövande måste vara väl insatt i den här kundvalsmodellen. Hur ska man orka om man är svag med den byråkrati som föreskrivs i riktlinjerna? Man måste alltså ha en nära anhörig som hjälper en med det här byråkratiska systemet.

Kundvalsmodellen innebär en total omsvängning när det gäller de borgerliga, framför allt moderaterna på Östermalm. Man har tidigare pläderat för att man ska få bo kvar i sin så kallade hembygd. Den här linjen överges, och de boende kommer att få tillbringa sin ålderdom på en icke-invand miljö. Vi vet att vissa boenden är mer populära än andra. När kommer man i så fall att få sin plats när vi vet att man bor väldigt kort tid på ett boende? På ett boende på Östermalm var det under ett år hälften av boenden som hade avlidit. Det är alltså väldigt kort tid, så man hinner inte välja om eller komma in på det boende som man kanske hade önskat.

Inga boenden i egen regi kommer att finnas på Östermalm. Det är inte heller någon valfrihet. Man har alltså ingen möjlighet att välja mellan ett kommunalt och ett privat boende därför att det blir bara entreprenad. Den här valfriheten är inte så stor som man ger intryck av.

Anförande nr 125

Birgitta Holm (m): Jag vet inte om du inte har lyssnat. Jag stod i talarstolen för en stund sedan och läste innantill. Jag läser det igen för dig: Valfrihetssystemet innebär att den enskilde som beviljats vård- och omsorgsboende ska kunna välja var hon eller han vill bo.

Det krävs ett biståndsbeslut för att man sedan ska kunna få välja. Jag vet inte om du anser att de boende som bor i en viss stadsdel är finare än andra. Nu ger vi en möjlighet att välja oavsett var man bor. Det är detta det handlar om, och det är ni emot. Vi vill stå upp för alla som har fått ett biståndsbeslut att få välja var man vill bo när man har behov av särskilt boende. Ofta är man så skröplig när man kommer till ett särskilt boende att man har fullt med folk omkring sig, biståndshandläggare eller andra, som vet att det gäller att vara snabb att tacka ja.

Anförande nr 126

Birgit Marklund Beijer (s): Självklart är ingen stadsdel finare än någon annan, men jag pratade utifrån den erfarenhet jag har från Östermalm. Självklart är det ett biståndsbeslut som ligger till grund, men jag vill hävda är att valfriheten inte är så stor som ni utger den att vara.

Anförande nr 127

Borgarrådet Samuelsson (kd): Då är det bättre att inte göra någonting. I sossarnas lagomland ska det som inte alla kan göra eller kan få inte förändras. Då ska allt bli vid lika såsom det har varit i stället för att de ska kunna tänka: Att kunna välja. Det är detta det handlar om. Det är inget tvång, utan det är en möjlighet som den enskilde får. Vi ska vara väldigt tydliga med att den som inte vill välja ska ha ett batteri av boenden att välja bland. Vi talar om i förväg att här kommer man att kunna få en plats om man inte själv har önskat att välja. Jag kan inte det se som något negativt att kunna välja.

Anförande nr 128

Birgit Marklund Beijer (s): Självklart är vi för valfrihet. Det du säger om vår politik är bara trams. Man måste ha en överkapacitet för att man ska kunna ha den valfrihet som ni i den här kundvalsmodellen kommer att besluta om.

Anförande nr 129

Helen Jäderlund Eckardt (fp): När jag hörde ditt anförande uppfattade jag att Socialdemokraterna tycker att det är för krångligt och svårt att välja ett boende. Jag vänder mig väldigt starkt mot det. Självklart ska man även som äldre kunna välja sitt boende och påverka sitt liv.

Anförande nr 130

Ann-Katrin Åslund (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag avstår inte från ordet, till skillnad från Olle Andretzky. Valfrihet är någonting som vi är för, och det är någonting som ni säger att ni är för. Men när det väl kommer till kritan spelar det ingen roll vad det handlar om; när det kommer till skarpt läge är ni emot.

Jag kommer ihåg när vi införde valfrihet i hemtjänsten. Det fanns ingen hejd på hur mycket elände som skulle drabba människorna, enligt Leif Rönngren. Det fanns ingen hejd på hur många fula firmor som skulle värva och lura äldre. De äldre skulle inte gilla det här på något sätt. Det här var någonting som ni skulle ta bort. Så fort ni kom till makten skulle ni ta bort det, för så här fick det ju inte vara.

Men hur blev det? När det visade sig att människor uppskattade det här och kände att det var skönt att veta vilka som skulle komma hem vågade ni inte ta bort det. Era kompisar stod emot, för de hade inte insett det här. Det har varit likadant varenda gång oavsett om det har handlat om skolan eller om något annat. Ni är i princip för valfrihet, men inte vår valfrihet och människors valfrihet utan det är er egen valfrihet som ni är för. Jag vet inte riktigt vad den inbegriper.

Jag blir lite konfunderad när man säger att det är hemskt att vissa äldreboenden är så populära och att det då blir orättvist att man ska ställa sig i kö till dem. Men det är tydligen väldigt rättvist att det är just biståndsbedömaren som ska bestämma vem som ska få bo på de populära äldreboendena!

När det handlar om resurser tycker jag att ni ska erkänna att det handlar om torrsim. Under hela förra mandatperioden struntade Socialdemokraterna i äldreomsorgen. Ni avsatte inte resurser. Det var Vänsterpartiet som fick sitta här och klä skott för att det inte fanns tillräckligt med pengar. Nu låtsas ni att ni värnar äldreomsorgen. Men jag är orolig för den dag som ni kommer tillbaka till makten, om ni nu skulle göra det.

Bifall förslaget!

Anförande nr 131

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu hör vi återigen dessa brösttoner. Det är mycket lite som handlar om innehållet i ärendet, som vi har varit väldigt oroade över precis som de äldre har varit genom sina pensionärsorganisationer och genom KPR. Det har ni fullkomligt struntat i, för ni har er bild av vad som är ytterligheten och det yttersta önskemålet för alla äldre. Det är att inom tre dagar svara och inom sju dagar flytta – punkt slut – om man har fått en biståndsbedömning.

Jag förstår inte vart ni vill komma med de här påståendena. Ni säger att jag inte kan läsa och ni pratar om sossarnas lagomland. Jag hittar tio stycken olika synonymer som ni har använt. Det är nedvärderande och mästrande. Ta sakdebatten i stället! Det är ni som är politiskt ansvariga nu. Sluta prata om vad ni tyckte i förra mandatperioden! Om vi ska göra det blir det en tråkig debatt som inte leder någonvart och som dessutom blir pinsam för er. Det finns ju protokoll att gå tillbaka till. Där kan ni se alla de ord ni använde i opposition om alla förändringar ni skulle genomföra om ni kom till makten. Nu står ni inte upp för det; det är ett som är säkert.

Anförande nr 132

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du kan ju bara titta på det här ärendet och andra ärenden som har varit uppe. Det är just sådana saker som vi sade att vi skulle genomföra om vi kom till makten. Och det gör vi nu.

Du säger att vi talar om andra saker, typ resurser. Det är ni som har fört in debatten på den frågan. Då tycker jag att man måste se tillbaka på vad ni själva har gjort. Vad har ni för *record*?

Anförande nr 133

L e i f R ö n n g r e n (s): När före valet sade ni till de äldre i Stockholm att det är kötid som ska gälla i det valfrihetssystem ni inför och inte de behov som man eventuellt har som äldre? När på torgmötena eller i de valprogram ni hade berättade ni att ni tänkte sälja ut all kommunal verksamhet, privatisera äldreboendena och sälja ut de äldres bostäder som ni har gjort i allmännyttan? Det här hänger ihop. Det är en helhet för Stockholms äldre. Ni gör det svårare och sämre för stadens äldre.

Det här kan bli en bra och lång äldredebatt om ni vill det. Jag kan bara konstatera att ni totalt har struntat i de synpunkter som är sakliga och som har inkommit från pensionärsorganisationerna. Ni får vara hur glada ni vill, slå er för bröstet och nedvärdera oss i era anföranden. Vi kommer att följa det här och se om det blev som ni sade i den här salen. Blev det 6 500 köplatser? Blev man inte ställd på gatan? Fick man de där biståndsbedömningarna som ni pratar så vitt och brett om? Det återstår att se. Jag skulle inte vara fullt så kaxig som ni har varit här i kväll innan man ser resultatet.

Precis som Berit har varit inne på hoppas jag att ni inte väntar ett år utan att ni följer upp det här i tertialrapporten så att vi sakligt kan rätta till eventuella missförhållanden. Det gynnas äldre av – inte av den här debatten.

Anförande nr 134

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Leif! Jag är ledsen att du inte var med mig på alla de möten jag var ute på i valrörelsen och mötte väljare. Vi var väldigt, väldigt tydliga. Vi berättade att vi ville se fler utförare tillsammans med de egna i kommunen. Vi berättade också att vi planerade för att kunna införa ett kösystem och så vidare. Det har inte rått någon tvekan om det.

Ann-Katrin har berättat om hemtjänsten. Det var intressant när den diskussionen var uppe under förra mandatperioden. Bland andra Ann-Marie Furumark, er egen företrädare, sade då: Ta inte bort valfriheten i hemtjänsten! Ni gör er själva en björntjänst om ni gör det. Vi vill ha valfrihet.

Hur skulle man ha kunnat se det om man inte hade provat att införa valfrihet i hemtjänsten? Hur skulle vi då kunna utvärdera detta? Vi måste väl i alla fall pröva och utvärdera saker och ting innan vi kan säga hur resultatet ser ut.

Anförande nr 135

L e i f R ö n n g r e n (s): En av de största skillnaderna mellan oss och er i majoritet och i opposition när det växlar är att vi oftast tar reda på konsekvenserna innan vi genomför beslut. Ni har experimentverkstad på en rad olika politiska områden, inte bara när det gäller äldre.

Diskussionen om valfrihet som ni tar upp gång på gång är överspelad sedan många år tillbaka. Vi gick till val på att behålla valfrihetssystemen. Men vi följde dem hela vägen, och det finns fortfarande brister som vi påtalar och vill rätta till. Det är inte friktionsfritt. Och när, Ewa Samuelsson, stod du på torgen och sade att kö ska gå före behov? När sade du det? Och när sade du till stadens äldre i ytterstadsområdena, i Hagsätra exempelvis, att om vi i alliansen vinner makten ska vi ta bort all kommunal verksamhet i hemtjänsten ute hos er? När sade du det? Det har inte någon av våra kompisar på torgen hört. Vi har inte heller hört att ni skulle lägga ut alla äldreboenden i en plan fram till 2010. Det kallas aktivitetsplan. Jo, det är en väldans aktivitet.

Anförande nr 136

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Leif Rönngren! Jag är egentligen mest intresserad av en enda sak. Eftersom du tycker att det här är så fruktansvärt dåligt – är det något som du skulle ta bort om det skulle vara så illa att du och ditt parti kommer till makten? Jag hoppas ju att det inte går så illa. Men tänker du ta bort det i så fall?

Anförande nr 137

L e i f R ö n n g r e n (s): Jag har ett flertal gånger sagt var vi står och vad vi vill göra. Nu är ni inne i en diskussion där ni dels ska rätta till det om det visar sig att det går åt skogen och blir fel i systemet, dels vill avkräva oppositionen ansvar och löften om huruvida vi ska behålla det här eller avskaffa det.

Det går inte att svara på sådana frågor. Skälet är enkelt. Inte ens i era egna underlag framgår det tydligt vad som kommer att ske när man lägger ut alla verksamheter på entreprenad, när man inför valfrihetssystemet och också centralupphandlar de här tolv boendena och när man struntar i att ta till sig de synpunkter som kommer från pensionärsorganisationerna. Det gör att det här inte går att överblicka. Jag har sagt det gång på gång. Vi får se. Vi får återkomma.

Vi kommer att följa systemet, och vi kommer att driva på att det ska följas upp fortare än vad ni har för avsikt att göra. Jag hoppas att vi kan bli överens på den punkten, för det vore fullkomligt förödande om enskilda människor i valfrihetens namn får lida därför att man förhastar sig, forcerar och låter ideologi gå framför saklighet och den vardag och verklighet som äldre har i den här staden.

Anförande nr 138

B i r g i t t a H o l m (m): Man kan väl ändå glädja sig åt att Socialdemokraterna åtminstone har fått Leif Rönngren den här perioden som företrädare. Under förra mandatperioden, när ni hade majoritet, fanns det ingen socialdemokrat som över huvud taget iddes bry sig om de här viktiga frågorna. Vi som satt i äldreberedningen under förra mandatperioden vet att det inte fanns någon socialdemokrat som var intresserad av frågorna. Det var Vänsterpartiet som fick klä skott och ta hand om frågorna. Där är det stora ideologiska skillnader.

Jag tycker inte att man ska stå här och tala om brösttoner eller annat. Det här är en viktig fråga. Det här är en viktig kväll och ett viktigt ärende för de personer som har fått ett bostadsbeslut och därefter kan välja var de vill bo oavsett om de bor på Östermalm eller i Fagersjö.

Anförande nr 139

L e i f R ö n n g r e n (s): Ni försöker bestämma er och beskriva en bild av förra mandatperioden. Jag måste säga att jag inte håller med över huvud taget om er bild. Det kanske ligger i sakens natur.

Jag var med och fattade besluten om de satsningar vi gjorde inom äldreområdena i den nuvarande oppositionen. Jag var också med och initierade kompetensfonden, som Kristdemokraterna var emot både finansieringen av och vartenda enskilt projekt i till skillnad från er moderater. Ni var med och tog ansvar och såg till att vi kunde genomföra flera projekt för flera hundra miljoner kronor riktade till äldreomsorgen för att stärka strukturen, ge personalen goda förutsättningar att göra sitt arbete, möta upp anhöriga och metodutveckla och kvalitetssäkra. Det rörde också en mängd andra frågeställningar.

Ni pratar mycket i dag. Men vi vet att ni prioriterar privatiseringarna och skattesänkningarna framför innehållet i verksamheterna. Jag kan säga det hundra gånger till. Vi kommer att följa systemet, och vi får se hur det blir för stadens äldre. Sedan kommer vi att ta ställning till om vi ska avskaffa det eller inte om vi får väljarnas förtroende.

Anförande nr 140

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag har frågor till borgarråden och även till alla andra på den här sidan. Ärendet har skickats på remiss till stadsdelsnämnder och andra nämnder och förvaltningar. Nästan alla förvaltningar har svarat att tre dagar är för kort tid. Dessutom har många svarat att behovet ska styra snarare än kötiden.

Jag undrar bara varför ni skickade ärendet på remiss. Man skickar väl på remiss för att se till att det blir så bra som möjligt. Det är bra att ni ändrade så att det blir en valmöjlighet. Men det är något annat. Varför lyssnade ni till exempel inte på våra förvaltningar? Ni lyssnar kanske inte på oppositionen, men ni borde lyssna på förvaltningarna. Alla förvaltningar har sagt att tre dagar är för kort tid. Men ni lyssnade inte på dem. Vad håller ni på med?

Anförande nr 141

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Abebe! Återigen är det så att ribban alltid är svår att lägga. Å ena sidan är stadsdelsnämnderna oroliga över att de inte ska fylla sina platser, å andra sidan finns det en viss oro över att tre dagar skulle vara för kort tid.

Vi har lagt ribban där nu, och vi säger att vi ska utvärdera detta. Stadsdelsnämnderna har naturligtvis själva ett ansvar för att utvärdera det, och vi har sagt att vi ska se till att utvärdera detta totalt sett över hela staden. Men det måste gå en viss tid innan man kan utvärdera. Man kan inte införa en sak och utvärdera den efter en vecka. Det måste gå en viss tid innan man kan utvärdera något. Så är det med all verksamhet.

Det är behovet som styr. Den som har ett behov av en akut placering kommer att få en placering.

Anförande nr 142

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Först vill jag veta vem som ska utvärdera det här. Ni har inte förtroende för förvaltningarna. Ni har ju inte lyssnat på någon förvaltning alls.

Jag undrar fortfarande varför ni skickade ärendet på remiss. Vad har ni ändrat efter de svar som ni har fått? Ni har inte ändrat någonting.

§ 17 Gemensam service för ekonomi – samarbete mellan förvaltningar (utl. 2008:64)

Anförande nr 143

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag ska inte göra någon lång föredragning av detta ärende, men jag tycker ändå att det förtjänar några kommentarer innan fullmäktige går till beslut.

Ett ärende med rubriken Gemensam service för ekonomi är inget som får någon att spontant gå i gång. Likväl är detta ett viktigt ärende, för det handlar om att vi ska använda skattepengarna där de behövs bäst och gör mest nytta. Vi ska använda dem till äldreomsorgen, som fullmäktige just har diskuterat, och vi ska använda dem till skolor och annat. Då gäller det naturligtvis att se till att använda den del som vi måste använda för att ha en effektiv administration så effektivt som möjligt så att vi kan göra besparingar.

Det handlar om att vi ska ha en gemensam service för ekonomi. Många av våra förvaltningar i dag har med det teknikstöd som har blivit mer avancerat blivit sårbara och personberoende. Man är beroende av några få nyckelpersoner för sin ekonomiadministration. Vi har redan kunnat se erfarenheter i våra egna verksamheter i staden av stordriftsfördelar. Det ger besparingar. Vi har till exempel socialtjänstförvaltningens samarbete med äldreförvaltningen och Älvsjö stadsdelsförvaltning. Där har man kunnat redovisa goda vinster av att på det sättet gå samman och effektivisera.

Det finns exempel på detta från både offentliga organisationer som Göteborgs stad och Nacka kommun, som framgångsrikt har gjort detta. Det finns också privata organisationer som Lantmännen, Ericsson och SKF som framgångsrikt har infört gemensam service för ekonomiadministration.

I en reservation har det uttryckts oro för att man skulle kunna tappa kompetens och resurser till att göra analys av verksamhetens ekonomi. Det är egentligen precis tvärtom. Förvaltningarna och nämnderna ska naturligtvis ägna sig åt analysen; den är viktig. Om man tittar på var förvaltningarna i dag lägger sina ekonomiresurser ser man att knappt en tredjedel går till analys, och mer än 60 procent till ren transaktionshantering. Här kan vi se att det kan finnas utrymme att på ett helt annat sätt för den enskilda förvaltningen ägna sin kraft och kompetens åt analysen, som är så viktig för nämnden och ledningen av verksamheten.

Med dessa ord, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 144

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Det vi inte håller med om i det som Sten Nordin tog upp gäller det här att effektiviseringarna kommer att ge vinster för staden. Det tror vi inte på, för vi tror att kalkylerna är lite väl optimistiska. Det blir inga större vinster att göra. Dessutom tappar man lokal kompetens och lokalkännedom. Det är bättre om olika enheter har sin egen

ekonomiska administration. Det finns vissa små förvaltningar i staden som köper tjänster av större förvaltningar. Det har vi ingenting emot.

Vi befarar också att detta är ett första led i att privatisera den här delen av stadens verksamhet, vilket vi starkt tar avstånd ifrån.

Anförande nr 145

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag vill egentligen bara yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen. Vi står bakom ärendet till vissa delar. Själva initiativet var ju också delvis vårt. Vi tycker att grunderna till att man har startat arbetet är goda. Men det finns delar i det här som det finns goda förutsättningar att ifrågasätta om man ska fullfölja.

Anförande nr 146

S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar i likhet med Roger bifall till förslaget från Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Från Miljöpartiets sida tycker vi att det är viktigt med effektiviserad administration, i likhet med de allra flesta partier. Det går ju att rationalisera ekonomiadministration för att minska kostnader.

Vår största invändning mot delar av ärendet rör om det bör vara obligatoriskt för nämnder och styrelser att delta i det här. Det tycker inte vi. Det ligger i allas intresse att man använder de billigaste, effektivaste och mest funktionella lösningarna. Ibland är det de lösningar man redan har i olika nämnder. Vi tycker att serviceidén och effektiviseringsidén är bra. Men vi tycker helt enkelt att det här är för centralstyrt. Vi tycker att det är viktigt att nämnderna behåller analysstödet och funktioner för budgetkontroll så att man garanterar att verksamheten har en ekonomikontrollfunktion nära ledningen.

Vi tycker att detta delvis är bra, men delvis ansluter vi oss inte till det borgerliga synsättet. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets och Socialdemokraternas förslag.

§ 18 Ändrad bolagsordning för Stockholms Stadshus AB (utl. 2008:65)

Anförande nr 147

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Detta ärende om förändrad bolagsordning för Stockholms Stadshus AB har varit ett enigt ärende ända fram till nu. Jag vill inledningsvis uttrycka en viss besvikelse över att Vänsterpartiet inte har rest sina frågor tidigare i processen. Det kanske hade kunnat undanröja en del. Jag noterar att man hyser oro för att just denna förändring av bolagsordningen skulle vara kopplad till försäljning av hus. Så är det inte. Det här handlar om att moderbolaget Stockholms Stadshus AB ska kunna äga fast egendom och andra tillgångar som dotterbolagen sedan kan använda i sin verksamhet. Det är bakgrunden till detta.

Vi har ett praktiskt fall som gäller detta. Det handlar om den infrastrukturaffär då Stockholm förvärvar 40 mil kanalisation från Fortum Värme. Stokab kommer att vara den som med sin kompetens hanterar detta till stockholmarnas fromma och bästa. Vi har sett detta som en affär som rimligen ska ligga i Stadshus AB eftersom det inte bara handlar om den verksamhet som Stokab bedriver utan också om att vi gör den samhällsekonomiska vinsten av att vi inte behöver gräva upp i vår stad så mycket. Detta kan också användas för andra delar av stadens tjänster.

Det här är bakgrunden till förslaget till förändrad bolagsordning, och ingenting annat. Därmed, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 148

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och Sten! Det låter ju inte så upphetsande med ändrad bolagsordning. Det kan hända att det är okontroversiellt, men det framgår faktiskt inte tydligt. Jag beklagar att vi inte har rest frågan tidigare, men jag tror att den togs upp på ett sammanträde då vi inte hade möjlighet att vara med.

Varför ska man då ändra bolagsordningen? Det står att det är för att underlätta affärstransaktioner mellan staden och tredje part. Det är ingen hemlighet att vi tycker att det har varit en hel del affärstransaktioner som är lite på gränsen, framför allt när det gäller att bilda dotterbolag och sedan försälja stadens egendom vidare. Detta kommer att prövas enligt förvärvslagen efter initiativ från Hyresgästföreningen. Men vi vill inte underlätta för bolaget att göra sådana här transaktioner.

Det andra som står i ärendet är att man vill utöka bolagets handlingsutrymme. Vi är inte riktigt på det klara med till vad man vill använda handlingsutrymmet. Därför vill vi återremittera ärendet så att det blir tydligare förklarat och att man tydligt klargör att det inte handlar om möjligheterna att sälja stadens egendom. Vi vet ju att ni är ganska pigga på det annars på er sida, och vi vill inte underlätta det.

§ 20 Revidering av riktlinjer för adoptionsärenden (utl. 2008:67)

Anförande nr 149

Borgarrådet *K r i s t e r s s o n* (m): Stockholm är Sveriges i särklass största internationella adoptionsstad. Sverige är faktiskt ett av världens allra största internationella adoptionsländer. Det betyder att det vi inte vet, kan, har sett och har förstått när det gäller internationell adoption inte borde vara värt att veta. Fullt så bra är vi ärligt talat inte. Men jag vågar nog säga att Stockholm har kommit lite längre än de allra flesta kommuner i Sverige, och Sverige ligger ganska långt framme.

Adoption har alltid funnits – längre än vi tror. I internationell form har det i praktiken funnits sedan 50-talet, formaliserat efter Koreakriget. Lokalt och nationellt har det i praktiken alltid funnits. Människor har i urminnes tider tagit emot andras barn som sitt eget när barnet har saknat föräldrar. Därför är det en paradox att vi i Sverige har varit så tidiga, så framgångsrika och så noga i formaliseringen av internationell adoption, som i dag görs världsledande på det området, samtidigt som vi under ett par decennier i praktiken helt har avskaffat hela tanken på nationella, inhemska adoptioner. Den stabilitet, den rättssäkerhet och den trygghet som vi är så måna om att ge internationellt adopterade barn är precis den som vi förvägrar många svenska fosterbarn. Detta är absurt, men det är dessvärre inte dagens ämne.

Jag vill peka på två förbättringar i de riktlinjer som vi i dag fattar beslut om och en fråga som rätt allvarligt oroar mig. Den ena förbättringen gäller ensamståendeadoptionerna. Lagligt sett är det mycket enkelt. Ensamstående ska prövas på samma sätt som alla andra människor som ansöker om adoption. Så gör vi i Stockholm. Det finns också flera länder som accepterar ensamstående. Det vi förbättrar i de nya riktlinjerna är nätverket – kartläggningen av det personliga nätverket kring den ensamstående som vill adoptera – för att försäkra oss om att det finns fler än bara en vuxen i barnens närhet om någonting skulle hända.

Den andra förändringen gäller åldersfrågan, det vill säga åldersgränsen för medgivande. Där anpassar vi oss och införlivar regeringsrättens domar, som pekar ut 42-årsgränsen med några tydliga undantag. Det finns goda skäl att undvika en utveckling med allt äldre adoptivföräldrar. I Stockholm har vi en allt högre ålder på förstföderskor på 30 ½ år i snitt och nästan 32 år i innerstaden. Redan vid 30 års ålder minskar som vi vet förmågan att få barn. Många försöker i flera år. Därefter har vi imponerande möjligheter till provrörsbefruktningar och IVF-teknik med mycket varierande resultat. Det gör att många i flera år försöker med teknikens hjälp. I praktiken är många i 40-årsåldern innan tanken på att adoption kan vara ett alternativ över huvud taget dyker upp.

Fullvuxna föräldrar är inte dåliga föräldrar, som jag alltid brukar säga. De är inte sämre än andra. Men det finns goda skäl att undvika ett läge där svenska adopterade tonåringar har folkpensionärer som föräldrar. Barn ska inte överges alls. Har man övergivits en gång ska man inte överges två gånger. Den medicinska risken att dö ökar med stigande ålder. Vi ska inte öka risken att adopterade barn blir föräldralösa igen.

Allt detta är goda skäl att ha en tydligare skrivning om åldersgränser och att uppmuntra människor till att tänka på adoption i tid, innan det är för sent. En sak bekymrar mig dock rätt rejält i de nya reglerna. Med regeringsrättens 42-årsregel görs undantag för några saker, det vill säga för marginella åldersskillnader mellan makarna, för känt barn, till exempel sommarbarn och släktbarn, och vid syskon, det vill säga en andra adoption. Det görs inte undantag när man adopterar ett äldre barn, där åldersskillnaden fortfarande inte är mer än de tänkta 40–42 åren. Det betyder att en 46-åring i dag kan adoptera en fyraåring och en 49-åring en sjuåring. Med de nya reglerna säger regeringsrätten i praktiken att de 158 barn som var äldre än fyra år och som fick svenska föräldrar förra året skulle ha en väsentligt mycket mindre chans att få nya föräldrar i Sverige i dag. Det kan inte vara statens avsikt med de nya reglerna. Stockholm kommer att bevaka den frågan noga.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 150

P e t t e r L i n d f o r s (m): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi ska i kväll fatta ett mycket viktigt beslut om att revidera stadens riktlinjer för internationella adoptioner. Det är en revidering som socialborgarrådet tog initiativ till under förra året och som Ulf utförligt har berättat om här.

Jag vill också uppehålla mig en stund vid åldersfrågan. Dagens förslag till riktlinjer har anpassats efter regeringsrättens uppmärksammade domar som kom före jul där man satte ned foten ganska tydligt i åldersfrågan. Det finns många åsikter om detta. Är 42 år den magiska åldern? Jag tror inte det. Men regeringen har nu gett en särskild utredare i uppdrag att bland annat se över åldersgränserna för internationell adoption. Utredaren kommer med ett förslag framöver.

I väntan på de nya direktiven från regering och riksdag får vi rätta oss efter den prejudicerande domen där vissa principiella uttalanden har gjorts i åldersfrågan. Domen pekar på att åldern är en fristående faktor som inte kan vägas upp mot exempelvis barnerfarenhet, stort nätverk och så vidare. Detta måste vi förhålla oss till oaktat om vi gillar det eller inte.

Som Ulf tidigare påpekade är det dock olyckligt om konsekvenserna av regeringsrättsdomarna innebär minskade möjligheter för äldre barn att bli adopterade av svenska föräldrar. Denna fråga lär vi få återkomma till.

Det som däremot är glädjande är det förtydligade barnperspektivet. Riktlinjerna säger att barnperspektivet ska förstärkas genom skrivningen att inga andra intressen får gå före barnets bästa när beslut om medgivande fattas. Det är viktigt att understryka att möjligheten att adoptera barn inte är någon rättighet. En adoption handlar om barnets rätt att få föräldrar. Inga andra intressen får gå före barnets bästa när beslut fattas om medgivande. De nya riktlinjerna framhåller detta tydligt, och det är en positiv förändring i jämförelse med de gamla skrivningarna.

Vidare är det ovärderligt att likställighet i staden eftersträvas när det gäller handläggning av adoptionsärenden. Det har genom åren tyvärr funnits stora skillnader i synen

på adoptanternas ålder och bakgrund i olika stadsdelar. Det är helt oacceptabelt. Du ska som sökande behandlas på samma sätt oavsett om du bor i Bromma eller i Bredäng.

Oppositionen har skrivit en gemensam reservation i ärendet, men i grunden känner jag att vi är överens i den här salen om riktlinjerna. Jag ser bara ett antal något marginella skillnader. Förslaget till reviderade riktlinjer är väl genomarbetat. De förändringar och förtydliganden som har gjorts kommer säkerligen att bidra till förbättrade adoptionsprocesser i Stockholms stad. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 151

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Vi socialdemokrater tycker också att det är mycket bra att barnperspektivet nu stärks genom exakt samma skrivning som Petter Lindfors tog upp, nämligen att ett krav är att inga andra intressen får gå före barnets bästa när beslut om adoption fattas.

En adoption handlar om barnets rätt till föräldrar och inte om den vuxnas rätt att adoptera. Personer som ska provas som adoptivföräldrar ska självfallet bemötas på samma sätt i alla stadsdelar, med respekt. Vidare tycker vi att utredningarna ska vara uppbyggda efter samma principer i hela staden.

Däremot tycker vi inte att åldern ska vara avgörande. Det är mycket möjligt att man oftast gör bedömningen att äldre föräldrar inte bör godtas som adoptionsföräldrar. Men vi tycker att det är fel om den som har uppnått en viss ålder förbjuds att ens bli provad som möjlig adoptivförälder. Med detta yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 152

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Det är positivt att det sker en revidering och att barnperspektivet med flera viktiga frågor lyfts fram. De sökandes ålder kommer i fokus. Men åldern är egentligen bara en av flera viktiga parametrar som bör vägas in. Många instanser hänvisar till regeringsrättens domar när det gäller adoptivföräldrarnas ålder. Socialtjänstnämnden tar också upp regeringsrättens domar, och skriver på sidan 155 att domarna innebär att medgivande inte bör ges till personer som vid ansökningstillfället är äldre än 42 år men att undantag kan göras. Vi anser att det vore olyckligt om konsekvensen av dessa domar innebär minskade möjligheter för äldre barn att bli adopterade av svenska föräldrar.

På sidan 162 skriver Årsta-Enskede-Vantörs stadsdelsförvaltning att de nya riktlinjerna anger mer i detalj vilken ålder den eller de sökande kan ha. Men sedan står det också att i föräldrabalken anges inte någon övre gräns. Det blir därför en uppgift för socialnämnden att pröva den eller de sökandes lämplighet med hänsyn till deras ålder. Det här kanske kan bli en tolkningsfråga.

Det handlar också om att det har blivit allt vanligare att adoptera ett eller två barn till. Där gör jag samma bedömning som Norrmalms stadsdelsförvaltning gör på sidan 169,

nämligen att i de föreslagna riktlinjerna tas frågan över huvud taget inte upp. Vilka riktlinjer gäller då för adoption av ytterligare två barn?

När det gäller maxåldern framgår det av en reservation på sidan 178 från socialtjänstnämnden, v och mp, att medgivande till adoption bör kunna ges till sökanden som är högst 50 år om barnet är äldre än fem år. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, s, v och mp, skriver på sidan 181 att friska personer i 50-årsåldern kan bli bra adoptivföräldrar till något äldre barn, exempelvis vid närståendeadoptioner. Bifall till Miljöpartiets med fleras reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 153

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Adoptioner är ingen fråga för debatt utan mer ett samtal. Jag tror att det i alla partier finns lite olika åsikter om ålder, barnerfarenhet och annat som bör ingå i riktlinjerna.

Jag känner privat ett antal familjer som har adopterat. Det är deras livs största beslut och åtagande. Att skaffa barn innebär att vi ger oss ut på en livslång resa där vi som föräldrar måste stå pall och stå kvar. Att adoptera sitt barn innebär ett mycket större åtagande. Ett barn som har lämnats av sin biologiska mamma och pappa får aldrig svikas av adoptivföräldrarna. Barnet måste stå i fokus. I riktlinjerna är det barnet som är i fokus och inte de blivande adoptivföräldrarna.

Det jag ställer mig frågande till är att åldern har fått så mycket större betydelse än alla andra parametrar. Det tycker jag är olyckligt. Regeringsrätten har slagit med klubban, och alla ska rätta sig i ledet. Det är individer vi ska titta på när vi gör utredningarna om de blivande föräldrarna. Plötsligt är ålder viktigare än allt annat. Det är lite svenskt, om jag ska vara lite schablonmässig.

Under säkert åtta år satt jag i stadsdelen Katarina-Sofias stadsdelsnämnd. Där jobbade en person som heter Ingrid Stjerna. Hon är stadens absolut bästa utredare när det gäller adoptioner. Då lärde jag mig en sak: Ålder är en del av utredningen, men aldrig det avgörande.

Södermalm har ett bra utlåtande som jag förstår att samtliga partier har ställt sig bakom. Det lyder så här – sidan 175: Förvaltningen vill här påpeka vikten av att lägga samman olika omständigheter i det enskilda fallet. Tillgänglig forskning på området stöder enligt förvaltningen detta, det vill säga mätbara delar som ålder, ekonomi och hälsa är inte av avgörande betydelse för en persons lämplighet som adoptivförälder. Attityder och förmågan att skapa nära och varaktiga relationer är av mycket större vikt. Det säger allt.

Därför vill vi att när skäl finns kan medgivande till adoptioner ges till sökande som har en högre ålder än den rekommenderade. Det finns inga åldersmallar. En 48-åring är inte någon generell 48-åring. Vi är alla unika individer. Se varje blivande adoptivförälder som en individ, och inte som ett ålderskollektiv! Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 154

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vill egentligen bara göra ett litet förtydligande, så att det inte uppstår missförstånd här. Jag delar i allt väsentligt Karins analys. Det var inte i första hand ett tyckande utan mer ett konstaterande att vi anpassar oss efter lagstiftning och regeringsrättens domar. Det betyder att vi inte kan ha riktlinjer som går i någon annan riktning än den lagstiftning som finns.

Regeringsrätten har nu kodifierat nu gällande lag ännu hårdare. Jag delar i vissa delar kritiken mot den tolkningen av lagen. Detta betyder i praktiken att det bara är vid oenighet som det här får betydelse. Om en stadsdelsnämnd skulle vara överens med en sökande som är äldre om att bevilja ett medgivande finns det ingen som kan överklaga. Jag tror inte att någon seriös socialsekreterare kommer att göra detta om det inte finns extremt goda skäl.

Det som däremot inträffar ofta är oenighet: Förslaget är avslag och den sökande vill ha bifall. Det blir ett överklagande i rättsapparaten. Då landar det ytterst i förvaltningsdomstolen, och då finns det klarläggande domar som vi inte kan blunda för.

Anförande nr 155

K a r i n R å g s j ö (v): Jag ser fram mot den utredning som är tillsatt när det gäller att just titta på åldern. Jag tycker att man har fallit i en ganska olycklig fälla här där man är helt fixerad vid ålder och glömmer bort det andra. Parametrarna måste vara likställda. Just det svar som Södermalm har gett tycker jag beskriver allting. Det är de nära relationerna man ska titta på, det vill säga människors möjligheter att knyta an till barnet. Det kan man få fram genom att göra bra intervjuer.

Anförande nr 156

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag vill gärna återkomma en gång till i detta ärende, för jag tycker att det är så viktigt. Åldersgränsen är inte någon helt lätt fråga. När det gäller assisterad befruktning, som många sökande har provat först, före adoption, men misslyckats med är maxåldern oftast 55 år för mannen och 38–39 år för kvinnan. Då heter det enligt Socialstyrelsen att mannen när assisterad befruktning genomförs inte bör vara äldre än att han bedöms fullt ut kunna ta sitt föräldraansvar under ett barns hela uppväxt.

Jag såg att även Skärholmens stadsdelsförvaltning på sidan 172 tog upp åldersfrågan, och skriver: Då det bör antas att det adopterade barnet har behov av föräldrastöd långt upp i åren ligger det i barnets intresse att föräldrarna vid adoption inte har för hög ålder, utan att de kan förväntas finnas där och orkar med att stödja barnet i 15–20 år. Om man har maxålder för adoptionsföräldrarna på 50 år är den något lägre än mannens ålder vid assisterad befruktning. Det är alltså svårt att dra en åldersgräns.

Jag tycker att s, v och mp gör en bra tolkning när de i sin reservation skriver följande: Regeringsrätten framhåller i sin dom att det är viktigt att åldersstrukturen i adoptivfamiljen inte alltför mycket skiljer sig från de flesta andra familjers. Då ska man betänka att det i Stockholm i dag är mycket vanligt att skaffa barn när åtminstone den ena föräldern är betydligt äldre än de åldersgränser som anges i riktlinjerna.

Anförande nr 157

Petter Lindfors (m): Ordförande! Det är mycket tyckande från Eivor Karlsson i dag. Tyvärr är det så att regeringsrättsdomarna kommer från högsta instans, och de pekar på att åldern är en fristående faktor som inte kan vägas upp mot barnerfarenhet, stort nätverk och så vidare. Det måste vi förhålla oss till. Som Ulf Kristersson sade kodifierar vi detta genom att lägga in det i riktlinjerna. Man kan tycka mycket i de här frågorna, men nu har vi regeringsrätten som har satt ned foten. Jag hoppas att regeringens utredare nu snabbar på och kommer med ett bra förslag framöver.

Anförande nr 158

Eivor Karlsson (mp): Vad menar du med tyckande, Petter Lindfors? Jag tog bara som ett exempel att mannen vid assisterad befruktning kan vara 55 år och att det inte ska vara en alltför snäv åldersgräns eftersom vi är så pigga i de här generationerna och eftersom man skaffar barn mycket senare i livet också när det gäller biologiska barn.

§ 23 Försäljning av Stockholms Stads Parkerings AB:s aktieinnehav i dotterbolaget Parkab Övervakning AB (utl. 2008:82)

Anförande nr 159

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Vad ska vi ägna oss åt egentligen? Vad ska en kommun göra och kraftsamla kring? Det är en ständig fråga som vi debatterar till höger och vänster och på andra ledder också.

I kvällens debatt kommer jag åter att ställa den frågan när fullmäktige ska avgöra om delar av parkeringsövervakningen ska skötas i ett kommunalt ägt bolag eller om vi ska låta en entreprenör sköta övervakningen. Det kanske inte är så mycket av en ideologisk fråga som en effektivitetsfråga.

Herr ordförande! När Stockholm Parkering aktiebolag ska överlåta Parkab handlar det i första hand om att man ska kunna utföra sitt uppdrag bättre. Stockholm Parkerings uppdrag är att upplåta parkeringsplatser både strategiskt och taktiskt utifrån ett kommersiellt perspektiv och även strategiskt utifrån ett demokratiskt medborgarperspektiv. Det första handlar om god service som vi tar betalt för, oftast på centrala platser i staden där vi äger verksamhet vid strategiska anläggningar. Det andra handlar om att vi har ett medborgarkrav på oss som inte i alla delar är lönsamt. Vi kan titta på våra infartsparkeringar.

Parkab blev ett eget bolag 2001. Det var ett första steg mot en bättre styrning av Parkab. Det blev lättare att se vad som gjordes. Var det lönsamt eller inte lönsamt? Genom att överlåta Parkab till en entreprenör är jag helt övertygad om att styrbarheten och effektiviteten ökar ytterligare.

För Stockholm Parkerings aktiebolag blir det därmed avsevärt lättare att ta kontroll över verksamheten. Det beror på att avtalsverktyget genom upphandlingar är lättare och mer kraftfullt att styra med. Vi kan styra bättre främst med morötter och krav samtidigt som kommunen slipper sitta med risken för en verksamhet som kan gå snett på ett eller annat sätt.

Jag ska ge ett exempel på styrning. Konkret handlar det om att entreprenören beställer utveckling av system för rapportering, exempelvis för övervakning av spridning på anläggningar som ingår i entreprenaden. Det är ett sätt för oss att få veta hur ofta anläggningarna har bevakning. Det går också att mer effektivt styra i riktning mot de anläggningar som har höst besöksfrekvens.

Jag vill understryka att Stockholm Parkering och entreprenören tillsammans avgör var behovet är som störst. Entreprenören är alltså inte utsläppt på egen hand bland stadens parkerade bilar eller i garagen utan styrning. Stockholm Parkering inför samtidigt en funktion för entreprenadkontroll och kvalitetsuppföljning. De regelbundna överläggningarna ska ske enligt det avtal som finns mellan Stockholm Parkering och entreprenören.

I dag kommer Stockholms stad förhoppningsvis att ta ytterligare ett steg som frigör resurser och ökar möjligheter att koncentrera på verksamheter – sådant vi måste göra och måste göra bra. Därför vill jag bifalla kommunstyrelsen.

Anförande nr 160

Jan Valeskog (s): Herr ordförande och fullmäktige! Jag vet inte om fullmäktiges ledamöter har märkt det, men det saknas faktiskt ett viktigt dokument i ärendet, nämligen avtalet mellan Parkab övervakning AB, som nu föreslås tas över av Svensk Bevakningstjänst AB, och parkeringsbolaget. Där ska regleras vilken ersättning Svensk Bevakningstjänst kommer att få genom det nya dotterbolaget för att ta över de här uppgifterna.

Jag vet inte om borgarrådet eller någon annan kan svara på om det är med parkeringsböter som företaget ska ersättas. Eller får de betalt per timme? Hur hanterar man i så fall säkerhets- och kvalitetsaspekterna? Finns det något bonussystem i Svensk Bevakningstjänst när de tar över det här, och hur stor är bonusen i så fall? Garanteras kvalitetsfrågorna på samma sätt som vi har gjort med parkeringsövervakningen i trafiknämnden, till exempel en viss procent rätt parkerade bilar?

Det syns ingenting, så fullmäktige kan inte heller veta någonting om detta. Vi vet inte över huvud taget vilken metod för kvalitetsmätning som används. Därför yrkar vi på återremiss av ärendet, så att fullmäktige kan få hela ärendet att ta ställning till.

Jag kan inte låta bli att ställa en fråga eftersom vi nu har ett nytt finansborgarråd, som för ett antal år sedan stoppade en sådan här försäljning och avknoppning just av Parkab. Vad är det som har förändrats sedan dess? Detta är ett bolag som ger ett par miljoner i avkastning och som staden rent ekonomiskt skulle tjäna på att ha kvar. Om man tar andra hänsyn, vill sälja av ideologiska skäl och vill överlåta uppdrag på andra, som ni så ofta gör här i staden fast det inte är lönsamt för skattebetalarna ska man naturligtvis fullfölja det här. Men vad är skillnaden på läget för ett antal år sedan, när ni stoppade detta, och i dag? Det undrar jag.

Med detta yrkar jag bifall till förslaget om återremiss från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Anförande nr 161

Jonas Nilsson (m): Herr ordförande! Det saknas inget dokument. Man behöver inte ha det dokument med som jag antar att Jan söker. Det är ett avtal om parkeringsövervakning. Det är ett dokument som man bara kan begära ut. Jag pratade så sent som i dag med vd för Stockholm Parkering, och det är redan någon som har frågat efter avtalet och fått det utlämnat. Det är alltså någon som är lite mer vaken än Jan Valeskog och som vet att man har rätt att begära ut sådana här typer av dokument. Jag kan rekommendera Jan Valeskog att göra det. Annars kan du komma och läsa i mitt exemplar. Du är hemskt välkommen hit!

Anförande nr 162

Jan Valeskog (s): Det kan väl ändå inte i ärlighetens namn vara så att fullmäktiges ledamöter var och en ska begära ut dokument för att få reda på hur kvalitetsfrågorna säkras i det här fallet. Vilken ersättning är det som gäller? Är det via parkeringsböter som företaget får betalt – att man lappar så mycket som möjligt? Det kanske Jonas kan svara på. Och vad är det för bonussystem? Det är klart att alla fullmäktiges ledamöter måste få ta del av dokumentet för att kunna ta ställning till det hela.

Kvalitetsfrågorna är oerhört väsentliga. Det var visserligen en ganska slarvig upphandling som skedde i trafiknämnden när det gäller parkeringsövervakningen på gatumark. Men där fanns det åtminstone reglerat när det gäller kvalitet hur många bilar som skulle ha rätt att parkera. Visserligen klarar man inte detta i dag, men förhoppningsvis kommer det att ske. Men här finns ingenting, vad jag vet. Det är klart att fullmäktige måste få hela bilden presenterad för sig.

Anförande nr 163

Borgarrådet Söderlund (m): Ordförande! Jag tycker att Jonas sköter debatten alldeles utmärkt, men eftersom han inte får komma in igen förrän längst bak på talarlistan och eftersom Jan Valeskog med flera kommer att upprepa en massa frågeställningar – i onödan, tycker jag – tänkte jag hjälpa Jonas. Han får väl komma in i debatten igen sedan.

Jan Valeskog hetsar upp sig över avtalet. Jan Valeskog vill inte sälja bolaget. Det är därför han uppfinner en rad argument för att det här är så oerhört problematiskt. Det här är inte konstigare än något annat som man säljer. Det avtal som fullmäktige tar ställning till är avtalet om aktieöverlåtelsen. Det finns med i handlingarna.

Det avtal som Jan Valeskog far efter är det avtal man redan har. Det handlar om kvaliteten i övervakningen, om ersättningsnivåer och annat. Jag kan svara på flera av frågorna, Jan. Jag tycker att det är lika bra, och sedan kan du och Jonas fortsätta debattera.

Först och främst är det en relativt normal ersättning. Det är ett arvode om ungefär 500 kronor per timme som Svensk Bevakningstjänst får för att bedriva uppgiften. Du frågar om man får betalt med indrivna parkeringsböter. Nej, det får man alltså inte utan det är ett fastställt timarvode. Du frågar om kvalitetsaspekterna. Det finns olika typer – dels kvalitetstillägg, dels en bonus. Politiskt och personligen är jag inte särskilt förtjust i den här typen av bonusar, men det är detta som finns i det avtal som man övertar. Det är det som frågan handlar om: Någon annan ska driva den verksamhet som vi hittills har skött i egen regi.

Du frågar efter det ekonomiskt kloka i affären. Den bedömningen får vi väl ändå överlåta på dem som är kunniga nog att genomföra den här typen av ärenden och bereda dem för oss fullmäktigeledamöter. Man har gjort en kvalificerad bedömning och kommit fram till den här nivån för försäljningen och den intäkt som staden får.

Jag tycker att det är intressant att socialdemokrater alltid är så jättesnabba med att vilja använda pengar från försäljning. Det är citybanor som ska byggas, det är hus som ska byggas och det finns ingen hejd på vad vi ska använda pengarna till. Men ni är aldrig med på att sälja någonting. Det är fascinerande, tycker jag. Det finns alltid en stor irritation över att saker säljs, men ni är väldigt snabba med att sedan använda pengarna till angelägna åtgärder. Så var det förra gången när ni styrde, och så är det nu i opposition. Håll ni på att hacka på oss varenda måndagskväll! Sedan är ni ändå så snabba med att sätta sprätt på pengarna från de affärer som ni tycker är så usla.

Herr ordförande! Jag tycker att jag har svarat på de frågor som Jan Valeskog har ställt. Det avtal som han far efter är offentligt. Det går att ta del av det. Det är grunden för den affärstransaktion som genomförs i kväll. Den är inte hemlig på något sätt. Men det fullmäktige tar ställning till är själva affären och överlåtelsen av aktierna.

Anförande nr 164

J a n V a l e s k o g (s) : Det är väl alldeles självklart att fullmäktige för att kunna värdera priset på försäljningen måste få veta vilka ersättningar som betalas ut. Men det får vi alltså inte veta. Mikael säger att han vet, men ingen annan vet ju. Han kunde inte heller redogöra för bonus här, och inte heller konkret för hur man mäter i kvalitetsfrågorna.

När vi hade upphandlingen av parkeringsövervakning på trafiknämnden fanns det mycket tydliga sådana krav. Här finns det ingenting sådant. Det är alldeles självklart att fullmäktiges ledamöter, och inte bara Mikael Söderlund, måste få veta detta om man ska kunna ta ställning och värdera priset. Det handlar också om hur kontrollen kommer att se ut.

Jag undrar fortfarande – och det kanske Mikael kan svara på – varför det nuvarande finansborgarrådet stoppade försäljningen för ett antal år sedan när det var aktuellt. Nu är han tyvärr inte här. Det var lite synd. Men Mikael vet kanske.

Anförande nr 165

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m) : Herr ordförande! Jan Valeskog är väldigt förtjust i en rad olika detaljer i de ingångna avtal som redan finns. Jan Valeskog och alla andra har full möjlighet att gå in och borra exakt i alla de detaljerna.

Sedan vill Jan Valeskog dramatisera en fråga som är ganska odramatisk. Det finns ett avtal om kvalitetsaspekter, och rader av de frågeställningar som Jan har räknat upp. Nu har jag ställt mig i talarstolen och högt läst upp vilka förutsättningar som gäller i det avtalet. Jag kan fortsätta med det hela kvällen, eller så kan vi hämta avtalet så att du kan sitta och läsa i det. Det är inga som helst problem att göra det. Det är det som är hela poängen.

Det finns ingen dramatik i det här, utan det handlar om att någon annan får möjligheten att bedriva verksamheten. Därför tar fullmäktige ställning till det köpeavtalet. Om man har synpunkter och invändningar i detalj kan man på alla sätt begära fram handlingarna eller ringa roteln och begära handlingarna inför kvällens sammanträde.

Men jag tror inte att Jan Valeskog var intresserad av det, för Jan Valeskog vill göra politik av det här, och ytterst vill han inte sälja bolaget. Jag har full respekt för det, men det är detta det handlar om. Alla papper och alla andra saker är fullkomligt *clean*, och det går att ta ställning till dem och gå igenom dem. Det är en helt öppen process som alla som vill kan få insyn i.

Anförande nr 166

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Mikael, vi vill göra politik av det här från oppositionen. Stockholmare! Det går fort nu med utförsäljningarna i staden och överförandet av den gemensamma egendomen till privata ägare. I förra veckan lyckades ni på den borgerliga sidan sälja kommunal egendom för mer än 3 miljarder, och då sålde ni ändå till underpris.

Det pågår många ärenden runt om i staden i stadsdelarna som innebär att man lämnar över ansvar för och inflytande över sin verksamhet till privata aktörer. Här har vi ytterligare ett i raden av de huvudsakligen ideologiskt betingade försäljningarna. Man överlåter Parkab och dess uppdrag till ett privat bolag.

Vi kan konstatera att det saknas en analys i ärendet av varför det här är bra. Det saknas konsekvensbeskrivningar. Hur ska det här skötas? Vad innebär det för stockholmarna? Parkeringsövervakning är en viktig fråga för många stockholmare. Det saknas ekonomiska analyser av huruvida det här är klokt på lång sikt och hur det påverkar bolaget. Som Jan Valeskog påpekar saknas det en presentation av avtalet och vilken ersättning det handlar om.

Mikael! Man kanske inte ska behöva ringa och fråga efter dokumentet. Om man gör en sådan här överlåtelse ska man väl passa på att skriva ett nytt avtal om det är något man tycker är dåligt.

Med andra ord saknas det andra skäl än de rent ideologiska. Ni verkar tro att allting görs bättre av någon annan än stadens anställda oavsett om det i sin tur skapar monopol på marknaden och oavsett hur kvaliteten kommer att bli. Ni motiverar det med en enda sak, nämligen att staden ska renodla sin verksamhet. Vi börjar tycka att den här renodlingen mest liknar ett kalhygge. Det blir snart inga verksamheter kvar för staden. Det ni kallar för kärnverksamhet handlar inte om bostäder och inte om parkering. Vi förstår snart inte vad det är som är den kärnverksamhet som ni ska renodla.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets och Socialdemokraternas förslag till beslut att återremittera. Därmed inte sagt att vi kommer att avslå det hela sedan, även om vi får redovisningen. Vi anser att det är ett dåligt förslag, men vi vill som steg ett återremittera det.

Anförande nr 167

J o n a s N i l s s o n (m): Det här är egentligen inte så dramatiskt. Parkeringsövervakning är helt enkelt inte en kärnverksamhet för kommunen. Parkeringsövervakning är inte ens en kärnverksamhet för parkeringsbolaget. Det är varken

kärnverksamhet för kommunen eller för parkeringsbolaget. I stället kommer detta att ge parkeringsbolagets ledning mer utrymme att koncentrera sig på det man är bra på och på de kärnuppgifter man faktiskt har, det vill säga att tillhandahålla parkeringar för stockholmare och andra.

För parkeringsbolagets del är det inget dramatiskt alls. Det handlar bara om att de kan upphandla denna tjänst liksom alla andra typer av tjänster som parkeringsbolaget behöver. Det är en helt odramatisk upphandlingsprocedur som man också kommer att kunna göra om när avtalet löper ut eller blir uppsagt av någon annan anledning. Det är bara att göra det igen; det är ingenting som fastnar i och med detta.

Anförande nr 168

A n n M a r i E n g e l (v): Det är populärt att säga att upphandlingen är odramatisk. Man kan ju diskutera om man tycker att det är en bra idé att överföra stadens gemensamma egendom och verksamhet i privata händer, att avhända sig de inkomster den ger årligen och att i stället satsa på engångsinkomster. Ni har inga andra argument än att detta inte är en kärnverksamhet. Jag frågade mig med viss oro om det finns någonting i den här staden som är en kärnverksamhet. Allting utom myndighetsutövning ska upphandlas i stadsdelarna, enligt er. Ni anser inte att bostäder är kärnverksamhet, och tydligen inte heller parkeringsövervakning. Det finns snart inte mycket kärnverksamhet kvar här i staden.

Dessutom säger ni att man inte ska göra det här utan annat, som man är bra på. Det betyder att ni underkänner den verksamhet som hittills har bedrivits i staden. Det tycker jag är tråkigt för det bolaget och den personalen.

Anförande nr 169

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Man kan fråga sig om det här är en utförsäljning av ideologiska skäl. Jag tycker mig se att det mycket väl skulle kunna vara det. Det är få saker som har sålts i den här salen utan att man har haft ganska starka ideologiska skäl, måste jag tyvärr säga. Annars hade det skett i mer harmoni och samstämmighet, för då hade man varit överens och sett att det här är bra. Men det går ideologi i allt, och i det här fallet har det gått ideologi i att man absolut inte vill ha parkeringsvakterna kvar som stadens tjänstemän.

Den grundläggande frågan för Miljöpartiet i det här fallet är att vi menar att det viktigaste i det här ärendet och en viktig fråga som vi borde diskutera betydligt mer i den här salen är hur vi bedriver en modern parkeringspolitik i en storstad som Stockholm. Det har vi inte gjort på många år. Det är utifrån det vi borde analysera vilka verktyg vi behöver. Sett utifrån en sådan aspekt är frågan om vem som är arbetsgivare – om det är ett kommunalt helägt bolag som Parkab eller en privat arbetsgivare – en ganska liten fråga. Med den historia som vi har av stadens icke-parkeringspolitik blir möjligheterna möjligen något bättre att ställa tydliga krav på parkeringspolitiken från ett köparperspektiv. Vi kan koncentrera oss på kvalitetskraven och ta det viktiga när det gäller hur många bilar som är rätt parkerade och liknande. I den politiken är vi långtifrån ense. Men den politiken vill varken höger eller

vänster diskutera. Här vill ni bara diskutera vem som är arbetsgivare för parkeringsvakterna, vilket blir en lite absurd diskussion.

Miljöpartiet tycker att det med den icke-parkeringspolitik som har förts i staden har varit absurt att vi till exempel subventionerar bostads- och besöksparkeringen ganska mycket i det övriga parkeringsbolaget. Möjligen borde vi renovera vår syn på hur hela koncernen borde bedrivas. I enlighet med det har vi kommit fram till att vi inte har något emot att man avyttrar Parkab. Men vi tycker att det är ett alltför dåligt underlag när det gäller den allmänna parkeringspolitiken. Det är en fråga som vi kommer att fortsätta att tjata om här i talarstolen.

Vi har inget att erinra om när det gäller att ärendet återremitteras i dag om det är så att delar av oppositionen inte tycker att de har fått tillräckligt underlag. Det är helt i deras rätt, och det ska de i så fall göra. Jag vill för min del hänvisa till Miljöpartiets särskilda uttalande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 170

J o n a s N i l s s o n (m): Ordförande! Jag håller helt med. Det finns ingen anledning att ideologisera det här på något sätt. Men en sak som du tar upp handlar bland annat om personalen. Med den här nya entreprenören får man helt andra möjligheter just för personalen att utvecklas i det nya och större bolaget, som har mer muskler när det gäller att koncentrera sig på personalen. En av mina övertygelser, som jag får bekräftad när jag talar med dem som arbetar i bolaget, är att de ser fram mot det här. Det gäller även ideologiskt färgade fackliga representanter. Också de är positiva, fast man kanske inte skulle tro det.

Anförande nr 171

Å s a R o m s o n (mp): Min helt personliga reflexion är att staden inte har varit den allra bästa arbetsgivaren för parkeringsvakterna här i staden. Det tror jag att vi är helt överens om. Sedan kan man ha olika synpunkter på det, och tycka att staden hade kunnat vara en bättre arbetsgivare och därmed ge goda utvecklingsmöjligheter även för den yrkesgruppen inom stadens hägn. Det kan vi diskutera länge. Jag tror inte att det blir sämre på det här sättet, och därför har vi inget att erinra om när det gäller att man avyttrar bolaget.

Anförande nr 172

S t e l l a n H a m r i n (v): Vi är naturligtvis besvikna på Miljöpartiets inställning i frågan. Jag vet inte om jag uppfattade det rätt, men jag tyckte att du sade att det bara är ni som bedriver en vettig parkeringspolitik här i fullmäktige. Det tycker inte jag stämmer. Vi är ganska överens i de frågorna – Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Men det var inte det jag skulle säga egentligen. Det här bolaget går med 20 procents vinst. Ni säger att privata bolag sköter det här bättre. Jag skulle vilja veta hur ni vet det.

Anförande nr 173

Å s a R o m s o n (mp): Stellan! Det är riktigt att vi och Vänsterpartiet är en minoritet här i salen som faktiskt vill diskutera parkeringspolitik på ett modernt och framsynt sätt. Men även ni har en ideologi bakom vad ni tycker. Det var också tydligt i ert anförande att ni tycker att parkeringsvakterna är en grupp som passar bättre att ha i stadens regi. Jag respekterar er ideologiska hållning, men den *är* ideologisk – det får man väl ändå säga. Det tror jag inte att vi kommer bort ifrån.

När det gäller huruvida vi vet att det absolut är bättre att det här är privat så är vi tydliga med att det vet man inte. Vi har ju inte gjort det här förut, men vi vet att parkeringsvakterna inte var särskilt bra omhändertagna som arbetstagare inom staden. Frågan är väl om det kan bli så himla mycket sämre.

Den stora fråga jag ville resa var att vi borde diskutera parkeringspolitikens mål och kvalitet och vart vi vill eftersom det påverkar mycket av trafikpolitiken i den här staden. Men det vill ni andra inte prata om, utan ni vill köpa och sälja och diskutera ideologi.

Anförande nr 174

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande, ledamöter! Jag hoppas att vi slipper hamna i den fåniga debatten om att vi aldrig kan tänka oss att sälja. Det är klart att det finns situationer och företag där vi har skäl att sälja.

Den här frågan handlar om att sälja Parkab, som är ett dotterbolag till Stockholm Parkering. Det är ett välskött företag likaväl som Stockholm Parkering. Det ger en bra avkastning som gagnar oss så att vi kan driva utvecklingsfrågor och tillgodose kravet på goda parkeringsmöjligheter. Vi har också en bra parkeringspolitik som vi styr över som ägare av bolaget.

Nu står vi här igen inför en obegriplig försäljning. Ni ska sälja ett företag som ger alla de resultat vi vill ha. Jag har svårt att förstå varför, så jag skulle vilja ställa frågorna igen: Varför ska vi sälja? Vad är det som gör så ont i att kommunen äger ett dotterbolag till ett parkeringsbolag? Varför vill ni sälja? Gagnar det kommunen att vi gör det? Är det bra för kommunen? Är det bra för bolaget? Och är det bra för medborgarna?

Jag tycker att man ska ställa sig dessa frågor vid en affär. I den situation vi satt i när man fattade beslutet i bolagsstyrelsen reserverade vi oss av samma skäl. Detta bygger bara på en politisk princip om att kommunen inte ska äga bolag. Vi tycker att det är ett dåligt försäljningsargument. I alla de privata företag jag har varit aktiv i säljer man inte av princip. Man säger att det är en bra affär, och då säljer man. Det gör man inte här. Man säljer av princip och det handlar om en politisk dogm. Det är tråkigt.

Jag tycker inte att det har någon betydelse att man går in med en massa politiska pamfletter om det här och att man är emot det ena och det andra. I mitt första inlägg här vill jag säga att detta är en skitdålig affär. Därför ska detta avslås och inte genomföras. Det är en rimlig politik, tycker jag.

Anförande nr 175

J o n a s N i l s s o n (m): Jag noterar att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ser övervakningen som en kassako. Men i grunden handlar det inte om det. Parkeringsövervakningen handlar om att folk ska parkera på rätt sätt så att vi har en framkomlighet i staden. Det är det vi ska uppfylla. Vår uppgift här inne är inte att driva olika verksamheter som vi ska tjäna pengar på som några andra direktörer. Jag förstår inte hur ni på vänstersidan kan tycka att vi ska sitta som direktörer för kommunal verksamhet och dra in pengar.

Det handlar om att vi ska kunna erbjuda parkering och ha framkomlighet i staden, det vill säga att folk inte ska parkera så att de står i vägen. Det är vad det handlar om. Staden kommer även fortsättningsvis att få intäkter från trafiken genom p-avgifter. Det är inte så att polisen skär emellan när de tar fartsyndare eller p-lisorna skär emellan när de delar ut p-avgifter. Det är en missuppfattning.

Anförande nr 176

B e n g t S a n d b e r g (s): Kan du svara på detta: Har det varit ett illa skött företag? Har de inte uppfyllt de krav vi har ställt på dem politiskt? Återigen: Varför? Jag kan inte ställa frågan till Sten Nordin; jag får väl begära ordet igen sedan. Jag återkommer. Min fråga är återigen: Varför? Finns det goda ekonomiska skäl? Finns det andra skäl – trafikpolitiska eller vad det kan handla om? Varför? Den frågan kan väl våra medborgare, som har ställt det här kravet på er, få svar på.

Anförande nr 177

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande och fullmäktige! Ärendet handlar, som vi har varit inne på, om att sälja parkeringsbolagets parkeringsövervakningsbolag. Rent allmänt kan det vara jättebra att ha offentligt ägda bolag så länge de går med vinst. Det är ju trevligt; det är pengar in. Nackdelen med det offentligt ägda är att när det går dåligt är det skattebetalarna som får stå för förlusten. Då blir de tvungna att pumpa in pengar. Då får de ta smällen i stället för att en privat ägare får göra det och gå i konkurs eller liknande.

Dessutom får ett kommunalt bolag bara verka inom kommunen. Ett privat bolag har en helt annan möjlighet att utveckla affärsidéer och göra en mycket bredare karta av tjänster. Det i sin tur leder till tillväxt och därmed till att man säkrar välfärden och får in mer kulor och mer skatteunderlag. Därmed blir det mer pengar till trevlig verksamhet.

Det är detta som är bakgrunden till att vi ser över alla bolag. Vi tittar över dem för att se om de behövs eller inte. Går det att göra någonting annat med bolaget? Vilken situation befinner sig bolaget i, vilken historia har det och så vidare? Sedan får man göra en pragmatisk bedömning av respektive bolag. I det här fallet har vi kommit fram till att det går att sälja. Villkoren verkar bra. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 178

E i e H e r l i t z (mp): Fru ordförande, fullmäktige! I dag ska vi endast fatta beslutet om ifall man ska privatisera den lilla bit som gäller övervakning av parkeringen. Det kanske inte är så där väldigt mycket att diskutera. Jag tycker att om man kan få vinster av att de privata övervakarna kan samordnas med andra liknande verksamheter i andra kommuner så kan man kanske få det hela att fungera effektivare.

Jag tror att det är viktigt att övervakningen sköts av en sorts gemensamt organ. Om man felparkerar hemma där jag bor, i Traneberg, är det ett bolag som ger böter. Men om man felparkerar på gatan är det helt plötsligt polisen som har satt lapparna på fönstret. Jag tycker att det är viktigt att vi får i gång en debatt om parkeringspolitiken, och parkeringspolitiken som verksamt medel för att kunna åstadkomma en minskning av biltrafiken i framtiden.

Dock ska vi väl inte diskutera det här i dag, utan nu gäller det återremissbeslutet. Men sedan vill jag gärna öppna för en diskussion där man tar upp hela parkeringssituationen och hela situationen med bilismens infrastruktur. Det är ju lite konstigt att vägar som vi kör omkring med våra bilar på ägs av samhället på olika nivåer, men de ställen där vi ställer bilen ägs däremot av någon helt annan. I och för sig kan en del parkeringar säkert vara privata, men jag tror att det måste finnas en samordning mellan vägplanering och parkeringsplanering.

Prissättningen av parkeringsplatser måste också kunna styras av kommunen. Den ska inte göras på marknadsekonomiska villkor. Det kan vara så att kommunen vill ha extra billiga parkeringsplatser på något ställe för att dra bilister över dit från något annat ställe där man inte vill ha biltrafik. Följaktligen kan man sätta ett högre pris där. Prispolitiken är viktig inom parkeringsverksamheten. Därför är det viktigt att kommunen har kontrollen och verktyget i sin hand, det vill säga parkeringsplatserna som infrastruktur. Men i dag yrkar jag på återremiss av ärendet.

Anförande nr 179

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Ibland är det politiska minnet i staden påfallande kort. Jag kan inte låta bli att tycka att det är en smula komiskt när jag här får höra att en av orsakerna till privatiseringen skulle vara personalpolitiken. Personalen skulle tydligen på något vis ha haft det så illa i det kommunala Parkab, och ska nu få det så rackarns bra.

Jag vill bara passa på att påpeka för fullmäktige att på den tiden då jag var ordförande i p-bolagen – vi skulle kunna kalla det för den gamla goda tiden – fick vi pris för att vara en av Sveriges bästa arbetsgivare alla kategorier. Jag tror dessutom att det uppmärksammades här i fullmäktigesalen. Det är ju inte varje dag ett av våra bolag får den typen av priser.

Svensk Bevakningstjänst har däremot mig veterligen inte fått några sådana priser. De omdömen jag har fått från de personalorganisationer som verkar där antyder i alla fall att de har en del arbete att göra innan sådana priser kan vara aktuella. Vad bygger ni påståendena på om att det är för personalens skull man ska göra det här? Vad bygger

ni det på när ni säger att Parkab och p-bolaget har varit en dålig arbetsgivare? Finns det någon som helst grund för det påståendet?

Jag kan inte låta bli att dra lite på munnen åt påståendet att det är fel att tjäna pengar på p-bolaget, som jag förstod att ni menade här alldeles nyss. Då måste jag fråga: Har avkastningen från p-bolaget skilt sig åt beroende på om vi har haft rött eller blått styre? Och ämnar ni inte ta betalt för bolaget när ni säljer det?

Anförande nr 180

J o n a s N i l s s o n (m): Jag kanske inte borde begära någon replik eftersom det inte var jag som sade att personalen har haft det dåligt på Parkab. Det känns ändå som att ni menar att det är en nyhet med SBT – att det är en helt ny leverantör. Jag kan tala om att de redan bedriver mycket övervakning på Södermalm, i Gamla stan och i söderort. Där har man parkering.

Det är verksamheter som vi har förlorat upphandlingarna av. Vi är alltså inte bäst varje gång när det gäller att bedriva övervakning, som Roger Mogert möjligen hoppas. De som har fokus på detta kan göra det bättre, och nu ger vi utrymme åt parkeringsbolaget att göra det som de är bäst på. Det gäller framför allt att övervaka de strategiska anläggningar som staden sitter på.

Anförande nr 181

Borgarrådet M o g e r t (s): Nu gällde inte frågan, och inte heller argumentet från din sida, att man är bra och vinner upphandlingar utan att det är en god personalpolitik man för. Det här skulle vara bra för personalen; det var faktiskt specifikt det du sade.

Det finns en ganska enkel förklaring till att andra vinner upphandlingar. Det är inte att de har en bra personalpolitik, utan grunden är att de har ett annat kollektivavtal än vi har med lägre löner och kortare semester. Det är en av orsakerna till att vi har haft en del konflikter när den kommunala p-övervakningen har gått över till bland andra Svensk Bevakningstjänst. Det trodde jag ni var medvetna om.

Anförande nr 182

A n n M a r i E n g e l (v): Jonas Nilsson! Jag kan inte låta bli att tycka att det är lite patetiskt när du säger att kommunen inte ska tjäna pengar på parkeringsövervakningen. Tror du att aktiebolaget Svensk Bevakningstjänst inte kommer att tjäna några pengar? Varför skulle de annars köpa ett bolag? Ett privat företags drivkraft och uppdrag är väl att tjäna pengar?

Staden har fått ett överskott på bolaget. Då kan man använda det på det sätt man vill. Man kan använda det till vad Anders Broberg kallar för olika sorters trevlig verksamhet. Man kan använda det till goda trafikpolitiska åtgärder. Om man skulle vilja kan man till och med sänka parkeringsavgifterna. Det tycker inte vi, men ni kan göra det om ni skulle vilja det. Man kan också använda det till personalen, som vi gjorde under förra perioden. Det heter kvalitetstid, och det betyder i viss mån förkortad arbetstid. Parkab blev som sagt utsedd till en av Sveriges bästa arbetsgivare.

Man kan alltså använda överskottet i kommunens verksamhet. Det är det som är hela skillnaden om man har kvar bolaget och verksamheten i kommunens egen ägo i stället för att överlåta det till en privat verksamhet, som har ett annat uppdrag när det gäller att tjäna pengar. Det är pengar som då inte kommer stockholmarna till godo. Jag tycker att det är ganska enkel matematik.

Anförande nr 183

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag tänker repetera frågorna tills jag får svar. Jag är till och med lite osäker på om ägardirektivet är förenligt med aktiebolagslagen. Jag tycker att ni borde pröva det. Man ska alltså fatta beslut som är de bästa för bolaget. Jag är tveksam till att man kan ha som generell regel att allt som kan säljas ska säljas och att allt som kan privatiseras ska privatiseras. Jag tycker att ni borde kolla den saken.

Jag vill ha svar på frågan igen. Vilka affärsmässiga skäl ligger till grund för det här? På vilket sätt gagnar det bolaget och kommunen att man säljer det? På vilket sätt utvecklar det Stockholms parkeringsbolag att man säljer dotterbolaget Parkab? På vilket sätt är det bra för kommunen? Varför är det bra för bolaget? Och på vilket sätt är det bra för medborgarna? Den utgångspunkten bör man väl ha vid försäljningen av ett kommunalt ägt bolag på samma sätt som man i ett börsnoterat företag får göra det bästa för aktieägarna. De frågorna är inte orimliga att ställa och att få svar på.

Anförande nr 184

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Jag vill ställa en fråga både till presidiet och kanske också till finansborgarrådet. Två personer viftar med dokument. Jag sitter i parkeringsnämnden. En av personerna är parkeringsnämndens ordförande och den andra är borgarrådet Mikael. Men ingen har sett dokumentet. Är detta lagligt? Jag bara undrar.

Anförande nr 185

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Snälla Abebe! Om du hade lyssnat på mig i talarstolen hade du hört vad jag sade. Det vi tar ställning till i dag är överlåtelsen av aktierna. Man har synpunkter här på vissa detaljer i vissa avtal som ingår. Det är ingenting dramatiskt i det. Men avtalet är offentligt; det är bara att ta del av det.

Nu har ni ju dessutom tänkt minoritetsåterremittera ärendet. Då har vi flera veckor på oss att för dem som så önskar skicka ut det här via elektronik eller på annat sätt. Om ni vill fördjupa er mer exakt i timsättningen i det gällande avtal som hela affären handlar om kan ni göra det. Det är ett förvånansvärt stort detaljintresse i denna affär. Jag tror att det handlar om att ni av ideologiska skäl inte vill sälja verksamheten. Om vi nu ska returnera det här om vem som är mest ideologisk tror jag att ni ligger bra till när det gäller att vara de allra mest ideologiska – hur nu det har blivit ett skällsord i en politisk församling. Det är ganska intressant över huvud taget.

Informationen kommer att finnas tillgänglig. Alla som vill kommer att få ta del av den. Nu kan vi skiljas från ärendet i två veckor, eftersom ni inte är beredda att fatta beslut i kväll.

Anförande nr 186

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Det var bara det jag ville veta – om vi får se papperen. Det är bra; nu vet jag i alla fall att vi får dokumenten så småningom.

*§ 24 Motion om strategi för att komma till rätta med Stockholms råttproblem
(utl. 2007:177)*

Anförande nr 187

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Nu ska vi äntligen prata råttor! Jag har väntat länge på det här. Vet ni om att det är rättans år i år enligt den kinesiska kalendern? Vi får väl hoppas att stockholmsråttorna är omedvetna om det förhållandet så att de inte känner sig uppmuntrade och härjar mer än vanligt nu i sommar.

Jag ska börja med att tacka för svaret på motionen. Staden tar numera problemet med råttor på lite större allvar; det håller jag med om. Det är flera förvaltningar som har fått tillfälle att i materialet redogöra för de olika insatser de har gjort för att försöka få bukt med råttorna. Stadsledningskontoret har fört en kampanj mot nedskräpning. Fastighetskontoret arbetar med byggnadstekniska åtgärder för att förhindra att råttorna tar sig in i fastigheterna. Trafikkontoret är den förvaltning som i första hand tar ansvar för frågan i en rad berömvärda insatser som vi kan läsa om själva i handlingarna.

Problemet är som jag ser det avsaknaden av gemensamma insatser och en gemensam strategi. Min bedömning är att stockholmarna tycker att frågan är synnerligen allvarlig. Råttorna skapar en osäkerhet för många där de myllrar i papperskorgar och springer över förskolegårdar eller bland picknickfilar. En stadsövergripande strategi som bekämpar råttorna på många olika fronter skulle visa att vi tar råttproblemet på större allvar. Det är ett förslag som fastighetsförvaltningen för övrigt verkar tycka vara bra med hänvisning till deras arbete med byggnadstekniska lösningar och saneringar. Detta är inte bara tidsödande utan också mycket kostsamt

Ordförande! Jag vill med detta yrka bifall till förslaget i mitt yttrande i kommunstyrelsens protokoll.

Anförande nr 188

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Som kattägare har jag länge väntat på den här motionen. Detta är något som jag nästan dagligdags umgås med på landet när min katt fångar råttor. Dock får han inte vara ute i stan, så där kan han inte hjälpa till med råttbekämpningen.

Men det finns ju många andra som gör det i stället. Det tycker jag också tydligt framgår av svaret och remissinstansernas yttrande över motionen. Jag håller med om att detta är en angelägen fråga; det är naturligtvis inte trevligt om vi har en massa råttor som springer omkring på stan.

Från kommunstyrelsens sida har vi föreslagit att man ska anse motionen besvarad eftersom det faktiskt pågår en hel del arbeten på det här området. Det handlar om att hålla rent och snyggt inte bara från råttor utan från en massa skräp och andra saker i staden. Om man tittar på vad vi har gjort från majoritetens sida har vi till exempel

avsatt 15 miljoner kronor mer i städbudgeten än majoriteten gjorde under förra mandatperioden. Ytterligare 5 000 papperskorgar är på väg ut i staden för att stockholmarna ska få möjlighet att lägga sitt skräp där. Över huvud taget är städinsatserna i innerstaden fördubblade. Det pågår alltså mycket arbete på området. Miljöförvaltningen har också gjort bedömningen att det inte är några omfattande problem med råttorna i Stockholm, även om man naturligtvis ska hålla dem under uppsikt. Det är det som är anledningen till att vi nu tycker att man ska besvara denna annars förträffliga motion.

Samtidigt vill jag påpeka att det är väldigt viktigt att stockholmarna tar sitt ansvar i den här delen och ser till att inte lämna en massa skräp efter sig. På vissa ställen ser det faktiskt förfärligt ut, till exempel under de senaste dagarna när det har varit så fint väder. Det är vars och ens tydliga ansvar att se till att ta med sig skräpet när man går ifrån picknickplatserna.

Anförande nr 189

J a n V a l e s k o g (s): Det här är en viktig fråga. Jag tänkte ändå vidga problemet något. Vi har hört här om betydelsen av städning. Så är självklart fallet. Men experterna säger att det i första hand är mängden boplatser under jord som avgör antalet råttor, och inte i första hand tillgången till föda. Men självfallet spelar det en roll.

Jag tänkte ta upp en närliggande fråga. Det här är en ganska stor fråga i många stadsdelar om man ser rent ekonomiskt på det här med skadedjur. Det hävdas att det största problemet kanske inte är råttorna – i alla fall inte rent ekonomiskt – utan kaninerna. Bara på Norrmalm och Östermalm redovisade man för ett par veckor sedan att kaninerna förstör planteringar för omkring 500 000 kronor per år, alltså en halv miljon kronor!

Kaninerna är mer svårstoppade än råttorna eftersom de måste skjutas med gevär eller fångas med nät. Jag tänkte passa på, när vi nu har ett engagerat borgarråd i frågan, att fråga hur hon ser på skadedjuret kaninen, som är så kostsamt för staden även om det endast är brunrätten som tas upp i motionen. Har hon någon åsikt och något förslag på åtgärder för hur man ska komma till rätta med det kanske ekonomiskt värsta skadedjuret i Stockholm?

*§ 26 Motion om sänkta taxor och utökade öppettider på stadens simhallar**Sänkta taxor och utökade öppettider på stadens simhallar**Skrivelse av Christopher Ödmann (mp) (utl. 2008:31)*

Anförande nr 190

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen. Vi tycker att det är viktigt att människor som vill träna, simma och bada inte ska uteslutas från den möjligheten på grund av ekonomiska problem.

Vi har tagit initiativ till exempelvis personneutrala kort. Förra mandatperioden vi satt i majoritet här införde vi gratisbad för barn och ungdomar. Vi tycker som sagt att det är viktigt att alla människor har tillgänglighet till stadens badanläggningar både geografiskt och ekonomiskt. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 191

B a r r y A n d e r s s o n (s): Fru ordförande! Vi delar i stort sett borgarrådets uppfattningar. Nu hade man sansen att dra tillbaka upphandlingen. Vi var rädda för att den skulle driva upp priserna i stadens simhallar. Men man har ju som sagt dragit tillbaka den nu.

Det är viktigt att det är rimliga priser för att besöka en anläggning. Simkunnigheten är dålig i vissa områden; det vet vi. Där måste vi göra en satsning. Vi tycker inte att det är bra att man höjer priserna och utestänger folk av den anledningen. Därför hälsade vi med stor tillfredsställelse att man drog tillbaka det här. Jag ska be att få yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 192

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära fullmäktige, ordförande! Jag vill inte vara impertinent, eller vad det kan heta, men vi kanske kan titta på vad det står för datum på skrivelsen och motionen. Den är skriven 2001. Det betyder att Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna hade fyra år på sig att genomföra politiken. Och vad lyckades ni åstadkomma? Jo, två månader före valet sänkte ni avgifterna. Det stinker, kan jag säga.

Det är jätteviktigt med badanläggningar där alla är välkomna, där det är låga priser och så vidare. Därför är det så glädjande att alliansen i år har gjort en stor simsatsning. 5 miljoner ligger i vår budget för att människor ska lära sig simma. Vi kan också notera att besöksantalen vid baden stiger kraftfullt varje år och senast i år. Vi kan även notera att under perioden från 2001 till i år har badantalet stigit med 35 procent. Det är oerhört glädjande.

Det är vår politik som har gjort att det blir fler och fler besökare på baden. Ni hade fyra år på er att genomföra det här, men ni gjorde det inte.

Anförande nr 193

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Till skillnad från Madeleine Sjöstedt som passade på att höja avgiften till stadens anläggningar införde vi inte några höjningar. Dessutom införde vi de facto gratisbad. Det föll väl ut. Dessutom kostar det inte så mycket pengar. Du sade att ni satsar extra på simkunnighet. Men du har redan tidigare ganska låg driftsbudget i ditt högeralliansbudgetförslag som det fattades beslut om för i år.

Dessutom passade ni på att satsa ekonomiska resurser från till exempel de prioriterade grupperna till att till varje pris konkurrensutsätta och privatisera verksamheter. Du slår dig för bröstet och säger att besöksantalet har ökat. Men det framgår inte vilka det är som i ökad utsträckning besöker simhallar. Det framgår inte i statistiken att det handlar om de människor som utesluts på grund av ekonomiska svårigheter – att det är deras besök som ökar. Det kanske är en och samma person eller samma grupper som ökar sina besök på stadens badanläggningar.

Anförande nr 194

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Nej, Mehdi, nu är du ute och torrsimmar – om jag får lov att säga så. Vi vet nämligen precis hur många människor som kommer till våra badanläggningar. De blir fler och fler. Det finns ingen som någonsin har haft en så stor investeringsbudget som vi har i den här alliansen i år. Det gör att vi kan erbjuda våra sim- och badhallar som ett mycket bättre alternativ. Vi restaurerar dem hela tiden.

Jag tror att du är förvånad över hur bra det har gått. Du säger att vi privatiserar och lägger ut på entreprenad. Vad menar du med det? Vi har inte gjort någonting sådant. Jag önskar att vi hade kunnat göra det, men vi har faktiskt inte gjort det. Jag vet inte riktigt vad du pratar om.

Faktum kvarstår. Ni hade fyra år på er att genomföra det här.

Anförande nr 195

B a r r y A n d e r s s o n (s): Borgarrådet sade i sitt anförande att man hade ökat besöken på stadens simhallar med 35 procent mellan 2001 och 2008. Det måste väl ändå innebära att några av de 35 procenten kom under 2002–2006? Det betyder att vi också har ökat. Jag vet inte med hur mycket det har ökat nu från dess att ni tog över.

Vi kan väl ändå vara överens om att detta att man behåller baden i stadens regi är en garant för att man ska kunna behålla de låga priserna, som du tydligen vill göra och som vi vill göra. Då kan de vanliga människorna gå till baden. Då kan de 23 procenten komma upp i 50 procent när vi tar över 2010. Jag lyfter på kapsylen varenda gång ni säger att ni tycker att det här är bra och att det ökar. Det tycker vi också.

Vi får väl skämmas för att vi inte maktade med det här på fyra år. Jag satt inte här då. Vi får väl skämmas, men det har varit många sådana här frågor där vi går igenom sådant som ligger. Det vet du också. Men ta inte ifrån oss äran för att vi hade en bra idrottspolitik den föregående mandatperioden!

Anförande nr 196

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är klart att siffrorna steg även under förra perioden. Jag har inte hävdat något annat. Men både Barry, Mehdi och jag vet att från makttillträdet har siffrorna gått käpprätt upp i höjden för våra bad. Det har till och med blivit ett problem.

Jag tar inte åt mig äran av detta. Jag bara konstaterar att så är fallet. Detta grundskjuter alla era argument för att vi för en dålig politik på det här området. Medborgarna säger inte det. Jag kan försäkra att jag inte har haft en enda medborgare som har hört av sig i frågan och sagt att de tycker att det är dyrt att gå och bada – inte en enda! Däremot har jag hört om tusen andra frågor, men inte just denna.

Anförande nr 197

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Jag jobbade ganska länge med Christopher Ödmann, och vet att han var en ivrig simmare. Det vet flera av kollegerna här i salen som har jobbat med honom. Man kunde komma in i hans rum, och där torkade han sina badbyxor på stolen. Det kanske inte är det bästa stället här i Stadshuset att torka badbyxorna på. Men han vurmade verkligen för badandet och för simkunnigheten.

Han skrev en motion i juni 2002, innan förra mandatperioden började. Det var väl snarare en reaktion på den tidigare mandatperioden. Ska vi nu börja slåss igen om vem det är som höjer och sänker avgifterna? Det blir ganska tröttsamt. Det kanske vore bättre om det nuvarande idrottsborgarrådet koncentrerade sig på att försöka jobba för att vi badar och lär oss simma bättre och att fler har tillgång till det.

Jag tror att du, Madeleine, som är boende på Södermalm måste ha lyssnat bra dåligt om du aldrig har hört någon som har klagat på avgifterna till Eriksdalsbadet. Många tycker att det är ett fantastiskt bad som man så himla gärna vill besöka. Men det är inte något som man alltid går till varje dag, för det är ganska dyrt. Det är klart att avgifterna är en del som betyder något när det gäller att många stockholmare har en god tillgång till bad och regelbundet kan gå och simma och lära sig det.

Om man tittar på Christophers motion och den skrivelse som han skrev redan under den förrförra perioden ser man att ingången där är att vi också måste titta på öppettiderna och de ekonomiska ramarna. Vi i Miljöpartiet jobbade hårt för att de ekonomiska ramarna för baden skulle öka. Vi skulle nog ha önskat att de hade ökat ännu mer under förra mandatperioden. Men det kan inte vara en hämsko för oss i detta fullmäktige, nu när alla verkar vara helt besjälade av idén att barnen ska simma, utomhus på sommaren och inomhus på vintern, i äventyrsbad, helgbad, familjebad och så vidare. Man jobbade ju redan under förra mandatperioden för att öka de ekonomiska ramarna. Det måste snarare vara någonting som gör att vi kan vara stärkta och tillsammans kan bifalla motionen från Christopher Ödmann, som ju satt här i tolv år i fullmäktige och verkligen var en badfantast.

Miljöpartiets förslag är helt enkelt att vi bifaller motionen och fortsätter att jobba på att öka simkunnigheten i Stockholm. Vi kanske inte ska ha några fler sådana här förhastade förslag om att höja avgifterna kraftigt som har funnits under den här

perioden. Man har ju också avslagit en sänkning som faktiskt genomfördes under förra mandatperioden och som underlättade för ungdomar att gå och bada. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 198

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är mycket begärt av mig om oppositionen anser att jag inte ska få påpeka att ni inte har genomfört det ni motionerade om under fyra år. Det är att begära väl mycket av vem som helst i den här församlingen att tåga om något sådant och inte ens notera det.

Det kvarstår att besöken på baden går kraftfullt uppåt. Det är till och med ett stort problem att så många människor vill bada. Jag har aldrig fått ett enda klagomål på priserna på baden. Du är välkommen att gå igenom mitt enormt digra diarium om detta. Det är den här alliansen som satsar 5 miljoner kronor på simkunnighet, och inte den förra.

Anförande nr 199

Å s a R o m s o n (mp): Då kanske idrottsborgarrådet genom att använda hela sin replik till att anklaga den förra majoriteten för att inte genomföra de olika partiernas vallöften har pekat just på bekymret i den här salen. Som idrottsborgarråd borde man i stället använda sin tid till att prata om hur vi kan förbättra baden här i Stockholm.

Vi sänkte faktiskt taxorna, Madeleine Sjöstedt. Men jag har ingen lust att påpeka det i den här salen därför att vi hela tiden ska hålla på att hacka på varandra för vad som skedde under olika mandatperioden. Den här motionen är från 2002! Det var under den förra borgerliga majoriteten. Du satt inte i den. Jag anklagar inte dig för att ha höjt taxorna mellan 1998 och 2002. Jag tycker att det är passé. Jag tycker också att det borde vara passé för dagens idrottsborgarråd att diskutera vad som skedde för över tre år sedan. Hon borde diskutera vad som är bra för simkunnigheten i dag.

Anförande nr 200

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att alla i den här salen är medvetna om hur viktigt det är med befolkningens hälsa, som vi politiker delvis ansvarar för genom att se till att det finns tillgänglighet till badanläggningar och spontana idrottsytor. Människor får inte uteslutas på grund av ekonomiska problem och så vidare. Vinsterna för enskilda och för samhället blir enormt stora med ganska blygsamma investeringar.

Jag kan inte låta bli att kommentera det här med att Madeleine Sjöstedt och hennes alliansbröder och systrar inte konkurrensutsätter och vill privatisera. Det står klart och tydligt i morgondagens ärende – tertialrapport nr 1 – att ni trots fiaskot med den förra vändan när det gällde att konkurrensutsätta driften av en del badanläggningar i Stockholm till varje pris insisterar på att de här verksamheterna ska konkurrensutsättas. Det är inte gratis att göra det. Vi tycker att det är viktigare att pengarna går till barn och ungdomar. De ökade besöksantalen till stadens badanläggningar visar tyvärr

inte att det omfattar alla stockholmare. Med din politik kommer inte stockholmarna att lära sig torrsimma ens.

Anförande nr 201

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ser som min största uppgift att inom idrottsnämndens budget se till att så många stockholmare som möjligt kommer i åtnjutande av verksamhet. Jag bryr mig faktiskt inte om vem som bedriver den. Om en förening, en privat entreprenör eller en privat verksamhet över huvud taget kan ge fler stockholmare en möjlighet att bada till ett billigare pris är det jättebra.

Skillnaden mellan Vänsterpartiet och alliansen är att ni bara är intresserade av att politiker får bestämma och att man ska sitta med fingrarna i syltburken hela tiden. Vi är intresserade av vad stockholmarna får. Det är därför det är intressant att gå ut och se om det finns någon som är intresserad av att driva bad och se om de kan göra det till ett billigare pris eller bättre. Det är också en förutsättning för att föreningslivet ska kunna hävda sig. Jag fortsätter att säga att detta kan vara bra. Man måste ha en pragmatisk inställning och inte ha de ideologiska skygglappar som Vänsterpartiet har.

Anförande nr 202

M e h d i O g u z s o y (v): Om du inte är intresserad av vem som står för driften – varför då lägga så mycket tid, energi, kompetens och pengar på att till varje pris konkurrensutsätta verksamheten? Det blev som sagt fiasko förra gången. Det matchade inte idrottsförvaltningens referensbudget med den föreslagna konkurrensutsättningen av badhusen. Varför då fortsätta? Varför inte lägga pengarna där de gör mest nytta, det vill säga på barn och ungdomar?

Anförande nr 203

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige! Det är kul med snabba debatter där man kommer upp ganska snabbt efter att ha begärt ordet. Det är inte så vanligt här.

Borgarrådet pratar om fingrarna i syltburken. Jag satt i idrottsnämnden under förra perioden. Vi lade otroligt mycket pengar på idrotten då – upp till 1 miljard faktiskt. I var och varannan nämnd fick vi rapport om badens användande. Det ökade och ökade, precis som flera har sagt här. Så var det under förra perioden också. Det är intressant att motionen av Christopher kommer upp nu, men varför kom den inte förut? Det var någon som frågade det. Under förra mandatperioden införde vi ju alla de här grejerna. Vi sänkte taxorna. Vi lät barn upp till 19 år bada gratis.

Vad var det då som hände med försöket? I Skärholmen visade det sig i enkäten att det fanns de som över huvud taget inte hade badat förut och att det var de som ökade i besöksantal när det inte kostade pengar. Själv går jag ibland på Forsgrénka, inte för att simma utan för att göra andra saker. Då möts jag ibland i kassan av mammor och pappor med små barn som betalar där. Jag har träffat föräldrar som tycker att det är dyrt. Jag frågade en tjej som svarade att de bara hade råd att bada en gång i månaden. Hon hade tre barn. De går på dagtid. Många kanske inte ser de föräldrarna och barnen

när man själv går dit sent på eftermiddagen. Men om man går på dagtid möter man dem som är föräldralediga, hemmafruar, hemmapappor eller som jobbar skift som jag gör. Vi tycker att det var en väldigt bra sak att barnen fick bada gratis.

Det talas om en satsning på fler bad och var man ska lägga pengarna. Det är ett utmärkt incitament för att satsa mer pengar på fler bad. Vi har ett beslut här i fullmäktige som säger att vi ska bygga en sim- och idrottshall på Skarpnäcksfältet. Många människor är sugna på att det ska bli ett bad längs den tunnelbanelinjen. Vid stadsdelsnämnden i Skarpnäcks sammanträden tas detta upp på nästintill varenda frågestund. Hur går det med badet? frågar man. Det är många människor som är intresserade att höra hur det går med badet och som vill att det ska bli av. Läs Mitt i söderort förrförra veckan! Där finns ett helsidesuppslag om den saken. Både Billy Östh, som har begärt ordet nu, och jag uttalar oss där. I vår stadsdel är vi överens om att vi ska ha ett bad där. Det kommer att höja Skarpnäcksfältets läge. Det har annars gått mycket utför under en period, och ett bad skulle höja statusen.

Anförande nr 204

Billy Östh (m): Fru ordförande, fullmäktige! Maria slår sig för bröstet och säger att ni satsade pengar på baden och idrotten. Visst har ni gjort det; det kan jag gärna erkänna. Men ni har aldrig satsat så mycket som vi har gjort under det här året. Det är den största investeringssatsningen någonsin i den här staden på idrotten. Vi är stolta över att vi lägger pengar på idrotten.

Vi tycker däremot inte att ert kupppartade sätt att sänka avgifterna tre veckor före valet var speciellt sjyst. Det gav ingen större effekt. Nu har vi visserligen gjort vissa höjningar. Men vi ser, som Madeleine har sagt, att intresset för att bada är enormt stort. I Madeleines mejlbox finns det inga som klagar på höjningarna, och inte i min heller även om Madeleines säkert är större innehållsmässigt.

Maria tycker att vi ska bygga en sim- och idrottshall på Skarpnäcksfältet. Det har gjorts utredningar som presenterades på idrottsnämndens förra sammanträde om att detta skulle bli väldigt dyrt. Det skulle kosta mer än ett helt års investeringsbudget att enbart bygga en enda anläggning. Jag tycker också att det vore bra om vi kunde bygga en hall på fältet, men då måste vi ha in andra intressenter också. Jag vet att det är helt omöjligt med Mehdis ideologiska blockering. Men i alliansen har vi ett mer pragmatiskt sätt att se på saker och ting, och därför ser vi att vi måste ha in privata intressenter om det ska kunna bli något bad på Skarpnäcksfältet. Det är orimligt att vi för ett enda simprojekt ska ta mer än ett års investeringsbudget.

Anförande nr 205

Maria Hannäs (v): Det är härligt att vi fortsätter att samarbeta för att få en simhall i Skarpnäck även om det är på lång sikt. Det har varit olika mandatperioder och olika byten. Vi i vårt parti har i alla fall föreslagit pengar i vår budget för en sådan simhall. Vad jag minns var vi dock det enda partiet som gjorde. Vi har inte fått majoritet för det. Men vi fortsätter att samarbeta för det.

Det finns många som fattar beslut innan valet. Jag minns inte att vi fattade något sådant beslut, men du har möjligen bättre minne än jag, Billy.

Anförande nr 206

M e h d i O g u z s o y (v): Först vill jag kommentera detta att vi kupppartat skulle ha infört gratisbad. Vi fattade beslutet i demokratisk anda, Billy Östh. Du var närvarande. Det var inget kupppartat initiativ som togs av den dåvarande majoriteten.

Låt mig sedan ta upp detta att jag skulle ha ideologiska blockeringar. Förra nämndmötet beslutade högeralliansen att förvaltningen skulle ta fram förslag om att låta en privat aktör bygga den här efterlängtnade badanläggningen i Skarpnäck, och sedan skulle staden i sin tur hyra den. Men det finns ingen tidsplan för när det här ska komma till stånd. Staden har byggt väldigt dyra anläggningar förut. Varför skulle vi inte kunna göra det nu?

Anförande nr 207

B i l l y Ö s t h (m): Ni fattade beslutet angående sänkningen av avgifterna på ett mycket speciellt sätt ett par veckor före valet. Jag tycker att det var ett mycket konstigt sätt att fatta beslut.

Det finns väldigt stora behov av olika typer av investeringar. Det finns bad som är väldigt slitna. Vi har ett ärende i idrottsnämnden i morgon där vi ska lägga in ett antal miljoner på upprustning av det i Farsta, och det finns många andra förslag. Jag tycker att vi ska bygga en simhall på Skarpnäcksfältet, men det är orimligt att vi ska lägga ned över ett helt års investeringsbudget på ett enda projekt. Ska det här badet komma till stånd måste en stor andel av finansieringen komma från andra än kommunen, och det välkomnar jag. Men med dina ideologiska blockeringar skulle vi aldrig få ett bad på Skarpnäcksfältet över huvud taget.

Anförande nr 208

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag hade inte tänkt lägga mig i det här, men jag finner det ändå lite märkligt att Billy Östh dels påstår att borgare är mer pragmatiska a priori, dels kallar budgeten för en kupp. Det var nämligen i budgeten som taxan för baden slogs fast.

Anförande nr 209

B i l l y Ö s t h (m): Jag anser mig mer pragmatisk eftersom vi vill ha olika typer av finansiering, offentlig finansiering eller privat finansiering på olika sätt. Jag sade att det var på ett kupppartat sätt som ni i den dåvarande vänstermajoriteten i idrottsnämnden fattade det beslutet så väldigt nära valet.

Anförande nr 210

M a r i a H a n n ä s (v): Jag sitter inte i idrottsnämnden själv, men jag vet att man alltid tidigare har haft en prioriteringslista som man tar upp varje gång det handlar om en verksamhetsplan. Där har olika stadsdelar och även den egna förvaltningen fått

begära hur man vill prioritera när det gäller att bygga nya idrottsplatser, nya hallar och nya bad. Det gäller även investeringar när det gäller upprustning och sådant. Jag tycker att de i den förvaltningen är otroligt duktiga att prioritera med de pengar som man har till sitt förfogande. Men eftersom den borgerliga alliansen säger att man har så fruktansvärt mycket pengar och lägger ned så fruktansvärt mycket pengar borde de kanske räcka. Eller så kanske ni som är så duktiga på att få fram de där pengarna till idrotten kan ta fram lite extra pengar, lite mer pengar. Det kanske inte vore en så dum idé. Det försökte i alla fall vi göra, men det verkar inte som om ni vill det.

Det handlar inte bara om ett bad och om andra bad är nedslitna och så vidare, utan det handlar också om pengar till idrottshallar. Det här området är underförsörjt när det gäller idrottshallar. Vi kommer förmodligen att förlora idrottshallar i området om vi ska bygga bostäder på Bergholmsskolan, som jag tror att väldigt många vill göra. Där finns det kvar idrottshallar trots att det inte är en skola. Det handlar inte bara om ett bad i det här fallet.

Nu kom vi in på ett annat spår, men man får passa på.

Anförande nr 211

B a r r y A n d e r s s o n (s): Fru ordförande! Jag har en kort fråga till Billy Östh som är en modig man. Jag undrar om han vid frågestunderna i stadsdelsnämnden säger att vi ska bygga ett bad den dagen någon finansiär kommer med 250–300 miljoner till oss hyggliga Skarpnäcksbor och ber att få bygga ett bad hos oss. Jag tycker att det är bra om du säger det, Billy Östh.

Vi i vårt parti har inte tagit ställning för det här badet. När vi tar ställning kommer vi att tala om för medborgarna var vi står. Men du har tagit ställning. Om du berättar det för medborgarna där ute den dagen man kommer med 300 miljoner tycker jag att du gör det bra, Billy.

Anförande nr 212

B i l l y Ö s t h (m): Just nu känns det som om man sitter i Skarpnäcks stadsdelsnämnd och debatterar. Vi är ganska många från Skarpnäck som deltar i den här debatten. Det är väldigt bra om det kommer någon privat finansiär som vill bidra med 300 miljoner kronor till att ordna ett bad. Jag har inte fått den frågan i stadsdelsnämnden. Jag har svarat på samma sätt som jag har svarat här i dag. Jag är mycket intresserad av att man bygger ett bad och även en annan idrottsanläggning, men det går inte att få fram 350 miljoner kronor av kommunens skattebetalare för att göra detta.

Anförande nr 213

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag tror att medborgarna begriper det, Billy Östh. Ingen, eller det kanske kan var någon som möjligen gör det, kommer med 350 miljoner och säger: Varsågod Skarpnäcksbor! Bygg ett bad för de här pengarna! Det är orealistiskt att tro det Billy Östh. Därför kan väl du lika gärna säga att det aldrig kommer att bli något bad till de människor som kommer på era möten med stads-

delsnämnden. Den är den ärligheten som jag efterlyser hos dig. Eller tror du verkligen att du kommer att få någon enskild som kommer med 350 miljoner? I så fall säger jag grattis. Jag ska stå och applådera den dag inviger det här badet, Billy. Jag kan till och med tänka mig att gå ned och simma om du får ihop dessa 350 miljoner. Det är löjligt.

Anförande nr 214

B i l l y Ö s t h (m): Jag svarade ärligt på en fråga från dig, Barry. Du frågade: Om det kommer någon som hostar fram 300 miljoner kommer du då att säga att det är jättebra? Visst kommer jag att göra det, men jag tror inte heller att någon kommer till vårt stadsdelsnämndsmöte i övermorgon och lämnar en check på 300 miljoner. Jag är inte så naiv att jag tror det, Barry. Men det måste till privata intressenter som kan finansiera badet till en väsentlig del. Jag kan inte bedöma om det sker om två, tre eller fyra år. Jag har sagt att vi har många andra viktiga och prioriterade upprustningar och nybyggnationer som ska göras. När vi fattar beslut om budget och sådant måste vi noggrant gå igenom och se vad vi ska prioritera. Det gäller inte minst tjejdrotten och ridanläggningar. De är fortfarande, trots satsningar, rätt eftersatta.

Anförande nr 215

M e h d i O g u z s o y (v): Nu halkar vi in på en annan motion. Den här motionen fastställdes av kommunfullmäktige 2003. Det har gått fem år sedan kommunfullmäktige fastställde att man skulle bygga en badanläggning där. Jag vill fråga dig när du tror att den här privata aktören kommer att sätta spaden i jorden för att bygga den här bad- och idrottsanläggningen.

Anförande nr 216

B i l l y Ö s t h (m): Du vet lika väl som jag att det är en omöjlig fråga att svara på. Jag vet inte. Den där utredningen som gjordes om bad- och idrottshallar presenterades på det förra nämndsammanträdet för fyra veckor sedan. Det går inte säga när det kan vara vettigt att få någon privat intressent. Det är helt omöjligt att svara på den frågan, och det vet du.

Anförande nr 217

M a r i a H a n n ä s (v): Jag tänkte ta en kola, men jag kunde inte låta bli i alla fall. Jag tänker så här: På lång sikt kommer vi att få ett bad på Skarpnäcksfältet.

§ 27 Motion om elevrepresentanternas närvaro- och yttranderätt vid utbildningsnämndens möten (utl. 2008:44)

Anförande nr 218

Rebwar Hassan (mp): Ordförande, ledamöter! Motionen handlar om elevrepresentanternas närvaro och yttranderätt vid utbildningsnämndens möten. Motionen har lämnats under den mandatperiod då de borgerliga hade majoritet. Det var 2001. Det har gått sex år, och fortfarande vill inte politikerna i staden att eleverna får inflytande i skolan och att utbildningsnämnden är öppen. Motionen handlar om att öka elevinflytandet i skolan. Det är viktigt i utbildningen för att främja demokratin i staden och i Sverige. Det är viktigt att lyssna till dem som berörs och påverkas av politiska beslut och även låta deras uppfattning och åsikter påverka besluten. I det här fallet gäller det eleverna.

I staden är vi överens om att det som kallas brukarinflytande i verksamheten ska öka. Detta kan göras genom att elever deltar i skolstyrelsen på olika sätt. Det kan också göras genom att elever och elevrådsrepresentanter tillfrågas när förändringar föreslås införas på skolorna. Något som vore ett viktigt och stort steg framåt för elevinflytandet vore om elever eller elevrådsrepresentanter gavs närvaranderätt och yttranderätt på utbildningsnämndens möten och sammanträden.

Men när jag läser svaret på motionen får jag en bild av de borgerligas syn på elevens förmåga att ta ansvar. Det visar att de inte är anhängare av elevers inflytande. Det handlar också om att de borgerliga inte vill vitalisera demokratin. Jag vill bara fråga: Hur mycket är ni för folkstyre? Hur mycket är ni anhängare av demokratin? Hur mycket tror ni på att eleverna har förmåga att själva förstå och bedöma politiska frågor som berör dem? Ni tror inte på eleverna och människorna. Ni tror bara på elitstyre.

I svaret hänvisar ni till det avsnitt i kommunallagen som förhindrar detta. Kommunallagen är inte Bibeln eller en sura i Koranen som man inte får ändra. Man kan ändra. Om det finns något i kommunallagen som hindrar borde man göra en ändring för att förbättra demokratin i skolan och utbildningsnämnden.

Med detta vill jag yrka bifall till min och Christopher Ödmanns motion.

Anförande nr 219

Borgarrådet Edholm (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag delar Rebwar Hassans och Christopher Ödmanns syn på att elevdemokrati är väldigt viktigt. Det är därför som vi till exempel i den kommande skolplanen slår fast att elevråd ska finnas på alla våra skolor i staden. Jag tycker att det är enormt viktigt att elever har ett starkt inflytande över skolans verksamhet. Det är också viktigt att elevråden finns därför att det ger elever möjlighet att testa på demokratin och hur demokratin kan fungera.

Däremot anser jag att det är helt fel väg att ge de två elevorganisationer som finns en ständig representation i utbildningsnämnden. Det är inte där diskussionen och

dialogen om hur skolan ska utformas förs. Den förs på mängder av olika mötesplatser runt om i staden.

Jag måste nog tyvärr vara lika impertinent som Madeleine Sjöstedt och påpeka att den här motionen skrevs under den förra borgerliga regimen i Stadshuset. Ni hade fyra år på er att göra någonting åt den här frågan och tog inte den chansen. När man ser de tre olika reservationerna förstår man också varför. Oppositionen har tre olika linjer i den här frågan. Jag tycker att ni kan vara välkomna tillbaka när ni har enat er.

Anförande nr 220

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Elevråden är jätteviktiga. De är en del av elevdemokratin, men vi menar att det inte är tillräckligt. Personalen inom skolan har genom sina fackliga representanter närvarorätt, och det är självklart eftersom de beslut som fattas på nämndens möten påverkar personalens arbetsförhållanden. Elevernas arbetsmiljö och arbetsförhållanden i skolan påverkas minst lika mycket. Därför tycker vi att det borde vara självklart att elevernas representanter ska kunna få närvara. Är kommunallagen ett hinder är det kanske dags att ändra den om den hindrar elevinflytande.

Det här handlar också om att när grundskolorna låg ute i stadsdelsnämnderna fanns det öppna möten. Både elever och föräldrar hade då möjlighet att få den insyn som man behöver när de politiska besluten fattas. Man kunde närvara på de öppna mötena och ta upp olika frågor och få svar från politikerna. Sedan kunde man också närvara och lyssna på själva nämndmötet. Det är så vi menar att det måste gå till nu när det gäller utbildningsnämnden. Därför har vi skrivit i vårt förslag till beslut i kommunstyrelsen att utbildningsnämnden måste införa öppna sammanträden. Sedan vill vi också att man ska adjungera elevrådsrepresentanter att närvara vid sammanträdena.

Du vet mycket väl att man kompromissar, Lotta. Vänsterpartiet har alltid varit för öppna möten i utbildningsnämnden. Vi tyckte att det var självklart eftersom vi också hade öppna möten i stadsdelsnämnderna. Vi tycker egentligen att alla nämnder ska ha öppna möten. Men vi var inte helt överens där. Däremot införde vi de här rådslagen under den förra mandatperioden. Vi hade åtminstone två på höstterminen och två eller tre på vårterminen. Det var minst fyra fem per år. Det har ni inte heller. Nu finns det ingen möjlighet till den insyn som är så viktig och att kunna diskutera viktiga skolfrågor med politikerna. När ska man kunna göra det? Vilka forum finns det för den viktiga diskussionen? Det är mina frågor till dig, Lotta.

Anförande nr 221

Borgarrådet E d h o l m (fp): Den här frågan rör egentligen inte bara elevorganisationerna. Den rör till exempel också de föräldraorganisationer som finns i Stockholm. Jag tror att det är ganska viktigt att man bestämmer sig varför man tycker att detta är så viktigt. Jag tycker att elevinflytande är viktigt. Jag tycker att föräldrainflytande är precis lika viktigt. Man måste skaffa sig forum ute på skolorna för att hantera detta på ett vettigt sätt. Jag tror att både föräldrar och elever har väldigt mycket att ge skolläringarna när det gäller hur skolorna ska kunna verka på ett bra sätt.

Men att sätta dem i utbildningsnämnden tror jag bara riskerar att bli en demokratisk chimär. Utbildningsnämndens sammanträden brukar vara över på ungefär tio minuter eftersom vi har ett sätt att förankra ärendena långt innan de kommer upp till beslut. Vi träffar både elevrepresentanter och föräldrarepresentanter tämligen ofta. Så sent som i dag har jag träffat FiSS styrelse till exempel.

Anförande nr 222

I n g e r S t a r k (v): Jag menar att det är viktigt med olika former av elevdemokrati, Lotta. Det handlar om elevråden och klassråden. Men det är minst lika viktigt att se den politiska processen. Det är faktiskt oerhört viktiga kunskaper att få. Om vi hade öppna möten i utbildningsnämnden med en frågestund naturligtvis, som man har i stadsdelsnämnderna, skulle det innebära att våra möten skulle förändras. Det skulle bli mer diskussion om skolan och skolans utveckling. Jag saknar det. Vi har väldigt sällan diskussioner om skolan här i fullmäktige också, vilket är en brist.

Men att eleverna inte ska kunna få den här möjligheten att få insyn i den politiska processen tycker jag är illa. Jag förstår inte riktigt att ni inte inser hur viktigt den formen av inflytande är.

Anförande nr 223

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja med att erkänna att jag inte är helt övertygad om att det viktigaste i det elevfackliga arbetet är närvarorätt på utbildningsnämndens möten. Det måste jag säga. Om utbildningsförvaltningen och skolborgarrådet nu håller på att skapa former för dialog med elevernas organisationer, som det faktiskt står i svaret, skulle man väl kunna fråga dem om de vill ha närvarorätt. Det skapar ju inga problem. Om inte annat kan det ju vara ett sätt att visa dem respekt som organisationer.

Sedan vill jag också påpeka att det finns en gemensam skrivelse lagd till nämnden. Det är en diskussion vi skulle kunna föra i nämnden om vi förde diskussioner där.

Anförande nr 224

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter! När jag lyssnade på Lotta Edholm tyckte jag inte att jag fick svar på min fråga om vilka hinder som finns för att elevernas representanter ska kunna närvara vid utbildningsnämndens möten. Vilka hinder finns för att de ska få möjlighet att yttra sig?

Jag och Christopher Ödmann skrev för några år sedan att alla nämndmöten och bolagsstyrelsers möten ska var öppna för alla. Det var vår inställning för några år sedan. Jag tycker att det är viktigt att brukarna, i det här fallet handlar det om eleverna, har möjlighet och rätt att vara med och påverka sina vardagliga frågor.

Av svaret får jag en känsla av att ni är för elitdemokrati. Ni vill inte ha riktig demokrati. Ni vill inte vitalisera demokratin i skolorna. Jag vill återigen ställa min fråga till dig, Lotta. Vad betyder elevdemokratin och inflytandet för dig? Hur ska de kunna påverka? Det handlar inte bara om skolan. Det handlar om deras frågor. Med er

skolpolitik, med centraliseringen, hamnar skolfrågorna centralt. Vilka tankar har ni när det gäller elevdemokrati och inflytande i staden med er centralisering av utbildningsfrågorna? Är elevdemokrati och inflytande bra eller dåligt? Tror ni på elevernas förmåga att ta fram sina frågor i utbildningsnämnden?

Anförande nr 225

Borgarrådet E d h o l m (fp): Som jag inledde med tycker jag att elevinflytande är mycket viktigt och bra av flera skäl. Jag tror dock inte att höjden av vare sig demokrati eller elevinflytande är att ge elever, eller för den delen föräldrar eller andra organisationer förutom de fackliga, en automatisk plats i just utbildningsnämnden. Jag tror inte att det leder till att eleverna känner en större delaktighet i hur de skolor som de faktiskt går på sköts. Det är väl egentligen det som är det viktigaste, att det finns elevinflytande på alla de skolor som vi har, och det tänker vi också säkerställa.

Jag tycker också att det är viktigt att hitta former för att möta både elevrepresentanter och föräldrarepresentanter. Häromveckan fattade vi beslut om kommunens bidrag till FiSS, alltså föräldrarnas organisation. Vi beslutade också att inrätta ett projektstöd för att de ska kunna verka bättre i skolor som i dag har ganska svagt föräldrainflytande. Jag tror att det är en betydligt mer effektiv väg att gå.

Anförande nr 226

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Herr ordförande! Jag tänkte lugna Rebwar här som tycker att jag har en skev syn på demokratin bara för att jag inte tycker att de här eleverna ska sitta och yttra sig på nämndmötet. Jag sitter i utbildningsnämnden. Jag meddela att det inte finns några frågor som engagerar stockholmarna så mycket som just utbildningsfrågorna. De ringer och mejlar. I vissa fall har min mejlbox kollapsat. Och hör och häpna, på senaste tiden har de hört av sig via Facebook också. Jag tycker att det är jättebra. Det är vad jag kallar demokrati när folk hör av sig. Det spelar ingen roll om det är elever, föräldrar, fackliga representanter eller någons mormor eller farmor. Alla kan höra av sig till oss politiker och vi tar med oss deras åsikter in på nämndsammanträdena och beslutar därefter. Jag kan lugna dig, Rebwar. Det finns demokrati här i staden, och den finns i utbildningsnämnden också. Stockholmarna hör av sig, och vi lyssnar på dem.

Anförande nr 227

R e b w a r H a s s a n (mp): Vi har representativ demokrati i Sverige. Eleverna har sina representanter. De själva borde yttra sig och inte genom dig. Därför har vi skrivit i motionen att vi vill utveckla demokratin i Sverige och i Stockholm.

Anförande nr 228

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det kan inte vara så att du menar att man får demokrati genom att sitta och lyssna på utbildningsnämndens sammanträden, Rebwar. Demokrati ska läras i det dagliga skolarbetet genom arbetssätt och arbetsformer på den enskilda skolan. Den ska genomsyra skolan. Det är där man lär sig hur man ska arbeta demokratiskt. Det handlar om klassråd, elevråd och om att man kan bilda råd

på en skola där man har föräldrar, personal och elever tillsammans såsom det fanns tidigare med förvaltningsråd. Jag är inte riktigt uppdaterad om det finns många skolor som har kvar det. Där kan man ta upp skolarbetet generellt sett. Men jag tror inte att elever blir mer demokratiska av att sitta på utbildningsnämndens sammanträden. Det ska genomsyra hela arbetet. Det är så vi lär eleverna demokrati.

Anförande nr 229

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag tycker också att skolan är jätteviktig. Det är deras arbetsmiljö. Elevernas möjligheter att påverka arbetsmiljön i skolan är jätteviktiga. Centralisering av utbildningsfrågor är också viktigt. Det är där det fattas politiska beslut som berör dem. De borde ha möjligheter att påverka besluten där. Det handlar om direktdemokrati och deltagandedemokrati där.

Anförande nr 230

I n g e r S t a r k (v): Jag tycker allvarligt talat att det har skett en avdemokratisering av skolan. Genom den här centraliseringen har det blivit så jättelikt. Det är oerhört svårt för både elever och föräldrar och deras organisationer att få inflytande och direktkontakt med oss politiker. Rektorn på de enskilda skolorna får allt mer makt. Det handlar också om era beslut. Egentligen är det rektorn som har all makt. För föräldrar och elever som är missnöjda och som har problem som de vill diskutera handlar demokratin egentligen om att rösta med fötterna och byta skola.

Du, Daniel, sade att vi får så många mejl i våra mejlboxar. Det är sant. Vi får massor. Nu är det Nälstaskolan som är på tapeten med jättelika besparingar. Det gör att den öppna frågestunden som man har på öppna nämndmöten blir ännu viktigare. Då får man ju ställa alla de här frågorna. Då får man närkontakt.

Den enda slutsats jag kan dra av den här diskussionen är att vi har rätt när vi säger att vi inte kan ha den centraliserade, jättelika utbildningsförvaltningen. Vi ska decentralisera skolan igen. Grundskolan behöver ligga ute på stadsdelsnämnderna så att man har ett direkt inflytande på sina lokala politiker, och de lokala politikerna kan skolorna i de olika stadsdelarna. Det är en himmelsvid skillnad faktiskt.

§ 28 Motion om inrättande av vidareutbildning för vårdpersonal (utl. 2008:45)

Anförande nr 231

Mirja Räihä Järvinen (s): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar givetvis bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut den här gången. Jag är jätteglad att även borgarrådet anser att den här motionen de facto är en väldigt viktig motion. Jag är också glad över att utbildningsförvaltningen har gjort ett grundläggande och bra arbete som remissinstans. Man har utrett förutsättningarna och behoven av den här utbildningen.

Jag skrev den här motionen efter ett samtal med delar av ledningsgruppen på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Det som var och fortfarande är problemet är att många av de barnsköterskor och undersköterskor som arbetar uttrycker en otrygghet i sin arbetssituation eftersom andelen vidareutbildade barnsjuksköterskor minskar i verksamheten. Det är givetvis inte en kommunal uppgift att ordna den typen av utbildningar och rekrytera sådan personal.

Det som gör problemet än större är att många som börjar som sjuksköterskor inom barnsjukvården är alldeles nyutexaminerade sjuksköterskor. Då är man inte gammal, och man har inte mycket erfarenhet heller. Man klarar som oftast inte den tunga barnsjukvården som barnsjukhusen står för i dag och slutar rätt så tidigt. Då blir det än svårare för de andra yrkeskategorierna att varje dag möta de svårt sjuka småbarnen och deras föräldrar.

Därtill kommer en situation där det inte utbildas barnsköterskor. Då minskar givetvis den barnmedicinska kompetensen. Sedan kommer allt tätare pensionsavgångar till. De är faktiskt större inom barnsjukvården än inom vuxenvården. Det gör problemet ännu större. De som rekryteras är undersköterskor och grundutbildade sjuksköterskor. Sedan finns det många som söker jobb som har barnskötarutbildning och inte har någon som helst medicinsk utbildning bakom yrkeskompetensen.

Sjuka småbarn kräver ytterligare kompetens. Undersköterskor och sjuksköterskor har en bra medicinsk utbildning, men det kan vara svårt att tillämpa den på barn. Barnens sjukdomar har andra symtom. Anatomien kan skilja sig, och barnen sjukdomar skiljer sig framför allt från de vuxnas sjukdomar. Barnens medicinska behandling är också annorlunda. Ett exempel är att barn med cancer tål tuffare behandling än vuxna med cancer, men det gör också att de mår sämre under behandlingen. Barn har också svårt att förstå varför vi vuxna som jobbar inom vården gör dem så illa som vi gör. De har svårare att förstå när vi kommer med nålar och ska sticka och ta de hemska blodproven gång på gång.

Barnsjukvården har förändrats oerhört mycket bara under den tid som jag har jobbat, de senaste två decennierna drygt. De anställda ska inte längre bara ta hand om barnet. Man har en hel familj att ta hand om och vårda i en oerhört svår situation. Därför måste personalen också ha kunskap och träning i att ta hand om en familj i kris. Därför räcker det inte heller med några korta, enstaka utbildningstillfällen, utan

innehållet i en kommande utbildning måste motsvara de mycket större krav som barnsjukvården ställer i dag.

Därtill är teknikutvecklingen oerhört snabb. Det kommer ständigt nya apparater och nya behandlingsmetoder inom barnsjukvården. Därför kan en grundutbildning i barnsjukvård vara mycket bra.

Precis som utbildningsförvaltningen påpekar i sitt svar är hemsjukvården också under utveckling och kommer att behöva välutbildad personal. Detta har till exempel den verksamhet som finns på Astrid Lindgrens barnsjukhus och som heter sjukhusansluten avancerad hemsjukvård för barn visat. Eftersom verksamheten finns kan många barn som annars skulle vara tvungna att vara ineliggande vårdas hemma med hjälp av sjuksköterskor och kompetenta barnsköterskor.

Det är klart att man resonera om att sjukvården skulle kunna ge den utbildningen själv som uppdragsutbildning, men det skulle också ställa krav på enskilda vårdavdelningar att fylla de här utbildningarna. Om vi kunde ha en vidareutbildning inom den ordinarie skolverksamheten skulle arbetsgivarna inom landstinget kunna betala lönen under utbildningen, men den enskilda medarbetaren skulle också kunna välja att vidareutveckla sig inom yrkets ramar under ett eller ett och ett halvt år och ta studielån.

Jag hoppas givetvis att utbildningsförvaltningen nu verkligen går vidare tillsammans med barnsjukvården i Stockholm. Vi borde redan ha en sådan utbildning, men just nu är jag nöjd med svaret som jag har fått. Det är man också på Astrid Lindgrens barnsjukhus. De har fått borgarrådets svar och motionen.

Anförande nr 232

I n g e r S t a r k (v): Jag vill instämma i vad Mirja sade. Det är glädjande att vi är överens i den här frågan. Det är väldigt viktigt. Nu hoppas jag bara att utbildningsförvaltningen snart tar fram ett förslag och att vi får en bra vidareutbildning i stadens regi.

Anförande nr 233

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det är alltid trevligt när man kan vara överens. Jag tycker att den här motionen både är bra och viktig av alla de skäl som Mirja Räihä Järvinen framförde i talarstolen. Behoven i Stockholm är särskilt stora eftersom vi har en så stor del av den verkligt specialiserade vården för de här sjuka barnen. Det gör också att vi har ett större ansvar än vad många andra kommuner har. Jag hoppas verkligen att det här ska kunna gå i lås på ett eller annat sätt. Påbyggnadsutbildningen kräver också ett statligt engagemang för att den ska kunna bli verklighet så småningom. Behovet finns, och jag är helt övertygad om att vi ska kunna hjälpa till och lösa den här frågan.

§ 29 Motion om Stockholms offentliga kranar (utl. 2008:46)

Anförande nr 234

Mirja Räihä Järvinen (s): Ordförande, fullmäktige! Då går vi från småbarn till vattenkranar i ett huj. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Jag var jättenöjd med svaret på min förra motion, men jag är allt annat än nöjd med borgarrådets svar på den här motionen. Det beror på att svaret säger absolut ingenting. Enligt synpunkterna handlar det här antingen om kärnverksamhet eller om icke-kärnverksamhet och att det kostar mycket. Jag tycker att borgarrådet hade kunnat jobba lite mer med den här motionen.

Att lämna som svar att detta inte är kärnverksamhet och inte stadens ansvar tycker jag är kvalificerat struntprat. Vem skulle annars göra det här om inte vi gör det? Om nu vattnet har så hög kvalitet, varför ska vi gynna buteljerat vatten som ofta smakar parfym? Det är ju det man ger som svar. Vi ska fortsätta att dricka vatten som är smaksatt med någonting som heter smultron men som är något helt annat.

Alla remissinstanser har ansett att förslaget är bra, men alla anser också att just de inte har ekonomiska resurser till det. Då framstår det väldigt klart för mig att stadens resurser är så neddragna att majoritetens syn på vad som är kärnverksamhet blir alltmer begränsad. Trafiknämnden beslutade under den förra mandatperioden att gå vidare med att utrusta de ställen där det finns cykelpumpar även med vattenkranar. Jag tror att inte ens dåvarande vice ordföranden Sten Nordin reserverade sig just mot vattenkranarna. Sedan fanns det väl några andra smådetaljer som det fanns reservationer om. Detta skulle kunna vara en början för att hitta robusta och fungerande vattenkranar i staden. Detta skulle kunna ge oss stockholmare möjligheter att välja bort flaskvattnet när vi är ute på staden när vi så vill.

Det är klart att det som kallades för vattenfontäner, de gamla, inte är optimala. De blir ofta vandaliserade och fungerar också som badplatser och toaletter för andra invånare i staden, nämligen fåglarna. Men det finns andra lösningar som jag nämner i min motion. I Rinkeby finns det en stor robust vattenkran som dessutom stänger sig själv. Det hade varit bra om trafik- och renhållningskontoren åtminstone hade tittat på vilka driftskostnader den kranen har fört med sig. Har den blivit vandaliserad under de här åren eller inte?

Borgarrådet är också osäker på vilka kostnader detta skulle föra med sig. Men jag föreslår inte i motionen att staden omedelbart ska fixa till många kranar. Jag vill att de ska finnas där cykelpumparna finns. Det antalet vill jag ha. Detta skulle samtidigt kunna vara ett sätt att beräkna kostnader för att gå vidare med den här typen av frågor. Vad kostar det här framöver, både driftsmässigt och investeringsmässigt? Därför hade det varit bra om Rinkeby-Kista hade haft tekniska möjligheter att svara eller att trafikkontoret, som har byggt Norra stadsparken i Rinkeby, hade gått tillbaka till sina gamla ärenden för att kunna beräkna vilka kostnader det har varit.

Nej, Mikael Söderlund, jag är inte nöjd med svaret. Jag anser inte att du har gjort jobbet den här gången. Jag yrkar fortfarande bifall till vår reservation.

Anförande nr 235

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tycker att det är jätteviktigt att fler dricksvattenfontäner sätts upp i Stockholm och kompletteras med fler kranar till gagn för stockholmarna och alla som besöker vår fina stad där vattnet är så dominerande. Under den förra mandatperioden när jag var ordförande lade jag fram en skrivelse i Stockholm Vatten för att öka antalet vattenfontäner med kranar i Stockholms stad eftersom vattenfontänerna mest ligger centralt. Det var min tanke att antalet vattenfontäner med kompletterande kranar skulle öka i förorterna.

Eftersom försäljningen av vatten på flaska ökar, vilket innebär ökade transporter och därmed större utsläpp, är det jätteviktigt att bifalla den här motionen. Med den privatisering och försäljning av Stockholm Vatten som har skett är det svårt få Stockholm Vatten att finansiera det projektet. När vi var i majoritet hade Stockholm Vatten kunden och miljön i fokus. I dagsläget är Stockholm Vatten bara en vattenförsäljare och ingenting annat.

Anförande nr 236

S t e l l a n H a m r i n (v): Man borde inte vara så särskild förvånad över att alliansen inte har råd med det här. Man har inte råd att underhålla Stockholm Vattens ledningsnät heller, utan det blir 250 år gammalt innan man byter ut det. Det var väl inte så mycket mer att vänta.

Mot den bakgrunden är det märkligt att man använder dricksvatten till att restaurera sjöar som inte fungerar ordentligt, vilket vi tycker är helt förkastligt. Där kan man slösa bort nästan hur mycket vatten som helst. Sjöar ska restaureras med insatser som gör att man inte behöver hålla på och pumpa in vatten i dem hela tiden, men det gör man nu. Man har alltså råd med dricksvatten till sjöar men inte till människor, vilket är lite märkligt.

Den största poängen med det här är naturligtvis att förbättra miljön och klimatet. En liter vatten skulle kosta ett öre. Då skulle vi slippa transportera dricksvatten som har kostat en himla massa att pumpa ned det i flaskor och sätta till olika medel. Vi skulle slippa transportera dem runt staden. Vi skulle slippa problemet med alla de här förpackningarna som vi nu har. De utsläpp som generas när man producerar allt det här skulle man slippa om vi hade den här typen av dricksvatten på lite olika ställen i staden. Det kostar som sagt ett öre per liter. Det visar ganska väl vad alliansen är beredd att satsa på miljön.

Anförande nr 237

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Vi som är uppfödda på 60-talet och minns de här vattenfontänerna gör det med viss nostalgi. Jag minns också att en del slog ut tänderna på dem. Det var inte helt lätt när man var liten och knappt nådde upp till dem.

Jag tycker att det här är en berömvärd motion och på alla sätt ett gott initiativ. Vi skulle väl alla önska att vi hade en liten vattenfontän i många av våra kvarter i Stockholm, både i innerstaden och i ytterstaden. Nu finns det ett historiskt skäl till att

många av de här plockades bort. Det var hygieniska skäl, och det var svårt med underhållet. De var ofta trasiga. Vi har ett visst klimat som ställer till det. Det fanns nog ett antal skäl. Trots detta har Stockholm Vatten i drift 15 sådana här trevliga vattenfontäner. Förra året invigde vi dessutom en ny sådan, i det fallet på Nybroplan, vid en cykelpump. Den här typen av anläggningar förekommer. Jag tycker att det är väldigt bra.

Det är därför som den här motionen besvaras. Jag förstår inte varför Mirja är så oerhört arg över svaret. Det är väl ett trevligt och vänligt bemötande du får i det här svaret. De flesta motionärer borde vara alldeles väldigt lyckliga över det. Den här staden går framåt, ekonomin blomstrar och vi gör ett stort underhållsarbete. Stellan Hamrin har en fantastisk uppfattning om att ingenting görs när det gäller underhållet. Sade du att vattenledningarna var 250 år gamla? Jag visste inte att vi hade så gamla vattenledningar. Det är möjligt. Jag har lärt mig att vattenledningarna är från slutet av 1800-talet. Ungefär 1866 kom nämligen Stockholms stads politiker på att man kanske kunde motarbeta sjukdomar genom att dra vattenledningar. Det är vad jag har lärt mig, men Stellan Hamrin kanske har andra kunskaper på området som du vill dela med dig utav.

Det finns i alla fall några sådana här anläggningar. Vi skulle önska oss flera. Får mina kolleger fortsätta att regera är jag övertygad om att de ekonomiska tillskotten kommer att vara betydande. Vad vet jag? Vi kanske får 15 nya sådana här anläggningar inom en inte alltför avlägsen framtid. Jag tycker att man gott och väl kan yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, vilket jag nu gör.

Anförande nr 238

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag dristar mig att säga att borgarrådet svamlar, och det riktigt illa den här gången. Du besvarar motionen med följande rader: Stockholm har ett gott vatten med mycket hög kvalitet. Jag är därför positiv till motionärens initiativ för att öka användandet av kranvatten som dricksvatten. Jag anser dock att det inte ingår i stadens kärnverksamhet att investera i offentliga kranar eller vattenstationer, inte minst mot bakgrund av de höga investeringskostnaderna och de osäkra kostnaderna för framtida drift och underhåll.

Har du glömt vad du har skrivit i ditt eget motionssvar, Mikael?

Anförande nr 239

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag konstaterar att vi har ett bolag som är gott skickat att fortsätta att öppna den här typen av anläggningar. Jag ser inte att det står i någon konflikt med varandra. Jag konstaterar att vi har stora investeringskostnader framöver. Det kanske är så att just de här vattenanläggningarna inte är det första vi prioriterar när vägnätet är helt slut och vi har väldigt stora investeringsbehov för att bygga ut staden och möta alla våra nya invånare.

Det är inte så jag har långa listor med klagande människor, Mirja, som efterlyser dessa vattenanläggningar på stan. Det är inte det första mejl jag får varje morgon. Men om du kan samla en sådan opinion ska vi gärna gå den till mötes. Det finns flera sådana

här anläggningar i staden. Det har öppnats nya i Stockholm Vattens regi. Jag utesluter inte alls att vi fortsätter att göra det. Det går utmärkt bra att läsa trafikkontorets och andras tjänsteutlåtanden som bildar grund till det här svaret. Vi är inte på något sätt emot sådana här anläggningar, men vi måste också prioritera lite grann. Då har vi sett att Stockholm Vatten är en möjlighet.

Anförande nr 240

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag trodde att alliansens företrädare hade koll på det här med investeringar och underhåll och hur man räknar sådant. Vi har vattenledningar som är över 100 år gamla. Det är fullständigt korrekt. Vi har dem än så länge, men de tar nog slut ganska snart om man fortsätter som man gör nu. Nu underhåller vi 1 procent av ledningarna varje år. Då får de en omloppstid på 100 år. Det här har man nu skurit ned till att 0,4 procent av ledningsnätet underhålls varje år. Räknar man reguladetri blir det en omsättningstid på 250 år, vilket innebär att de ledningar vi har nu kommer att bytas ut om 250 år. Då finns de nog inte längre. Det är nog tur om vi får något skifte innan dess, tror jag.

§ 30 Motion om offentliga upphandlingar (utl. 2008:46)

Anförande nr 241

T o m a s R u d i n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är otacksamt att gå upp i mötets sista skälvande minuter när kamraterna runt om bänkarna dessutom säger: Nej! Jag skulle önska att den här frågan bordlades, men nu har vi precis börjat behandla den, och jag tar gärna debatten.

Den här motionen är skriven mot bakgrund av att det av och till, inte minst i Stockholm, kommer fram uppgifter om hur företag som har upphandlats på olika sätt, fyllt alla krav som vi har ställt vid upphandlingsögonblicket och därefter under den avtalsperiod man har ingått har visat sig inte uppfylla de krav som man rimligen kan ställa på en leverantör till Stockholms stad. Det händer av och till, ibland i stora sammanhang och ibland i små. Det allvarliga är att det bakom den här typen av oseriösa leverantörer oftast göms kriminell verksamhet, ekonomisk brottslighet. Det handlar om en hel del smutsig verksamhet som staden i egenskap av väldigt stor upphandlare skulle kunna städa i om man hade förbättrade kontroller.

Nu skriver stadsledningskontoret och flera andra remissinstanser att man i stort sett anser att de system vi har för leverantörskontroll och löpande kontroll av verksamheterna är tillfyllest. Det förvånar mig lite grann att man gör det. Det har ganska nyligen framkommit i medierna, till exempel när det gäller förskoleverksamhet, att pengarna gått till helt andra verksamheterna än det som man ursprungligen hade tänkt.

Det är dessutom så att när man systematiskt gör den här typen av leverantörskontroller i företag och även i andra kommuner är erfarenheten den att man regelmässigt hittar mängder med fel och brister. Det förvånar mig att stadsledningskontoret och finansborgarrådet argumenterar och säger att det här är tillfyllest och att man anser att det decentraliserade systemet vi har vid upphandling i Stockholm där den upphandlande enheten lokalt också ansvarar för att göra uppföljningen fungerar. Jag undrar om revisorerna vid en kontroll skulle hålla med om det. Det kanske vi får anledning att återkomma till.

Av de svar som har kommit in kan man konstatera följande. Östermalms stadsdelsnämnd har till exempel listat alla möjliga olika typer av kontroller som man kan tänkas utföra. Man skriver inte att man utför dem men att man skulle kunna göra dem med hjälp av kontroll gentemot Skattemyndigheten och sådant som är tillgängliga offentliga ekonomiska uppgifter. Det finns en rad kontroller som man inte listar, till exempel den mest fundamentala kontrollen av alla som kommunen kan göra, nämligen om kontot som man betalar ut pengarna stämmer med det konto som uppgavs vid upphandlingsögonblicket.

Det är nämligen fullt möjligt att ändra kontoställning och till och med organisationsnummer under pågående leverans av det man har upphandlat. Därigenom går pengarna till någon helt annan adress och en helt annan adressat och i vissa fall till och med till helt andra länder än till det som ursprungligen som har angetts i upphandlingsunderlaget.

Det är också fullt möjligt att kolla om ett företag eller dess ägare har begått brott eller varit inblandad i ekonomisk brottslighet. Det är också möjligt att via offentliga register kontrollera om personen i fråga har varit föremål för ekonomisk brottslighet eller annat.

Socialtjänstnämnden redovisar i sitt remissvar att man har ett projekt för en sådan här leverantörskontroll och att man har anlitat det av stadsledningskontoret anvisade företaget Leverantörskontroll AB. En intressant uppgift i sammanhanget kan vara att Leverantörskontroll AB inte längre existerar.

Stadsledningskontoret hänvisar till att man i den rutin man har numera också arbetar med frågorna gentemot Skatteverket. Men som jag sade är det inte bara Skatteverkets uppgifter som är intressanta här, utan det intressanta är om den person som står bakom företag också tar emot pengarna. Det är fullt möjligt att pengar utbetalas till någon annan. Det kan inte kontrolleras via Skatteverket, utan man måste göra systematiska kontroller av kontouppgifter.

Det finns alltså system att använda för den här typen av kontroll. SLK avvisar detta. Föredragande borgarråd avvisar detta. Jag tycker att det är märkligt. Jag skulle därför vilja avsluta med att ställa några frågor till borgarrådet. Anser du att kommunstyrelsens löpande information, som det står i ärendet, är tillfyllest? Och i så fall, hur sker den löpande informationen? Är kontrollen av leverantörerna tillräcklig i staden?

Anförande nr 242

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är onekligen en dyster bild av sakernas tillstånd som Tomas Rudin målar upp i sitt anförande. Jag måste säga att jag inte delar den synen att vi skulle ha problem nästan över hela linjen. Det förtjänar väl ändå att sägas att staden genom upphandling och avtal har kontakter med mängder med företag. De flesta av dessa företag är helt hederliga och sköter sina uppgifter och sina åligganden.

Det står i motionen: I dag saknar Stockholms kommun en effektiv och löpande prövning av leverantörerna.

Det är också att dra ut linjerna väldigt långt. Jag noterar med tillfredsställelse att den typen av långtgående påståenden inte har följts upp i den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen. Vi har föreslagit att kommunfullmäktige ska anse den här motionen besvarad.

Låt oss försöka bortse från hur man målar problembilden, men det finns problem. Det finns problem med företag som inte sköter sig och som inte är hederliga. Det är självklart att vi inte vill ha med dem att skaffa. Vi måste alltså arbeta fram rimliga system för att kunna komma åt detta, och det är också det som stadsledningskontoret redovisar. Man nämner samarbetet med Skatteverket som ett exempel på hur man kan arbeta för att få leverantörskontrolltjänster.

Detta är någonting som vi vidare kommer att utveckla. Det sägs också i svaret att vi vill fortsätta med det arbetet. Man måste kunna ha kontrollsystem. Jag ser inte riktigt

den dramatiska skiljelinjen här. Vi kommer att fortsätta arbetet för att hitta rimliga system för bra kontroll. Om man nu tror, vilket vi i alliansen gör, på värdet av upphandling tror man också väldigt starkt på att man måste ha en god kontroll av detta så att det verkligen fungerar.

Herr ordförande! Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 243

T o m a s R u d i n (s): Jag tolkar det så att borgarrådet är nöjd med tingens ordning. Jag vill upprepa frågan: På vilket sätt informeras kommunstyrelsen löpande om effektiviteten i denna kontroll?

Anförande nr 244

Borgarrådet N o r d i n (m): Vi har ansett Tomas Rudins motion besvarad, och med detta är han väldigt missnöjd. Vi säger att vi avser att arbeta med att ytterligare systematisera uppföljningen. Det säger också stadsledningskontoret i sitt yttrande. Det handlar om att hitta olika metoder för samarbete med andra myndigheter och att på andra sätt hitta goda metoder för kontroll och uppföljning. Jag har lite svårt att se Tomas Rudins grund för missnöjet.

Anförande nr 245

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag ska inte säga många ord, men det här är en fråga där egentligen – hör och häpna – Tomas Rudin har lite rätt. Det handlar inte om att vi Stockholms stad gör fel, utan det handlar om att det har varit väldigt trögt att förändra i lagstiftning och tillämpningen av lagstiftningen när det gäller LOU. Man måste lägga ned så enormt mycket arbete på att förbereda och sedan genomföra olika upphandlingar där det kanske inte ens egentligen skulle behövas att uppföljning av avtal och avtalens efterlevnad brister i hela Kommun- och Landstings-Sverige. Det ser vi i många fall av medierapportering om hur sakernas tillstånd är i andra kommuner som är både lite mindre och betydligt mindre än vår egen. Det finns entreprenörer som får uppdrag gång efter annan när enkla referenstagningar borde ha gett vid handen att de inte alls skulle ha haft uppdrag i fortsättningen.

Det här har regeringen också uppmärksammat genom att man i en rad olika utredningar och förslag har tagit fram exempel på hur man kan förenkla de här hanteringarna. Regeringen har alltså gått från ord till handling, vilket man tyvärr inte kan säga att den regering som Tomas Rudin tidigare hejade på har gjort. Här har Näringsdepartementet, Socialdepartementet och faktiskt också Finansdepartementet arbetat hårt med att förändra möjligheterna och villkoren för hur lagen om offentlig upphandling ska hanteras. Därför finns det mycket stora möjligheter att också Stockholms stad i fortsättningen kommer att kunna ägna mer resurser åt den, också av konkurrensskäl, viktiga frågan att kolla att man gör rätt saker och efterlevnaden av avtal. Det finns en seriös sida av det också.

Anförande nr 246

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var ett intressant inlägg på många sätt, bland annat för att det inte riktigt korrekt beskriver utvecklingen på nationell nivå när det gäller sociala krav vid upphandling, men också för att vi hade en modell för krav och uppföljning vid upphandling och mot svartarbete och ekonomiska oegentligheter. Den avskaffade ni det första ni gjorde. Så står du här och pratar storslaget om att ni ska ta tag i det här problemet.

Anförande nr 247

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, åhörare och fullmäktigeledamöter! Det vi talar om hela tiden, och det gäller alla möjliga klausuler som ni har hittat på, är att vi vill följa den lag som finns. Det är nu precis exakt det som den sittande regeringen har gjort. Man har alltså tagit fram en rad olika förslag som gör det möjligt att använda olika former av förenklingar som också gör att man sedan kan ägna mer tid åt uppföljning av avtalsvillkor och annat. Det är mycket rimligt att man gör på det sättet i stället för att ha en massa hemsnickrade regler som sedan bara går till rättslig prövning, och så blir det i alla fall inget av det.

Anförande nr 248

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Jag håller med finansborgarrådet Sten Nordin om att det här egentligen handlar om få kriminella, men det är ändå allvarligt. Jag tycker att vi ska göra allt för att bekämpa det. Jag tycker personligen att lagen är för svag och möjligheterna för kriminella för många.

Tomas Rudin nämnde Bismilahi som exempel. En del tror att det kom som en blixtnad från klar himmel. Så var det faktiskt inte. Här sitter ordföranden och vice ordföranden i salen. Vi hade faktiskt indikationer på att saker och ting inte stod rätt till och skrev även ett brev som var väldigt snällt. Det handlar väldigt mycket om att myndigheterna kanske inte gör sitt bästa. Kommunen kanske inte gör sitt bästa för att få fast dessa.

Problemet, och socialtjänstnämnden bekräftar detta, är att offentliga upphandlingar är för krångliga för många småföretagare. Det måste man tänka på och förenkla de offentliga upphandlingarna. Det är mer angeläget att vi gör det. Vi har många möjligheter för att komma till rätta med det här problemet. Det finns rätt så många sätt, som nämndes. Men vi bör tänka mer på att förenkla upphandlingen. Det är väldigt viktigt för att fler ska kunna vara med och göra ett bra jobb så att vi får bästa möjliga valuta för skattepengarna. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 249

T o m a s R u d i n (s): I sitt svar har socialtjänsten redovisat vad som hände när man ställde helt rimliga krav på städföretagen att man skulle ha legitimation och veta vilka det var som utförde arbetet. Då minskade antalet anbudsgivare. Av det kan man dra sina slutsatser om vilka det var som försvann. Sten Nordin och flera av de borgerliga kamraterna säger nu att det här inte är något stort problem. Jag påstår att det här är ett stort problem där kommunen på grund av slarv och bristande rutiner och

trots att det här finns tillgängligt med helautomatiserade system gör det möjligt för folk att bedriva ekonomisk brottslighet och göra det på skattebetalarnas bekostnad.

Anförande nr 250

D i k r a n D i s o n (kd): Socialtjänstnämnden säger att när man hade otroligt många krav på upphandlingsunderlag skrämde det många från att lämna in anbud, Tomas. Det här är ett stort problem. Det är väldigt allvarligt och ganska känt i stora kretsar i samhället. Vi vet att det här är ett problem. Upphandlingarna är för krångliga. Vi ska försöka förenkla dem, men för den skull behöver man inte minska på kontrollen.

Anförande nr 251

Borgarrådet L i v h (v): Att det finns ett stort problem visar väl att det nu är två eller tre privata skolor som har fått sitt tillstånd indraget på grund av att man har misskött ekonomin. Det är inte staden som har upptäckt det, utan det har upptäckts på annat sätt. Jag tycker att det verkligen visar behovet av ett ordentligt kontrollsystem. Jag tror visst, Dikran, att de flesta företagarna är ärliga, men tyvärr finns det många som inte är ärliga. Jag är inte säker på att det är ett enklare upphandlingssystem som behövs, utan jag tror att det är ett väldigt mycket mer precist upphandlingssystem som behövs plus de modeller som vi, som nämnde tidigare här, faktiskt hade under vår mandatperiod. Då hade vi krav, till exempel sociala krav som ni sedan tog bort.

Jag tycker att det är jätteviktigt att man skärper de här kontrollerna men också att kommunstyrelsen får en regelbunden redogörelse för hur det här går framåt. Som det är nu tycker jag att vi inte heller i den här salen eller i kommunstyrelsen har tillräckligt mycket insyn i alla de upphandlingar som sker i den här staden.

Anförande nr 252

D i k r a n D i s o n (kd): Ja, Ann-Margarethe, det är faktiskt ett problem. Om man har för krångliga anbudsunderlag blir det svårt att lämna anbud. Det här är ett otroligt stort problem. Jag tror att i ett annat sammanhang skulle ni kritisera oss för att det är för hård kontroll. Staden skärper kontrollen, inte bara på det här området utan på väldigt många andra områden också. Det ena utesluter inte det andra. Jag håller inte med om att det är jättemånga som är kriminella. Det är inte så.

Anförande nr 253

Borgarrådet L i v h (v): Jag sade inte att jättemånga var kriminella. Jag sade att de flesta är ärliga, men det finns kriminella och folk som fuskar och bluffar. Det är dem vi ska komma åt. Jag nämnde de här skolorna som ett exempel. Jag tror inte att man kommer åt det här problemet genom att bara förenkla, Dikran. Det finns väldigt många krav som du måste ställa på dem som staden upphandlar av. De kraven måste vara väldigt tydliga och precisa och, tycker jag, innehålla de krav som vi hade under den förra mandatperioden och som ni tog bort.

Anförande nr 254

Borgarráðet M o g e r t (s): Jag ska försöka hålla mig kort. Jag vill förtydliga att det inte handlar om några klausuler som säger att man ska följa lagen, som Björn påstod här. Det handlar om en modell för att bekämpa ekobrott och försvåra för svartarbete. Det var en modell som hade en tydlig och effektiv uppföljningsdel som vi kallade för vita-jobb-delen. Vi införde den, och kompisarna i kd stod faktiskt bakom den när den infördes. Men ni var emot den och avskaffade den direkt efter valet. Det gläder mig ändå att ni visar något slags intresse, för sist vi hade den här debatten var det bara en fråga för polisen. Uppföljningen var ingenting som vi skulle ägna oss enligt vad som sades i den debatten, såvitt jag minns.

Sedan måste jag kommentera omfattningen. Om man tittar på bara de licenser vi har tagit från fristående förskolor under den senaste månaden eller två handlar det om 2–3 procent av den fristående verksamheten. Där har vi tagit licenser på grund av grova ekonomiska oegentligheter. Det ger en liten fingervisning om vad det är.

Jag vet att Kommunalarbetarförbundet har gjort en genomgången av äldreverksamheten i en av våra grannkommuner. De är må hända part i målet, men de säger att hos någonstans mellan 10 och 20 procent av entreprenörerna finns det ekonomiska oegentligheter. De sitter nu och går igenom det med den kommunen. En del av de här företagen finns också i vår kommun.

Så nog finns det ganska goda anledningar att fundera över hur vi kan stävja det här och se till att upphandlingsinstrumentet inte blir en anabol steroid för ekonomisk brottslighet. Det borde vi kunna vara överens om. Där borde vi kunna hitta gemensam mark. Jag skulle se det som en stor framgång om ni faktiskt levererade någon seriös kontrollverksamhet.

Anförande nr 255

B e n g t S a n d b e r g (s): Det finns inte mycket att tillägga. Jag har fortfarande svårt att förstå den tveksamhet ni visar inför att ställa krav på ordning och reda. Det är ju detta det handlar om. Sedan kan man ha vilka dubier som helst och säga att upphandlingar är krångliga. Det har jag i och för sig sett. Jag har sett både inkompetenta upphandlingar och inkompetent upphandlingsunderlag. Att ha höga krav vid upphandlingar och att det ska vara ordning och reda på de företag vi gör affärer med, som man vill i motionen, kan väl rimligtvis inte vara något felaktigt och negativt. Jag har svårt att förstå det här besvarandet. Bejaka motionen och säg att det är alldeles utmärkt! Säg att det här är viktigt om vi ska ha seriösa upphandlingarna i kommunen!